Lietuvos Nacionalinio Martyno Mažvydo Biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 19 (1370) 1976 GEGUŽĖS - MAY 6 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. 275-4672

Lietuvė motina, kuriai pagerbti skiriamas antrasis gegužės sekmadienis

Dabarties motina

IRENA LUKOŠEVIČIENĖ

Artėja antrasis gegužės sekmadienis, ir visų akys krypsta į motiną. Prisiminsim ją paskaitose, pamoksluose, šeimose. Krautuvių reklamos sujudins žmonių jausmus ir kišenes. Bet ar visa tai pasieks motinos vaidmens esmę? Ar motina pasijus stipresnė, tikresnė, viltingesnė? Ar ryšys tarp vaikų ir motinos bus meilės įprasminimas?

Žiūrėdami į šių laikų gyvenimą, dažnai stebimės, smerkiam, piktinamės. Retai pagalvojam ir sutinkam, kad esmėje gyvenimas yra toks, kokį mes jį padarėm, sukūrėm. Nekartą manėm, kad mūsų vaikai bus geriausi ir gabiausi, mūsų namai gražiausi, mūsų pozicija augščiausia ir t.t. Deja, taip neišėjo, nes retai gyvenime pasiekiamas augščiausias laipsnis. Mes nusiviliam, prarandam pasitikėjimą, pasimetam, išsigąstam, sustojam ir bijom angažuotis tam, kas nauja ir nepažįstama; metamės į kitą kraštutinumą ir mėginam tą savo bejėgiškumą užtušuoti nuolatiniu siekimu materialinių gėrybių, patogumų, lengvo džiaugsmo.

Kai motina pasidaro tik šlavėja ir namų valytoja, tik virėja ir skalbėja, tik pinigo kalėja prie fabriko mašinos, tik populiarumo jieškotoja, norėdama savo lengvu elgesiu nepasenti ir būti moderni, — parodo, kad ji kažko esminio nepagavo, kažkur sustojo. Iš tikrųjų gi net ir tada, kai valome, verdame, siuvame, dirbame ir linksminamės, kuriame gyvenimą, duodame jam veidą. Dar ir šiais moderniais technikos laikais stipriausios jėgos pasaulyje nėra mašinos, išvaizda, turtas, bet žmogus su tom vertybėm, kurios paliečia mūsų širdis. Ir nebijokime iškelti šių vertybių į matomą ir aiškią vietą. Galbūt pasijusim vienišos, keistos, atsilikusios ir nemodernios, bet išsaugosime tikrąsias vertybes. Kai mėginam vaizduoti modernias ir pritapusias, giliai jaučiame savyje begalinę tuštumą ir nusivylimą, nes praradom ir išdavėm tiesą.

Užsidarydamos savo kiaute ir mėgindamos vadovautis bekompromisiniu galvojimu, nuotaikom, sprendimais, atsiribojam nuo realybės, nuo gyvenimo. O tada pasidaro sunku tikėti rytdiena, pasitikėti savo vaikais, kurie ir yra mūsų rytdiena. Ne dėlto, kad mūsų vaikai jaučia, galvoja, elgiasi netaip, kaip mes, kad juos reikia laikyti nieko neišmanančiais, bijoti ir tenkinti visas jų užgaidas, kad dar ko blogesnio nepadarytų. Anaiptol. Mūsų situacijoje yra proga papildyti vieni kitus — motina savo gyvenimo patirtim, o vaikai — savo žinojimu ir tuo beribiu žvilgsniu į ateitį. Jie planuoja, svajoja, gyvena, lyg būtų amžini, lyg viskas jiems priklausytų. O ar netaip ir motina kada nors jautė ir svajojo? Juk ir jai gera buvo, kai sutiko, kas ja tikėjo, skatino, įvertino.

Motina turi ištesėti ne tik tada, kai vaikai yra bejėgiai kūdikiai ar dar lengvai kontroliuojami mokyklinio amžiaus vaikai, bet ir tada, kai jie tampa maištaujantys, savęs ir savo identiteto bejieškantys jaunuoliai. Ir tada motina turi pasitikėti savimi ir savo vaidmeniu, o svarbiausia savo vaiku, kuriam ji atidavė visa, ką turėjo, ir padarė geriausiai, kaip mokėjo. Ji turi būti tuo skatinančiu ir atramą teikiančiu suaugusiu, kuris pajėgia suprasti jauną žmogų, patiriantį šių dienų pasaulio netikrumą, priešingybes, pasimetimą. Šių dienų jaunuoliui nelengva atrasti save ir savo vietą. Jam reikia motinos meilės, globos, supratimo, pasitikėjimo.

Jeigu motina bus išlikus pakankamai arti savo vaikų, jei jų tarpusavio meilė bus augusi kartu su gyvenimu, o pasitikėjimas bus tikras, — greičiausiai ir sunkiose situacijose ji mokės atlikti savo vaidmenį.

Jeigu šiandien inžinieriai, gydytojai ir kitų profesijų žmonės nuolat tobulinasi ir niekad negali sustoti progresavę, tai juo labiau motina, kuri ne kelius ar namus stato, bet augina žmogų. Ji negali sustoti, jei nori pilnai atlikti savo vaidmenį. Mūsų pasaulis praplatėjo, pasidarė komplikuotas ir painus, bet jame vistiek dar yra dangus, žemė, saulė, žmogus. Reikia nuolat ryžtis ir neišleisti iš savo rankų gyvenimo. Tik šiandien yra daug sunkiau atrasti visą eilę "kaip" mylėti, tikėti ir pasitikėti, viltis ir pasiaukoti, o svarbiausia atpažinti tiesą savyje ir jai likti ištikima.

Ne bėgimas, o protesto pareiškimas

Pokalbis "TŽ" redakcijoje su neseniai atvykusiais iš pavergtos Lietuvos — redaktore Aušra-Marija Jurašiene ir buvusiu valstybinio Kauno teatro režisoriumi Jonu Jurašu

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

— Ar įmanomas koks nors, kad ir tylus, pasipriešinimas okupacinei sovietų galybei Lietuvoje?

— Jonas: Daugelis tą pasipriešinimą atvirai rodo. Ir paradoksalu būtų pasakyti, kad tylų savo pasipriešinimą jie netyliai rodo. Mes žinome daugelį žmonių, kurie dėl statomų reikalavimų atsisako savo karjeros ir tyliai dirba. Yra kategorija žmonių, kurie atsisako dalyvauti visuomeniniame gyvenime pagal savo sugebėjimus. Yra kita kategorija žmonių, kurie, dalyvaudami visuomeniniame, kultūriniame, meniniame gyvenime, savo kūriniais, parašytais ar sukurtais Ezopo kalba, šifruotais simboliais, t.y. vieninteliu būdu, kuriuo galima išreikšti savo mintis, — rodo tą tylų savo pasipriešinimą. Tai žmonės, per kuriuos mes galime įžvelgti tikrąjį šiandieninės Lietuvos veidą, dabartinio lietuvio paveikslą, kuris labai nuodugniai tyrinėjamas Vakaruose. Turiu galvoje spontaniškus prasiveržimus Lietuvoje, kurie prasprūsta pro akylią cenzūrą. Yra labai daug pavyzdžių tylaus pasipriešinimo. Galima būtų paminėti daugelį dailininkų, kurie kuria uždarose studijose, bet neturi progos parodyti platesniam ratui žmonių. Jie ribojasi savo draugais ir savo dirbtuvės sienomis. Bet ateis laikas, kai tie kūriniai, laikomi nežinomybėje arba oficialių įstaigų ignoruojami, bus vienintelis ženklas didžiulio, tylaus pasipriešinimo, vykusio meno srityje. Kita visuomenės dalis šiandieną netyli. Tai žinote iš "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos", iš daugelio raštų, kurie ateina iš anapus geležinės uždangos. Todėl šiandieną galima kalbėti ne tiktai apie tylų, bet ir garsų, t.y. garsėjantį pasipriešinimą ir atskirų asmenų, ir visuomenės.

— Kurioje srityje ten pasipriešinimas yra stipriausias?

— Aušra: Pratęsdama Jūsų klausimą, norėčiau pasakyti, kad čia neverta svarstyti, ar tai tylus pasipriešinimas, ar viešas. Faktas yra tas, kad jis trunka jau per 30 metų. Lietuvio charakteris yra labai savotiškas. Jį palaužti yra sunkiau nei buvo manyta. Pasipriešinimas kainavo daug kraujo, bet jis įrodė lietuvių dvasios stiprumą pokario metais. Dabar, praėjus tiek metų, iškyla visai nauji faktai, išryškėja atviro protesto balsai. Tokiu kolektyviniu protesto pareiškimu galima laikyti abiejų pogrindžio leidinių pasirodymą — "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" ir "Aušros" žurnalo. Iškilo R. Kalantos įvykiai 1972 m., Simo Kudirkos kalba ir po to sekę teismai, juose pasakytos kalbos Šarūno Žukausko, Virgilijaus Jaugelio, Petro Plumpos, Nijolės Sadūnaitės ir kitų. Tai, ką jie pasakė teisme, rizikuodami padidinti savo bausmę, plaukė iš nepaprasto jų didvyriškumo. Be to, po Kalantos įvykių sekė jų pratęsimas, apie kurį užsienis mažai ką žino. Susideginimo aktų buvo vienuolika. Visi tokie pasireiškimai, kurie vėliau išėjo į viešumą, nebuvo plačiai žinomi net mums patiems Lietuvoje. Visa tai liudija, kad bręsta tam tikras sąmoningumas.

— Kaip atrodo religinis gyvenimas dabartinėje Lietuvoje? Ar jis priespaudoje silpnėja, ar stiprėja?

— Jonas: Į tą klausimą atsakysiu paradoksu — juo didesnė priespauda, juo didesnis pasipriešinimas; juo didesnė laisvė, juo didesnis žmogaus dvasios atsipalaidavimas. Pvz. Vakaruose turima pilna laisvė, leidžianti viską daryti bei kalbėti, neteikia žmogui satisfakcijos. Lietuvoje, kur tikėjimas šiandien labai varžomas, jis yra nepaprastai sustiprėjęs kaip galbūt niekad. Tikėjimo šviesa apšviečia ir tautinę dvasią, stiprina ją, maitina. Kartu tai yra ir tam tikras protestas prieš nutautinimą, užuovėja ir tautos tvirtovė, sauganti nuo visų skersvėjų, pučiančių per tiek metų. Todėl šiandieną sovietinė valdžia ir siekia sunaikinti tikėjimą. Bet iš kitos pusės kyla dar didesnis pasipriešinimas. Šiandien yra labai organiškas reiškinys matyti per religines šventes pilnas šventoves žmonių. Pvz. gyvai prisimenu paskutiniąsias Kalėdas, Velykas Lietuvoje. Pilna buvo žmonių ne tiktai šventovė, bet ir šventorius. Įrengti buvo garsiakalbiai, kad žmonės galėtų girdėti ir lauke. Sunku buvo prisigrūsti net prie šventovės durų. Dauguma bažnyčią lanko ne seni žmonės, ne tie "atsilikę buržuaziniai elementai", kaip juos ten vadina, bet jaunimas, žalias jaunimas, kuris nėra ragavęs nė tos "buržuazinės" santvarkos, religinio auklėjimo, koks buvo. Iš visdėlto žmonės eina į bažnyčią. Tai kažką reiškia, tai reiškia kažkokį pasipriešinimą. Tai daro reikšdami protesto dvasią. Bažnyčia šiandieną yra vieninteli vieta, kuri teikia žmogui paguodą, dvasios ramybę, susikaupimą ir viltį, tą tylią viltį, kada jau nieko nebėra, kada jau nėra ko tikėtis daugiau, kada tu iškrenti iš to visuomenės sulūžusio vežimo, kuriame ratų stipiniai yra netikri. Tada tu gali ateiti į bažnyčią, atsiklaupti, pabūti su Dievu ir pats su savimi. Ir tai yra labai svarbus dalykas, kad šiandieną ypač jaunimas veržiasi į bažnyčias. Pagaliau ir be to didelio tikėjimo nebūtų įmanomas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" leidimas. Tai vienintelis, gana reguliarus pogrindinis žurnalas, išskyrus rusų "Einamųjų Įvykių Kroniką". Jis eina jau ketvirti metai. Ir tiktai tvirto tikėjimo dėka jisai gali toliau eiti.

AUŠRA-MARIJA JURAŠIENĖ kalba Toronto lietuviams Anapilio salėje Nuotr. S. Dabkaus

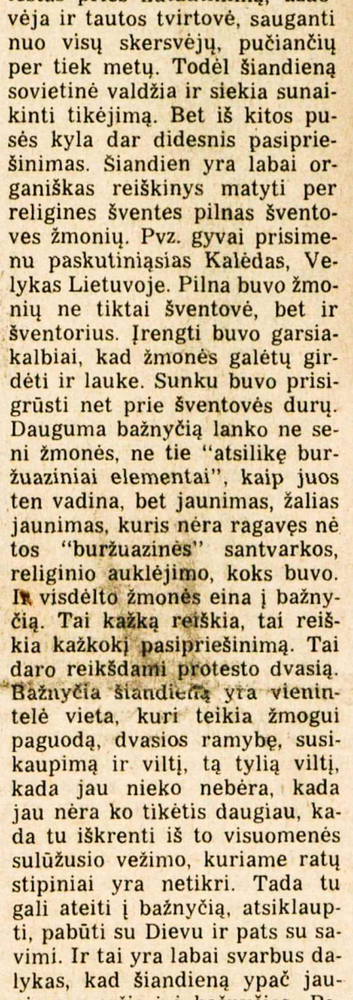

JONAS JURAŠAS, buvęs vyriausias Kauno valstybinio teatro režisorius, kalba Toronte apie teatro nelaisvę Lietuvoje Nuotr. S. Dabkaus

— Kaip žiūrite šiuo metu į Lietuvos ateitį?

— Jonas: Nesu orakulas, kuris galėtų išpranašauti Lietuvos ateitį. Ją pranašauja ir apie ją daug galvoja lietuviai, gyveną abiejose okeano pusėse. Aš manyčiau, kad Lietuvos ateitis bus tokia, kokios esame verti. O mes verti tiek, kiek prisidėsime prie tos Lietuvos ateities kūrimo. Šiandieną visi lietuviai, kur jie begyventų, jaučia savo krašto, savo žemės, savo šaknų trauką. Dėlto kiekvienas turėtų prisidėti savo įnašu prie bendro Lietuvos reikalo, kuris šiandieną yra neapčiuopiamas, kaip neapčiuopiama yra ir Lietuvos ateities vizija, kaip neapčiuopiamas yra pasiaukojantis darbas lietuvių, gyvenančių išeivijoje, arba tas pavojingas kelias, kuriuo lietuviai eina, kovodami už savo laisvę gimtajame krašte. Aš nežinau kokia bus ateities Lietuva, bet jinai bus kitokia. Aš tiktai žinau, kad priespauda ilgai tęstis negali. Istorija rodo, jog totalistiniai režimai sugniužo, sugriuvo iš vidaus supuvę. Ir tas vidinis puvimas vyksta labai sparčiai. Galbūt ne už kalnų ta diena, kai kažkas turės pasikeisti. Bet ar mes būsime pasiruošę tam pasikeitimui, ar sugebėsime pajusti tą pulsą, kuris plaka gelmėse, bet nepasireiškia plakatiškomis formomis? Pajusti tautos dvasią, gyvą ryšį su tauta yra labai sunku svetimame krašte, tačiau svarbu jo nenutraukti, neatsyti nuo tautos ir jausti tai, kas dedasi pulsuojančiose, nematomose gyslelėse, kurios pasireiškia galbūt nežymiomis atšvaitomis.

— Nuoširdus ačiū judviem už taip giliai smingantį pokalbį visiems lietuviams jautriais klausimais.

Premija Matulioniui

KLK Centro sudaryta vertintojų komisija vienbalsiai nutarė PLKB visuomenininko premiją paskirti Jonui Matulioniui, gyvenančiam Toronte, Kanadoje. Premijos mecenatas — kun. dr. J. Prunskis. Premija buvo įteikta š.m. balandžio 28 d. laureato namuose, dalyvaujant daugumai KLK Centro narių ir būreliui šeimos narių bei artimų bičiulių.

Vertintojų komisijos sekretorei dr. O. Gustainienei perskaičius posėdžio protokolą, premiją įteikė KLK Centro pirm. dr. J. Sungaila, trumpai apibūdinęs laureato nuopelnus ir perskaitęs sveikinimo laiškus, gautus iš J.E. vysk. V. Brizgio ir premijos mecenato kun. dr. J. Prunskio.

Kanados LK Kunigų Vienybės pirm. prel. J. Tadarauskas pasveikino laureatą visų kunigų vardu, suminėdamas įdomius momentus iš vokiečių okupacijos laikų Lietuvoje, kai J. Matulionis, rizikuodamas gal net savo gyvybe, daug padėjo Kauno kunigų seminarijai, jos personalui ir klierikams.

Ponia A. Matulionienė padėkojo premijos mecenatui, PLKB centro valdybai, KLK Centrui, vertintojų komisijai ir susirinkusiems svečiams. Po to buvo palinkėta "ilgiausių metų".

Po visų sveikinimų bei linkėjimų prabilo ir J. Matulionis, dėkodamas ir sakydamas, kad jis dirbo ne dėl įvertinimo, bet dėlto, kad šiame visuomeniniame darbe matė savo gyvenimo prasmę. **Kor.**

Pasaulio įvykiai

PIRMUOSIUS PORTUGALIJOS PARLAMENTO RINKIMUS LAIMĖJO socialistai, vadovaujami Mario Soares, bet nepasiekė tikėtosios atstovų daugumos. Į 263 atstovų parlamentą buvo išrinkti 106 sosocialistai, 71 populiarusis demokratas, 41 centrinis demokratas ir 40 komunistų. Rinkimų duomenis gali nežymiai pakeisti balsavimo rezultatai užjūrio provincijose. Iš viso šiuose rinkimuose dalyvavo net 14 partijų, tačiau aštri kova vyko tik tarp pirmųjų keturių. Socialistų vadas M. Soares planuoja sudaryti savo partijos vyriausybę, atsisakydamas koalicijos ir tikėdamasis komunistų paramos esminiais klausimais. Tokiu atveju populiarieji ir centriniai demokratai neturėtų pakankamai balsų paskelbti nepasitikėjimą socialistų vyriausybei. Problemą betgi sudaro rinkimus pralaimėjusios ir ketvirtoj vietoj atsidūrusios kompartijos vado A. Cunhalo pareiškimas, kad jis nežada remti socialistų, kol nebus sutartos bendros politinės gairės tarp abiejų partijų. Socialistų ir komunistų koalicija vyriausybei užtikrintų darbo unijų paramą, nes jos tebėra kompartijos kontrolėje, bet susilauktų opozicijos Europoje ir JAV. Vyriausybės pasikeitimas įvyks tik birželio mėnesį, kai bus išrinktas naujasis Portugalijos prezidentas, kuriam ir teks pareiga pasirinkti premjerą. Ligi to laiko Portugaliją valdys provizorinė premjero J. P. de Azavedo vyriausybė. Parlamento rinkimai dar kartą patvirtino kompartijos nepopuliarumą, suteikdami jai tik ketvirtą vietą. Populiarieji demokratai, antroji pajėgiausia Portugalijos partija, savo filosofija primena V. Vokietijos kanclerio H. Schmidto ir Švedijos premjero O. Palmės socialistus. Jų vadas H. S. Carneiro siūlo koaliciją M. Soareso socialistams, kurie yra kairesni už švedus ir vokiečius.

ATSISTATYDINO VYRIAUSYBĖ

Italijoje atsistatydino krikščionių demokratų premjero A. Moro koalicinė vyraiusybė, kai ją parlamente rėmę socialistai perėjo opozicijon. Nuo diktatoriaus B. Mussolinio nuvertimo tai jau 38-tas ministerių kabineto pasitraukimas. Krizė prasidėjo balandžio 1 d. su kontroversine abortų įstatymo reforma parlamente. Socialistai ėmė reikalauti, kad koalicijon būtų įsileista kompartija, užimanti antrą vietą, bet krikščionys demokratai šio reikalavimo nepatenkino. Atrodo, galutinį sprendimą dabar turės padaryti naujo parlamento rinkimai, paankstinti ištisais metais. Kadangi vietiniuose rinkimuose komunistų populiarumas buvo tik 2% mažesnis už krikščionių demokratų, kompartija gali tapti pagrindine Italijos partija ir sudaryti koalicinę vyriausybę su socialistais. Matyt, dėl šios priežasties Romoje buvo paskelbtas bendras Italijos komunistų vado E. Berlinguerio ir Britanijos komunistų vado G. McLennano pareiškimas, užtikrinantis pilną respektą religinėms bei pilietinėms laisvėms tuo atveju, jeigu šiuose kraštuose rinkimus laimėtų komunistai.

H. KISSINGERIO KELIONĖ

JAV valstybės sekr. H. Kissingeris, lankydamas Afrikos valstybes, nepažadėjo tiesioginės paramos negrų nacionalistams, bet tik diplomatinį spaudimą Rodezijai, kad premjero I. Smitho baltųjų mažumos vyriausybė iki 1978 m. valdžią perleistų negrų daugumai. Priešingu atveju jis stengsis sustabdyti chromo importą iš Rodezijos į JAV, griežtai laikytis Jungtinių Tautų paskelbtų sankcijų ir ragins kitas valstybes sekti JAV pavyzdžiu. Jis taipgi pažadėjo negrų valstybėms ekonominę $200 milijonų paramą, diplomatinių santykių užmezgimą su Angola, jeigu iš jos bus iškraustyti Kubos kariai. Rodezijos premjeras I. Smith, reaguodamas į diplomatinį spaudimą, šešiolikos baltųjų ministerių kabinetą papildė keturiais negrų genčių vadais ir pažadėjo paskirti šešis negrus ministerių pavaduotojais. Tai, deja, tėra aiški delsimo taktiką, nesusilaukusi nei pagrindinių negrų vadų, nei nuosaikesnių baltųjų pritarimo. Kabinetan įvesti genčių vadai jau ir anksčiau gaudavo premjero I. Smitho finansinę paramą. Jie rūpinosi ne Rodezija, o tik savimi ir savo gentimis. H. Kissingerio kelionė į Ghaną buvo atšaukta dėl to krašto valdovo plk. I. Acheampongo ligos, o jis staiga susirgo Maskvos patarimu.

SPROGIMAS PEKINGE

Sovietų Sąjungos ambasadą Pekinge sukrėtė prie įėjimo sprogusi bomba, daugiausia žalos padariusi kiniečių sargybinių patalpai. Sovietų TASSo pranešimu, sprogime žuvo du ambasadą saugoję kiniečiai kariai. Kinijos oficialūs sluogsniai kaltę dėl bombos sprogimo suvertė ekstremistams, nepatvirtindami ir neatmesdami karių žuvimo. Sovietinėj "Pravdoj" I. Aleksandrovo straipsnis pasiūlė komunistinei Kinijai atnaujinti derybas dėl pasienio sričių. Seniau buvo teigiama, kad komunistinė Kinija reiškia pretenzijas į 500.000 kv. mylių Sovietų Sąjungos teritoriją Sibire, o šį kartą minimas tik 12.741 kv. mylių plotas. I. Aleksandrovas yra slapyvardis, kuriuo dangstosi kažkuris kompartijos pareigūnas, skelbiantis Kremliaus vadų nuomonę.

PASIKEITĖ MINISTERIAI

Sovietų Sąjungos krašto apsaugos ministeris maršalas A. Grečka staiga mirė Maskvoje, ruošdamasis dalyvauti gen. S. Štemenkos laidotuvėse. Netikėta mirtis užbaigė šio partiečio karjerą, kurio dėka Sovietų Sąjunga šiandien yra viena galingiausių valstybių pasaulyje. Jo sudeginto kūno pelenai įmūryti Kremliaus sienoje. Naujuoju krašto apsaugos ministeriu kompartijos vadai pasirinko civilį politbiuro narį D. Ustinovą, ginklavimosi specialistą. Šis 67 metų amžiaus partietis II D. kare yra buvęs ginklavimosi komisaru, o pastaruosius 11 metų centriniame pompartijos komitete buvo sekretorium ginklavimosi reikalams. Civilio paskyrimas krašto apsaugos ministeriu sulaužo nusistovėjusią tradiciją, kurios vienintele išimtimi lig šiol buvo L. Trockis. Po jo į šį postą visada buvo skiriami kariškiai. Kompartijos politbiuras naujajam krašto apsaugos ministeriui D. Ustinovui tuojau pat suteikė kariuomenės generolo laipsnį.

TILTAS SU IŠEIVIAIS

Komunistinė Lenkija, statydama tiltą su išeiviais, nutarė leisti užsienyje gyvenančių lenkų investacijas. Jiems bus leidžiama statyti Lenkijoje viešbučius ir net fabrikus, kurie savo gaminius galės pardavinėti ne tik vietinėje, bet ir užsienio rinkoje. Vien tik JAV yra apie 6.000.000 lenkų kilmės piliečių. Mažesnis jų skaičius gyvena Kanadoj, Prancūzijoj, Britanijoj. Investacijų dydis neribojamas.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis
2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672
Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $10.00, pusmetinė—$6.00. Rėmėjo prenumerata $15. Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $10.00 per year, $6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

★ **MENAS TURI NUOLAT KRYPTI Į DIEVĄ, į Jo pažinimą bei pamilimą savo skaidrumu bei pasiaukojimu — pareiškė Paulius VI Mišių metu Šv. Petro bazilikoje, minėdamas Mykolo Angelo 500 metų gimimo sukaktį. Jis nurodė, kad šiais laikais menas yra atsidūręs pavojuje, nes ėmėsi vadovautis klaidingais principais, atremtais į pasaulėžiūrą be jokių augštesnių vertybių ar siekių. Jis skatino šių laikų menininkus sekti Mykolo Angelo pėdomis, kuris pasauliui yra palikęs nepaprastą dvasinį turtą savo skulptūrose, tapyboje ir architektūroje. Paulius VI, žvelgdamas į altoriaus gaublį, pažymėjo, kad nėra tinkamesnės vietos šiam menininkui prisiminti, kaip jo kūrybos padangėje, kur dvasia gauna paskatos kilti augštyn, prašokti žmogų bei visą jo istoriją ir sueiti į santykį su Dievu.**

★ **II VATIKANO SANTARYBAI PAMATUS padėjo Pijus XII — pareiškė istorikas kun. Paulo Molinari, SJ, Pijaus XII kanonizacijos bylos postulatorius. Jo manymu, visi svarbesni santarybos dalyvių žingsniai buvo logiškos išvados iš Pijaus XII mokymo. Kaip pavyzdį jis paėmė citatas, kuriomis išpinti santarybos tekstai. Pasak jo, niekas kitas santarybos raštuose nėra taip daug cituojamas, išskyrus Šv. Raštą, kaip Pijaus XII oficialūs pasisakymai. Šiuo metu istorikų pripažįstama, kad Pijus XII buvo pradėjęs paruošiamuosius darbus visuotinei santarybai, tačiau savo popiežiavimo laikotarpyje nusprendė santarybos nešaukti, nes matė, kad laikas dar nebuvo pilnai pribrendęs tokiam dalykui, ir K. Bendrijos nariai nebuvo tam paruošti.**

★ **SRI LANKA (ANKSČIAU CEILONO) VALSTYBĖ užmezgė diplomatinius ryšius su Vatikanu. Arkiv. Carlo Curis, iki šiol buvęs ten apaštališkuoju delegatu, dabar pakeltas pronuncijum. Sri Lankos ambasadorium prie Vatikano bus prof. Veditantirige Editriweera Ranjita Sarachchandra, dabartinis ambasadorius Prancūzijai. Dauguma Sri Lankos piliečių yra budistai, tačiau yra hindų, mahometonų ir krikščionių bendruomenių. Ambasadorius Sarachchandra yra vienas žymiausių to krašto meno bei kultūros žinovų. Paskutinių 25 metų laikotarpyje jis atkūrė dramos formą, vadinamą "Sinhala" vardu, kuri ankstesniais amžiais yra kilusi iš krikščionybės. Jis pats ilgus metus lankė krikščionių kaimus ir rinko užsilikusias šios muzikinės dramos tradicijų nuotrupas. Remiantis jo surinktąja medžiaga, buvo įsteigta tautinė Sri Lanka drama.**

★ **DEVYNIOLIKA NAUJŲ KARDINOLŲ paskyrė Paulius VI balandžio 27 d. Pagrindinis dėmesys teko Afrikai, Pietų bei Šiaurės Amerikai, Europai ir Azijai. Paskirtųjų eilėje yra Britanijos arkiv. Basil Hume, Vengrijos arkiv. Laczlo Lekai, JAV arkiv. William Baum, Argentinos arkiv. Juan Carlos Arramburu, Vatikane dirbantis teisėjas Boleslaw Filipiak. Dviejų kardinolų pavardės neskelbiamos. Jie, matyt, gyvena komunistiniuose kraštuose. Kardinolų kolegijoj dabar bus 136. Iš jų 118 žemiau 80 m. amžiaus (turi teisę balsuoti popiežiaus rinkimuose). Šie paskirtieji oficialiai į kardinolus bus pakelti gegužės 24 d.**

★ **NAUJOJI KUBOS KONSTITUCIJA visiškai užgniaužė sąžinės laisvę — pareiškė buvęs Havanos vyskupijos pagalbininkas vysk. Eduardo Boza, kuris dabar gyvena Venecueloje. Pasak jo, dabar totalistinė doktrina vadovaus ir tvarkys žmonių sąžines, pasiremdama konstitucija. Tai esąs didžiausias teisės išsigimimas, kai žmogaus sąžinės laisvės vardu turi per prievartą pagal įstatymus pasirinkti vienintelę valdžios pripažintą ideologiją.**

★ **ČILĖS VYSKUPŲ KONFERENCIJA ekskomunikavo Tradicijų, Šeimos ir Nuosavybės Apsaugos Draugijos vadovus. Ši draugija turinti savo skyrius taipgi Argentinoje ir Brazilijoje, išleido knygą, kurioje kaltina vyskupus marksizmo rėmimu. Didesnė dalis tos knygos paskirta Santiago kardinolo Raul Silva puolimui už komunistų gelbėjimą po prez. Salvador Allende nuvertimo.**

★ **ARKIV. ALEXANDRE DOS SANTOS, atvykęs iš Mozambikos į Romą, pareiškė, kad marksisto prezidento Sanora Machel režimas nevaržo religinės laisvės. Pokalbyje su tarptautine "Fides" žinių agentūra jis pareiškė: "Pagal konstituciją kiekvienas Mozambikos pilietis turi teisę praktikuoti ar nepraktikuoti savo tikėjimą. Nors religijos negalima mokyti mokyklose, tačiau jokiu būdu nedraudžiama tikintiesiems eiti į pamaldas šventovėse". Tai labai panašus aiškinimas į Lietuvos komunistų bei jiems pataikaujančių dvasiškių aiškinimą apie religijos laisvę okupuotoje Lietuvoje.**

★ **ŠEŠIOLIKA KOMUNISTINIŲ KRAŠTŲ BENDRIJŲ ATSTOVŲ susitiko su 26 JAV Bendrijų atstovais Amerikoje pokalbiams apie valstybės-Bendrijos santykius savo kraštuose. Pokalbiai buvę "atviri ir nuoširdūs". Pirmieji tokie pokalbiai įvykę 1962 m. Čekoslovakijoje, Karlovy Vary mieste. JAV katalikams šiame susitikime atstovavo mons. Francis J. Lally, JAV vyskupų konferencijos socialinės pažangos ir pasaulio taikos skyriaus sekretorius, ir kun. Peter Sheehan, JAV vyskupų konferencijos ekumenizmo skyriaus asistentas. Vengrijai atstovavo vysk. Jozsef Cserhati iš Esztergom arkivyskupijos, o Sov. Sąjungai — metropolitas Nikodim. Taipgi buvo atstovų iš Lenkijos, Bulgarijos, Rytų Vokietijos, Čekoslovakijos ir Rumunijos.**

★ **ARKIV. ROBERT JOSEPH DWYER, vienas iškiliausių JAV vyskupų žurnalistų, mirė sulaukęs 67 m. amžiaus. Paskutiniu metu jis redagavo populiarų ir pusiausvyrą išlaikantį laikraštį "National Catholic Register". Nuo mažens jis buvo pasižymėjęs knygų skaitymu. Draugai juokėsi, kad stojęs seminarijon vien dėlto, kad seminarijos bibliotekos knygų dar nebuvo skaitęs. Jis vėliau studijavo religinį bei liturginį meną ir gavo istorijos daktaro laipsnį. Tapęs kunigu 1932 m., netrukus pradėjo redaguoti "Inter-Mountain Catholic Register" ir tas pareigas ėjo iki 1952 m., kai tapo Reno vyskupu. Tada ypač rūpinosi meniškų šventovių statybai, kuriai kvietėsi menininkų net iš Europos. 1967 m. tapo Portlando arkivyskupu ir nepaprastai rūpinosi katalikiškuoju švietimu, kuris visoje Š. Amerikoje tada buvo ėmęs smukti liberalų įtakoje. Literatūrine anglų kalba jis raštu bei žodžiu švietė savo ganomuosius dabartinio religinio pasimetimo laikotarpyje. Jis taipgi rūpinosi ir visų JAV katalikų galvosenos formavimu, todėl rašė daug straipsnių, buvo nuolatinis "Twin Circle" ir "National Catholic Register" laikraščių bendradarbis. Sveikatai sušlubavus 1974 m. pradžioje, atsisakė savo arkivyskupijos. Tų pačių metų pabaigoje ėmė redaguoti "'National Catholic Register". Kaip istorikas, parašė keletą veikalų apie katalikų gyvenimą JAV-se. Paskutiniu metu jis rinko medžiagą ir labai vaizdžai bei realiai aprašinėjo mažai žinomus šventuosius, norėdamas jų pavyzdžiais uždegti tikinčiuosius. Jo laidotuvėse dalyvavo 17 vyskupų, o pamokslą pasakė jaunystės draugas kard. Timothy Manning, kuriam velionis buvo pamokslą sakęs per primicijas.**

KUN. J. STS.

● **Kas aukojasi pinigam, jų neaukoja geriem darbam**

Pasikeis Amerikos politika?

Nauji JAV pareigūnų siūlymai, susilaukę neigiamos reakcijos

JAV valstybės sekr. H. Kissingerio patarėjas Helmut Sonnenfeldt neseniai padarė pareiškimą, kad Rytų Europą turėtų siekti "natūralaus ir organiško" santykiavimo su Sov. Sąjunga. Priešingu atveju vėliau ar anksčiau esą gali įvykti sprogimas ir sukelti III pas. karą. Neorganiški, nenatūralūs ryšiai pasaulio taikai sudaro didesnį pavojų, negu konfliktas tarp Rytų ir Vakarų. Jei V. Europa pasuks į vidaus ekonominių ir socialinių problemų sprendimą, esą gali pakeisti jėgų balansą amerikiečių interesų nenaudai.

Sovietų politika

Palyginus su kitomis praeities kolonijų imperijomis, pasak Sonnenfeldto, sovietai nepajėgė pavergtiesiems duoti nieko vertingesnio, išskyrus pliką karinę jėgą. Kolonijų ideologija, teisinė sistema, kultūra, architektūra, organizacija bei kitos vertybės — tai palikimas britų, prancūzų ir vokiečių valdymo laikotarpio. Dar ir šiandien Afrikoje yra išlikusių juodukų, kalbančių vokiškai.

Stiprų spaudimą ir įtampą sovietinė sistema išgyvena viduje. Be to, pati imperialistinių pagrindų bazė, siekianti užsitikrinimo, turi sunkių ekonominių ir socialinių problemų. Taip pat nacionalistinės grupės Sovietijoje auga ir stiprėja. Pavergtosios tautos auga nepalyginamai greičiau, ir tai sudaro įtampą pačiuose sovietinės vergijos pamatuose. Sovietai vedė ypatingai negudrią politiką, nesukurdami tarptautinio masto institucijų. Jie nieko panašaus neturi, kas prilygtų Europos tautų bendruomenei ar daugeliui Vakarų kultūros pasiektų laimėjimų. R. Europoje vienintelė ir svarbiausia vienijanti jėga — sovietų karinių dalinių buvimas okupuotuose kraštuose. Jokios žymios pažangos kitose srityse nepadaryta.

Vienintelis reiškinys per paskutinius 30 metų R. Europos kraštuose buvo troškimas autonomijos ir tautinio savitumo. Taip yra kiekviename pavergtame krašte. Rusai neturi tikrų, gerų draugų R. Europoje, išskyrus gal Bulgariją.

Dviguba nesėkmė

Sovietų nepajėgumas išugdyti sąmoningą lojalumą R. Europoje yra istorinė nesėkmė. Sovietams tai yra dvigubai tragiška, kad šiame gyvybiškai ir lemiamai svarbiame regijone nepajėgė įleisti gilesnių šaknų už plikos grasos ribų. Būdinga, kad pagrindinis, jei ne vienintelis, sovietinio imperializmo instrumentas visais laikais buvo jėga. Jei mes galime kalbėti, galvoti ir ne vien priešintis sovietiniam imperializmui, tai todėl, kad sovietinė jėga pasireiškia klaidingais ėjimais. Tai duoda mums laiko išsiaiškinti ir reaguoti. Nėra būdų sustabdyti Sov. Sąjungos iškilimo kaip globalinės galybės. Mes tegalime turėti įtakos į jos plėtimosi būdą ir panaudojimą. Ne tik mes galime įprastu būdu ieškoti balanso, bet ir tą jėgą pristabdyti. Čia ir prasideda tai, ką mes vadiname atolydžio politika.

Apvaldyti jėgą

Pasaulyje yra perdaug jėgos — ne vien sovietinės, kad galėtume ją ignoruoti. Tai pramonės kraštai, žaliavų ir medžiaginių išteklių šalys ir net jungtinė mažų valstybių jėga. Neturime pakankamos jėgos, kad galėtume paprastai visas problemas apvaldyti. Mūsų problema — kaip gyventi su kita globaline galybe, laukiant iškilimo trečiosios, būtent, Kinijos per 20 metų ar panašiai.

Mes neturime pasirinkimo — reikia grumtis su įvairiomis jėgų formomis, kurios mus pasaulyje pasitinka. Mes turime atsisakyti tokio atolydžio politikos proceso, kuris tik ramina ir švelnina sovietinę jėgą. Mūsų politika turi reikštis sovietinio veržlumo apvaldymu. Ką mes bedarytume, sovietai visada pasiliks pasaulio scenoje. Todėl klausimas, ar atolydžio politika sėkminga ar nesėkminga, yra neesminis. Mes, amerikiečiai, norime pasilikti įvykių vairuotojais, bet istorinis Sov. Sąjungos iššūkis lengvai nepraeis, ir auganti sovietų jėga neišnyks.

Įprasta manyti, kad prekyba su sovietais yra vienos krypties gatvė. Nepakanka gauti mokėjimą už prekes, turi būti pagyvinta žydų emigracija iš Sov. Sąjungos, pristabdytas ginklavimasis ar gautas kitas panašus mainas.

Europiečiai davė sovietams ir jų satelitams ilgalaikes paskolas, mes gi finansuojame tik pavienius projektus. Tai padeda mums kontroliuoti ekonominį sovietų plėtimąsi. Prekybą mes panaudojame kaip priemonę spręsti kitom problemom.

Kviečių pardavimo sutartis tėra vienas pavyzdys. Sovietai buvo priversti prisipažinti, kad jiems reikia didelių kiekių javų iš JAV. Tokiu būdu sovietai priverčiami taikytis prie mūsų ekonominės rinkos metodų. Toks pajėgumas mums padeda palaužti sovietų autartinę laikyseną ir gali daryti įtakos į jų elgesį. Taip sovietai gali būti priverčiami skaitytis su Vakarų ekonomija.

Evoliucinis procesas

Mūsų siekimas turėtų būti evoliucijos keliu ryšį tarp R. Europos ir Sov. Sąjungos padaryti organišku. Betkoks persistengimas iš mūsų pusės gali turėti neigiamos įtakos į norimą procesą, nors tas procesas gali būti neišvengiamas 100 metų laikotarpyje. Žinoma, tai mums perilgas laikas. Todėl mūsų politika turėtų atsiliepti į aiškiai matomas Rytų Europos aspiracijas, siekiančias autonomijos stiprios geopolitinės sovietų įtakos rėmuose. Taip įvyko Lenkijoje. Lenkai pajėgė nugalėti romantinius politinius svaičiojimus, kurie praeityje jiems atnešė daug nelaimių. Jie sugebėjo išvystyti politiką, patenkinančią jų tautines aspiracijas ir nesukeliančią sovietų reakcijos. Tai ilgas procesas.

Panašus procesas vyksta ir Vengrijoje. Janos Kadar vedama politika atitinka vengrų tautinius siekimus ir laimėjimus socialinėje bei ekonominėje srityje. Tai jam pavyko didele dalimi dėlto, kad sovietai Vengrijoje laiko keturias divizijas karuomenės ir perdaug nesibaimina.

Rumunų atvejis skirtingas. Skirtinga jų ir istorija. Jie siekia autonomijos, bet mažiau pažangos padarė vidaus santvarkoje.

Pagaliau Jugoslavija. Mes ir Vakarų europiečiai rūpinamės jos nepriklausomybe ir nepatekimu į sovietų orbitą. Žinoma, jugoslavų elgesys yra nuolat įtaigojamas ir varžomas sovietinės jėgos. Grįžimas į sovietinę sferą mus neramina. Kas atsitiks, kai nebebus Tito?

Pirmasis reagavo respublikonų kandidatas į prezidentus R. Reagan ir Sonnenfeldto pažiūras pasmerkė. Prez. Fordas irgi atsiribojo, kalbėdamas Milwaukee mieste apie R. Europos politiką. Kissingeris senato tarptautinių ryšių komiteto apklausoje bandė savo patarėjo tezę švelninti, bet nejučiom išsprūdo žodis "organiškas". Anot jo, šis žodis reiškia daugiau istorinius santykius su Sov. Sąjunga, santykius, kuriuose Sov. Sąjunga nebuvo taip dominuojanti. Bet tai diplomatinis išsisukinėjimas. Iš Sonnenfeldto aiškinimo matyti, kad siūlomi R. Europos organiški santykiai su Sov. Sąjunga yra visiškas jos atidavimas pastarosios malonei. Vienintelis dalykas, kuris JAV-bėms turėtų rūpėti, tai R. Europos kraštų autonomija, globojama sovietinės kariuomenės, kaip pvz. Vengrijoje. Tokia JAV politika, jeigu būtų vykdoma, reikštų dar vieną stambią nuolaidą Maskvai, kuri Vašingtonui jokių nuolaidų nedalina. Reikia tikėtis, kad kilusi visuomenės reakcija, tą prosovietinę "organišką" politiką ir jos autorius anksčiau ar vėliau nušluos.

Pats dr. H. Kissingeris, paklaustas senatoriaus J. L. Buckley apie Sonnenfeldto pareiškimus, atsakė: "Mūsų politika jokiu būdu nėra priėmimas sovietų dominavimo R. Europoje; JAV nejieško tokio dominavimo konsolidacijos. Priešingai, mes pritariame troškimams pasiekti normalesnius santykius tarp R. Europos ir kitų pasaulio kraštų ir, kiek galima, atsakingai tai skatiname. Mūsų siekimas, kad ir Sovietų Sąjunga tuo būdu labiau pritartų jų (R. Europos kraštų) autonomijai bei nepriklausomybei."

H. Sonnenfeldtas į Amerikos Čekoslovakų Tarybos paklausimą tuo reikalu atsakė, jog spauda jo mintis perdavusi netiksliai. Jis pats esąs pabėgėlis iš pavergtos Europos dalies ir pasisakęs už laisvę, nepriklausomybę bei normalius santykius R. Europoje. Bet jeigu jis toks yra, turėtų minėtais klausimais aiškiau ir kalbėti. S. D.

PRANEŠIMAS IŠ V. VOKIETIJOS

Kas laimės rinkimus?

J. KAIRYS

Šitoks klausimas keliamas nuo 1969 m., kai į visos Vokietijos parlamentą dabartinė koalicija surinko daugiau balsų nei krikščionys demokratai ir atėjo į valdžią. Bet apie grįžimą kr. demokratų į valdžią ypač kalbama po rinkimų į kraštų parlamentus (Landtagus). Tokiais atvejais kalbama gal ir todėl, kad per tuos rinkimus dabartinės koalicijos partijos — socialdemokratai su liberalais — surenka vis mažiau balsų. Net daug darbininkų atiduoda savo balsus už kr. demokratų (CDU ir CSU) kandidatus. Be to, ir dauguma pirmamečių rinkikų balsuoja už pastaruosius.

Spėliojimą, kad opozicijoje esantieji kr. demokratai gali per sekančius rinkimus rudenį surinkti absoliučią balsų daugumą į visos Vokietijos parlamentą, sustiprino ir balandžio 4 d. įvykę rinkimai į Baden-Wuerttembergo Landtagą. Čia kr. demokratų sąjunga (CDU) ne tik išsaugojo savo turėtą absoliučią daugumą, bet dar ir padidino. Prieš tai ji buvo surinkusi 52,9% balsų, o šį mėnesį — 56,7%; socialdemokratai anksčiau turėjo 37,6%, o dabar gavo 33,3%; už liberalus seniau buvo atiduota 8,9%, o šiemet tik 7,8%, nors šis kraštas yra jų partijai geriausias šaltinis. Komunistai pakilo nuo 0,6% iki 2%.

Tokių rinkimų rezultatų niekas nesitikėjo. Ypač nesitikėjo V. Vokietiją valdantieji. Laimėtoja CDU aiškina balsų prieaugį realia savo politika krašto reikaluose, geru valdymu ir Bonnos nesėkme; socialdemokratai — permažu įsąmoninimu rinkikų apie šios partijos laimėjimus Vokietijos vidaus ir užsienio reikaluose, apie jos tikslus ateičiai; liberalai kaltina daugiausia savo partijos krašto pirmininką, kuris nutylėjęs rinkikams partijos nusistatymą ir čia po rinkimų sudaryti koaliciją su socialdemokratais.

Šiuos rinkimus pirmoje eilėje lėmė didelis nedarbas, kurio nebuvo kr. demokratams valdant Vokietiją, pragyvenimo brangimas, pinigo vertės kritimas, milijardiniai mokėjimai komunistiniams kraštams, socialdemokratų partijos jaunimo, sudarančio apie trečdalį visos partijos, radikalėjimas į kairę bei pačios partijos skilimas į kairiuosius ir į dešiniuosius, komunizmo stiprėjimas ir pan.

Iki šių rinkimų CDU siūlydavo liberalams sudaryti koaliciją kaikuriuose kraštuose, o po rinkimų į visos Vokietijos parlamentą — ir Bonnoje. Šitokią užuominą vienaip ar kitaip iškeldavo ir CSU pirm. Straussas. Bet po šių rinkimų kr. demokratų tarpe atsiranda vis daugiau balsų nebekalbinti liberalų į koaliciją, nes, girdi, gali ir vieniems pasisekti absoliučią daugumą balsų surinkti. Ir kaikurie viešosios nuomonės institutai daro tokias pat išvadas. Bet, pagal pastaruosius, šitaip būtų, jei rinkimai vyktų dabar. Šiaip tenka pasakyti, jog rinkimu metu rudenį koalicija gali tiek atsigauti, kad visas reikalas pakryps vėl jos naudai. Tokių

(Nukelta į 6 psl.)

PADĖKA

1976 m. vasario mėn. 23 d. Čikagoje mirė teisininkas

Rapolas Skipitis.

Nuoširdžiai dėkojame kun. A. Trakiui, atlikusiam visas religines apeigas, ir vyskupui V. Brizgiui, atsilankiusiam atsisveikinant su velioniu.

Nuoširdžią padėką reiškiame: už tartus atsisveikinimo žodžius didž. gerb. konsulei J. Daudžvardienei, Lietuvos Šaulių S-gos Tremtyje garbės nariui Vl. Išganaičiui, Liet. Teisininkų Draugijos nariui Liudui Šmulkščiui, DULR atstovui K. Kasakaičiui, Tautos Fondo atstovui K. Barzdukui, atsisveikinimą organizavusiam bei savo sukurtas mintis pasakiusiam Alg. Budreckiui, teisininkams karsto nešėjams, Lydijai Skipitienei, slaugiusiai velionį jam sergant.

Tap pat nuoširdžiai dėkojame pareiškusiems mums užuojautą liūdesio valandoje: V. Anysienei, J. E. R. Baubliams, P. R. Bražukams, G. Buntinienei, Vyt. Čižauskui, S. Gedvilienei, S. Z. B. Jackams, F. M. Jonynams, Step. Juozapavičiui, Elzei ir Edei Jankutėms, St. Jonaičiui su šeima, V. O. Juodišiams, P. Juozaičių šeimai, A. A. Kašuboms, A. Kaziūnui, V. V. Kecoriams, Aleks. Kavaliūnienei su šeima, Algirdui Kavaliūnui su šeima, Gražinai ir Domui Krivickams, Kaziui Musteikiui, Marg. Marchartienei su šeima, A. Masioniui su šeima, M. Misiulytei, M. Paškovičiui, M. J. Punkriams, N. Racevičienei, O. A. Rinkevičiams, A. Skrupskelienei, A. T. Sekoniams, V. Sruogienei, Alg. ir Nat. Šalkauskiams, H. Šiauriui, T. Šiurnai su šeima, Vl. ir B. Vytams, P. M. Žilvičiams, Lietuvių Teisininkų Dr-jos Centro ir Čikagos skyriaus valdybai, Vyt. Didž. Šaulių Rinktinei bei visiems kitiems.

Duktė Marija Skipitytė-Garbačauskienė ir žentas

A†A
MIELAI MOTULEI
J. Gailiūnienei
mirus, dukteris ONUTĘ, ELENĄ, žentą FELIKSĄ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —
A. S. Velbasiai
St. Petersburg, Fla.

A†A
JUZEI GAILIŪNIENEI
mirus, nuoširdi mūsų užuojauta — dukroms ELENAI SENKUVIENEI, ONAI GAILIŪNAITEI, žentui FELIKSUI SENKUI ir giminėms —
A. A. Šmigelskiai *L. P. Murauskai*

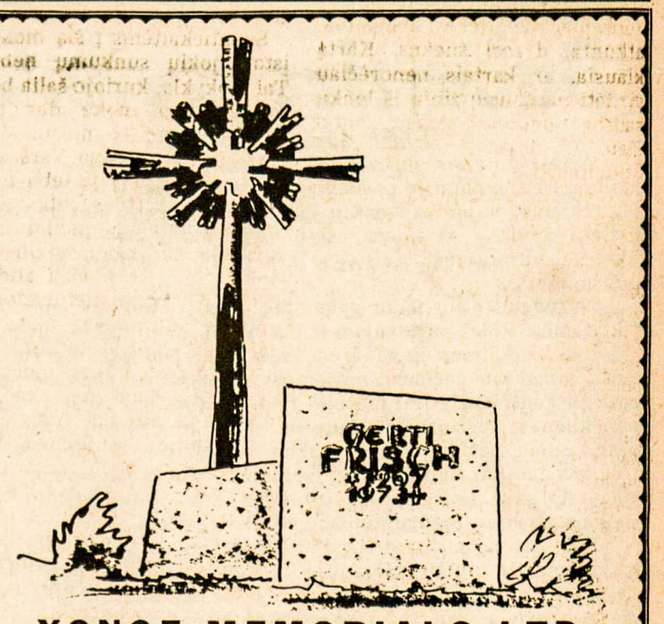
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Įvairūs rankų darbo BALDAI
miegamiesiems, valgomiesiems kambariams, kėdės ir kt.
Užsakymai priimami pagal susitarimą
Kazys Ališauskas MISSISSAUGA, ONTARIO **tel. 279-7455**

Mohawk *Furniture Ltd.*
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
★ Elektros reikmenys
★ Televizijos aparatai
★ Skalbimo mašinos
★ Vaikų baldai
★ Įvairūs kilimai
★ Šaldytuvai
★ Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
★ Siuvamos mašinos
★ Rašomos mašinėlės
Nemokamas pristatymas į namus.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

GEGUŽĖS MĖNUO - MARIJOS MĖNUO
Procesijos šv. Marijos garbei –
kiekvieną mėnesio 13 dieną 7.30 v.v., (nuo gegužės iki spalio 13 d. imtinai) Immaculate Heart of Mary šventovėje, 131 Birchmount Rd. — Danforth Ave. Toronte (tel. 691-6968). Važiuoti Bloor požeminiu iki Main stoties ir persėsti į Cliffside autobusą 20 numerį.
Lietuvių kalba galima skambinti Toronte tel. 763-4233 po 6 valandos vakaro.
Melskimės už lietuvius, kenčiančius sovietiniuose kalėjimuose, psichiatrinėse ligoninėse Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje!
Šv. Marijos tarnaitė

Kanados baltiečių atstovai su Toronte atsilankiusiu naujuoju konservatorių partijos vadu Joe Clark. Jo kairėje — KLB pirm. J. R. Simanavičius ir S. Masionis
Ethnic Press Photo

Kai Vilnius grįžo Lietuvai

STEPONAS ŠETKUS

Į mokyklos raštinę įeina aiškiai peranksti pasenęs žmogus. Pasideda and kėdės nenukratytą nuo sniego kepurę, išvalo šalčio užtrauktus storo stiklo akinius, neskubėdamas juos užsideda ir, atsiprašęs už nemokėjimą lietuvių kalbos, lenkiškai išdėsto reikalą.

Kam džiaugsmas lietuviams atėjus į Vilnių, sako jis, o jam vargas. Ilgai tarnavęs vienoje įstaigoje, dėl nemokėjimo lietuvių kalbos buvęs paleistas iš tarnybos. Žmona, trys vaikai — nesą iš ko gyventi. Ar negalėtų gauti kokio nors darbo . . .

Mokyklos kieme šeši kordai nepjaustytų ir neskaldytų malkų. Siūlau jam tuoj pat pradėti tas malkas sudoroti. Žmogelis papurto galvą — esąs be sveikatos, nepratęs prie fizinio darbo. Šios mokyklos direktorė jau yra lietuvaitė. Ji sutinka duoti jam sąskaitininko tarnybą su poros savaičių bandymu. Žmogelis apsidžiaugia, žemai nusilenkia ir išeina.

Kitą dieną jau jis darbe. Tuoj pat parodo, kad lietuviškai rašytos sąskaitos jam nėra jokia kliūtis. Dirba atidžiai, kruopščiai, rašo į knygas dailiai. Netrukus naujasis sąskaitininkas Juozapas Sventickas atsigauna, atkunta, darosi šnekus. Kartą klausia, ar kartais nenorėčiau girdėti naujausių žinių iš lenkų radijo Londone? Aišku, norėčiau. O žinios esančios labai džiuginančios: lenkų kariuomenė Šiaurės Afrikoje visiškai sumušusi vieną vokiečių diviziją ir paėmusi daug belaisvių.

Kiekvieną dieną žinios panašios, vis Sventicką labiau džiuginančios. Taip jam tos žinios džiugios, kad negaliu užginti jas pasakoti. Juo labiau, kad jis negaišina laiko — pasako keliais sakiniais. Jaučiu, kad už tai jis yra labai dėkingas. Vieną kartą kviečia užeiti pas jį į butą vakare po darbo.

Pasitinka jis pats, gana jauna, daili žmona ir trys žydinčio amžiaus dukros. Jaukus butas. Stalas gražiai paruoštas vaišėms, nes jo žmonos vardadienis. Žmona atsiprašo, kad niekas jų šeimoje nemoka lietuviškai. Visos trys mergaitės mokosi lenkų gimnazijoje. Kalbame lenkiškai.

Vaišės gana geros, kalba eina sklandžiai, net juokaujame. Bet štai Sventickas vėl turi naujų žinių iš Londono radijo. Žinias baigia nuomone, kad Lenkija išeis iš šio karo laimėtoja ir atsistatys dar didesnė, negu buvo.

Įsiterpia motina. Ji norėtų žinoti kas bus su Vilniaus miestu ir visu kraštu Lenkijai atsistačius? Vyrui viskas yra aišku: Lietuva šį kraštą taikiu būdu paėmė, taikiu būdu Lenkijai ir grąžins.

Vyresnioji duktė kažką rodo tėvui atkišusi delną. Matau, kad tai mažas, balto metalo Vyčio ženkliukas, kurių tada buvo mieste pilna. Bet tėvas, pamatęs ženklelį, pašoksta ir reikalauja dukterį pasakyti ką visa tai reiškia.

Visa tai reiškia, atsako ta, kad jos visos nori išstoti iš lenkų gimnazijos ir įstoti į betkurią lietuvišką mokyklą. Kad ir i tą, kurioje tėvas gavo tarnybą. Tai pasakiusi duktė prisisegė ženklelį. Tą patį padarė ir abi jos seserys.

— Mes esame lenkai! — vos nespringdamas sušuko tėvas. — Mes esame lietuviai, — pataisė jį žmona. — Mes esame lietuvaitės! — džiaugsmingai šaukė dukterys, susikabindamos rankomis.

Sventickas atrodė labai užpykęs ir susijaudinęs. Atsistojau, atsiprašiau, padėkojau už maloniai praleistą laiką ir išėjau.

Kitą rytą J. Sventickas atėjo į raštinę tarytum nešdamas sunkią naštą. Kelis kartus mėgino kažką sakyti, bet galų gale paprašė padėti jo dukroms pereiti į šią mokyklą. Patariau nesiskubinti. Mergaitės galėjo būti tik pagautos laiko nuotaikos. Tokių atsitikimų Vilniuje pasitaikydavo kas dieną. Būriai jaunimo vaikščiojo gatvėse su Vyčio ženkleliais, bet kalbėjo lenkiškai. Jie vedė savotišką kovą su savo priešais, daugiausia atvykusiais iš Lenkijos gilumos.

Sventickas buvo jau apsisprendęs. Jo dukterys seniai norį tapti lietuvaitėmis. Jos žino istoriją, garsią Lietuvos praeitį. Jos pasitiko su gėlėm ir Lietuvos kariuomenę, įžygiuojančią į Vilnių. Šaukė su minia kartu, mėtė gėles, o parėjusios namo verkė, kad nemokėjo šaukti lietuviškai. Jos nori į mokyklą įstoti dar prieš vasario 16 d.

Sventickas apgailestavo sakęs netiesą, jog nemoka lietuviškai. Jis ir žmona gimę lietuviais, bet jo mokslas caro laikais, tarnyba tarp svetimų, susidraugavimas su lenkais, ilga Vilniaus okupacija padariusi savo. Jis beveik pamiršęs savo tėvų kalbą, žmona prisitaikiusi prie jo, bet dukros galvoja jau naujų laikų dvasia.

Sventickaitėms į šią mokyklą įstoti jokių sunkumų nebuvo. Tai mokykla, kurioje šalia bendro lavinimo mokė dar gana keisto dalyko — madų. Viena tokia mokykla buvo Varšuvoje, o kita Vilniuje. Į ją tebuvo priimamos lenkaitės. Lietuviai nutarė šią mokyklą palikti nepakeistą — su visom mokinėm ir mokytojom, tik plačiai atidarytą visom Vilnijos lietuvaitėm.

Nauja direktorė nemokėjo lenkiškai, todėl jai tarpininkavo H. Gulbinova, buvusi mokyklos inspektorė, šiek tiek kalbanti lietuviškai, nes jos vyras lietuvis Gulbinas. Gulbinova savo iniciatyva surengė Vasario 16 minėjimą. Nė viena buvusių lenkiškų mokyklų minėjimo nerengė. Dar tebebuvo perstiprios ilgo lenkų pavergimo žymės.

Nors mokykloje ėjo kalbos, kad minėjime, be kelių lietuvių mokytojų, niekas nedalyvaus, vienok prisirinko pilna salė, jau papuošta lietuviškom vėliavom. Didelis gražus Vytis matėsi virš scenos. Gulbinovai buvo pavesta tvarkyti minėjimo reikalus. Ji pasakė ir pagrindinę kalbą.

Didžiausią įspūdį padarė scenoje pasirodžiusios Sventickaitės. Jos turėjo prisisegusios Vyčio ženklelius. Visos kartu jos lenkiškai padeklamavo A. Mickevičiaus gerą dalį įžangos į poemą "Ponas Tadas". "Lietuva tėvynė mano, tu esi kaip sveikata . . . " Po to, visai salei sustojus, jos perskaitė lietuviškai Lietuvos himno žodžius ir lenkišką vertimą. Pabaigoje Gulbinova jautriais žodžiais priminė, kad Lietuva atėjo į Vilniaus kraštą ne kaip į svetimą, bet savo žemę. Neatėjo su ugnimi ir kardu, kalbėjo ji, bet su meile ir būtina pagalba, nes Vilnius po sovietų teroro buvo paliktas apiplėštas, atsidūręs prie bado slenksčio. Lietuvių nekantriai laukė visas kraštas, visi gyventojai, įskaitant aršiausius lenkus. Jei ne Lietuva, tęsė ji, šiandieną visas kraštas būtų sovietų pavergtas ir nežinia kas būtų atsitikę su dabar laisvais šio krašto gyventojais, nežinia ar daug šių mergaičių būtų šioje salėje. Už visa tai ji prašė mergaites atsilyginti Lietuvai bent lojalumu.

Taip 1940 m. pasibaigė šioje mokykloje pirmas Vasario 16 minėjimas. Mokinės ir mokytojos išsiskirstė namo. Jos ėjo per plačią Bernardinų aikštę miesto centro link. Mokykla liko tuščia. Ji stovėjo Gediminio, Trijų Kryžių ir Bekešo kalnų papėdėje. Ta mokykla tebeturi istoriškai garsų Barboros Radvilaitės rūmų vardą. Dunksojo šių rūmų apsnigę stogai pro žiemos ūkanas, beveik susiliedami su kalnų pašlaitėmis.

Kai, uždarę mokyklą, abu su Sventicku ėjome namo, skersai aikštę stiprūs ir šalti vėjai pustė sniegą. Laikėmės vienas į kitą įsikibę. Per vėją nieko negalėjom kalbėti. Ir nereikėjo. Viskas buvo aišku. Kai atsisveikinome prie katedros, jis pažvelgė augštyn. Gedimino bokšto viršūnėje vėjo draikoma plevėsavo lietuviška trispalvė. Po to jis dar sykį padavė ranką ir nieko nesakęs nuėjo.

Nuo to laiko Sventickas nebeaiškino man Londono lenkų radijo žinių. Jam rūpėjo nebe Lenkijos, bet Lietuvos ateitis. Su ta ateitimi liko neatskiriamai surištas jo paties ir jo šeimos likimas.

Airiai demonstruoja už Lietuvą

Š. m. kovo 14 d. prie sovietų ambasados vartų Airijos Dubline prisistatė devynių asmenų delegacija, sudaryta išimtinai airių, kurie atstovavo įvairioms jų organizacijoms. Ji bandė įteikti sovietų ambasadoriui Anatoliui Stepanovich Kaplinui sekančią peticiją: "Airijos žmonės, prisimindami savo protėvių persekiojimą už krikščionių tikėjimą, išreiškia giliausią užuojautą: vyskupui Julijonui Steponavičiui, kuris nuo 1961 m. ištremtas iš savo vyskupijos, siekiant sutrukdyti dvasinį žmonių aptarnavimą; trim milijonam lietuvių katalikų, kurie kenčia religinį persekiojimą. Milijonam kitų krikščionių bei religingų žmonių įvairiuose kraštuose, kurie kenčia sovietinę priespaudą ir persekiojimus už savo religinius įsitikinimus. Mes prašome Jus kreiptis į Sov. Sąjungos valdžią, kad nedelsiant tiems žmonėms būtų grąžinta religinė laisvė . . ."

Peticiją pasirašė devyni vyrai ir moterys, atstovaudami tiek organizacijų.

Kadangi peticijos niekas nesiteikė priimti ir net prie vartų neišėjo, delegacija per garsiakalbius iš automobilių sukalbėjo Rožinį bei kitas maldas už Lietuvą ir ramiai pasitraukė.

Sekantį sekmadienį tos delegacijos atviras laiškas pasirodė "Irish Press" laikraštyje, kur visa peticija buvo išspausdinta. Įvykiai tiek susilaukė susidomėjimo, kad sovietų ambasada jautė reikalą laikraštyje gintis, sakydama, kad Sovietų Sąjungoje nėra nei tikėjimo persekiojimo, nei politinių kalinių. Minėtoji delegacija buvusi paveikta nelemtos propagandos.

Tikimasi, kad lietuviai ras progos tai airių grupei parašyti padėkos žodį sekančiu antrašu: Community Concern Centre, 22 Merrion Square, Dublin 2, Ireland. **Alkt.**

• **Maža garbė svetimom kalbom kalbėti, didelė gėda savosios gerai nemokėti**

MEDUS --
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Lietuvių šaulių suvažiavimas

STEPAS VARANKA

Karo audros išblokšti lietuviai 1945 m. atgaivino LŠS-gą, kuri buvo įsteigta Lietuvoje 1919 m. Organizacijos statutas sako: Lietuvos Šaulių Sąjunga Tremtyje yra lietuvių tautinė, kultūrinė organizacija. Jos tikslas yra išlaikyti bei stiprinti tautinį ir valstybinį lietuvių atsparumą. Lietuvoje organizacijos tikslas buvo saugoti ją nuo priešų. Paskutiniais metais jos eilėse Lietuvoje buvo 100.000 narių. Paskutinis jų priesaikos sakinys byloja: "Tepadeda man Viešpats Dievas mano darbuose Tėvynei Lietuvai".

Įvadiniai dalykai ir paskaita

Oficialioji suvažiavimo dalis prasidėjo balandžio 24 d. karišku punktualumu — 10.03 v.r. Toronto Lietuvių Namuose. Atidarymo žodį tarė org. komiteto pirm. St. Jokūbaitis. Sudarytas prezidiumas: pirm. M. Šnapštys, vicepirm. J. Šiaučiulis, sekr. Aug. Mylė, A. Šetikas ir A. Petraitienė. Įnešta 16 kuopų vėliavų į sceną, kuri buvo papuošta Lietuvos, Kanados ir JAV vėliavomis. Kadangi nevisi atstovai mokėjo Kanados himną, jį pianinu paskambino D. Jokūbaitytė. Invokaciją ir mirusių pagerbimą atliko kun. P. Ažubalis. Toliau sekė s-gos pirm. V. Tamošiūno ir garbės svečių sveikinimai. Kviestų svečių tarpe buvo gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, KLB pirm. J. R. Simanavičius, Toronto apylinkės pirmininkas V. Bireta ir kt. Pastarasis pabrėžė, kad tremtyje ginklu nėra įmanoma kovoti už Lietuvos laisvę, kad stipriausias ginklas išeivijoje yra kultūrinis ir mokslinis.

VLIKo valdybos narys Br. Bieliukas skaitė paskaitą apie lietuvių tautos rezistenciją. Jis palygino šaulių sąjungos darbą su VLIKo veikla. Esą rezistencija prasidėjo nuo Valančiaus laikų, Basanavičiaus "Aušros", apėmė visą tautą. Po ilgos kovos buvo atgauta nepriklausomybė. Po gražios 22 metų jaunystės vėl užgulė Lietuvą priespauda, kurioje vyksta rezistencinė kova.

Kaip ir visuose suvažiavimuose, kur yra renkamos naujos valdybos, taip ir čia buvo sąjungos vėliavos perdavimas suvažiavimo pirmininkui, sekretoriato kvietimas, mandatų, nominacijų ir rezoliucijų komisijų sudarymas, statuto, revizijos komisijos ir kuopų vadovų-vadovių pranešimai apie jų skyrių veiklą ir finansinę padėtį. Dalinių pirmininkų pranešimai buvo pateikti raštiškai, o kalbėti leista tik po 3-4 minutes.

Valdybos rinkimai

Svarbiausias suvažiavimo darbotvarkės punktas buvo naujo pirmininko išrinkimas trejų metų laikotarpiui. Buvo tik du kandidatai: Karolis Milkovaitis iš Cicero jūrų šaulių kuopos ir Stasys Jokūbaitis iš Toronto. Iš 159 registruotų atstovų 77 pasisakė už Milkovaitį, 61 — už Jokūbaitį, 5 susilaikė, 4 kortelės tuščios, 2 dingo. Naujas pirmininkas pateikė tokios sudėties valdybą: K. Milkovaitis — pirmininkas, A. Šukys — vicepirm., Stasė Cecevičienė — moterų vadovė, S. Juozaitis — sekretorius, S. Bernatavičius — iždininkas, S. Jokūbaitis — kultūros reikalams, J. Jasaitis — spaudos bei informacijos, P. Padvaiskis — ūkio, A. Markauskas — jaunimo, J. Žemaitis — vicepirm., sąjungos kapelionas kun. J. Borevičius, SJ, dr. K. Pautienis — sveikatos reikalams. Naujoji valdyba 105 balsais buvo patvirtinta.

Vakarinė programa

Banketas ir koncertas prasidėjo punktualiai 8 v.v. Pradžioje St. Jokūbaitis pristatė Charles L. Caccia, MP, kuris atstovavo federacinei vyriausybei, N. Leliuk, kuris atstovavo Ontario premjerui, W. Boytchuk, kuris atstovavo Toronto miesto burmistrui, Mrs. M. Campbell, MPP, kuri atstovavo Ontario liberalų partijai. Jie visi yra kilę ne iš anglo-saksų. Jiems yra artimi lietuvių tautos siekiai. Jie linkėjo, kad Lietuva atgautų laisvę ir būtų nepriklausoma, kaip ir kitos valstybės. Net ir Mrs. Campbell pasisakė nesanti britų kilmės. Be to, ji pareiškė: kas nėra geras lietuvis, negali būti ir geru kanadiečiu. Po to sekė sveikinimų skaitymas. Vienas sveikinimas buvo iš buv. Kanados užsienio reikalų min. M. Sharp. Skaitė Vida Javaitė. Taip pat buvo gauti sveikinimai iš min. St. Lozoraičio ir kitų Lietuvos atstovybių. Žodžiu sveikino Stasys Banelis, atstovavęs Lietuvos savanoriams. Kalbėjo ir buvęs Sibiro tremtinys J. Kreivėnas, kuris tik prieš dvejus metus yra atvykęs į JAV. Jis su ašaromis akyse papasakojo apie komunistų žiaurumus ir griežtai smerkė lietuvių turistus, lankančius okupuotą Lietuvą bei giriančius jos "pažangą" ir bendradarbiaujančius su mūsų tautos engėjais.

Meninę programą atliko R. Karasiejienės vadovaujamas Toronto jaunimo ansamblis "Gintaras", puikiai pašokęs keletą tautinių šokių. Mergaičių oktetas jausmingai padainavo lietuviškų dainų. Valgančius aptarnavo ponios, apsirengusios balinėmis suknelėmis.

Suvažiavimo pranešėja buvo studentė Vida Javaitė, pasipuošusi tautiniais drabužiais, o koncerto — R. Krasauskaitė.

Iškilmingos pamaldos

Balandžio 25, sekmadienį, 11.30 v.r., Prisikėlimo šventovėje pamaldas laikė kun. J. Borevičius, SJ. Prie altoriaus buvo išrikiuota 16 šaulių ir 2 skautų vėliavos. Skautai dalyvavo Šv. Jurgio šventės proga. Mišių aukas prie altoriaus atnešė šaulė Ona Mikulskienė ir buv. centro v-bos pirm. V. Tamošiūnas. Pamokslą pasakė kun. J. Borevičius, iškeldamas žmogiškos veiklos prasmę.

Pasibaigus pamaldoms, šaulių delegacija, atėjusi su vėliava prie nišos, padėjo gėlių vainiką pavergtai Tėvynei.

Užbaigos posėdis

Po pamaldų visi atstovai grįžo į Lietuvių Namus tęsti suvažiavimo darbų. Pasibaigus programai, dalyviai nuoširdžiai padėkojo St. Jokūbaičiui ir jo štabui už labai tvarkingai surengtą suvažiavimą bei vaišes. Jam buvo sudainuota "Ilgiausių metų". Pasibaigus suvažiavimui, sugiedotas Lietuvos himnas. Vėliau buvo atsisveikinimo vaišės.

Suvažiavimo metu Lietuvių Namuose buvo surengta dail. Vl. Vaitiekūno dailės paroda ir Velykų stalas, į kurį svečiai turėjo progos atsilankyti. Nevienas iš svečių aplankė ir "Lokio svetainę.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

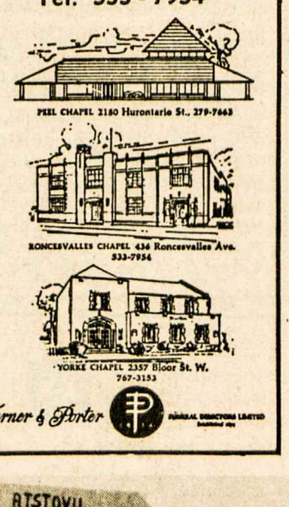

Pašto ženklų rinkimas — įdomus užsiėmimas. Tuo būdu galima daug ko išmokti — istorijos, geografijos ir kitų dalykų. Nuotraukoje — R. Kaminskaitė baltiečių pašto ženklų parodoje Toronte
Nuotr. St. Dabkaus

Šventinės nuotaikos Vokietijoje

K. BR. LIUBINAS

Priešvelykinis susikaupimas

V. Vokietijoje kasmet prieš velykiniu metu pakviečiamas iš kurio nors kito krašto lietuvis dvasiškis, kuris aplanko kiek galint daugiau lietuvių sambūrių. Šiemet toji pareiga teko Šv. Kazimiero kolegijos rektoriui Romoje prel. dr. L. Tulabai. Jis pradėjo savo uždavinį nuo Vokietijos šiaurės, nuo kun. V. Šarkos parapijos. Tuoj po Pelenų dienos leidosi į kelionę ir aplankė visą eilę vietovių. Antrąjį Gavėnios sekmadienį, taip pat pora dienų prieš jį ir po jo, buvo lankoma kun. Petro Girčiaus sritis, o savaitę vėliau — kun. dr. K. Gulbino. Taip kovo 21 buvo užbaigtas Š. Vokietijos lietuvių lankymas.

Prel. Tulabą užpuolė negalios, ir jis trumpam stabtelėjo seselių kotryniečių ligoninėje Frankfurte. Sveikata gan greit atsitiesė ir sielovados darbas buvo energingai tęsiamas toliau. Aplankyta kun. A. Bernatonio sritis, kur rekolekcijų pamokslai buvo sakomi Darmstadt, Hanau ir Rastatt miestuose. Savaitės viduryje pamokslininkas stabtelėjo Vasario 16 gimnazijoje, kur kapelionauja kun. J. Dėdinas. Čia mokiniams skelbė Dievo žodį pamokų metu, o vakarais vietos šventovėn susirinkdavo lietuvių iš artimosios apylinkės. Tuo pačiu metu buvo įjungta ir kun. Br. Liubino sritis su Schwetzingenu ir Kaiserslauternu. Pastarojoj vietoj, atrodo, prelato pamokslai turėjo didžiausią pasisekimą — susilaukė gražaus būrio tautiečių sekmadienį, kovo 28.

Toliau kelias vedė į Vokietijos pietus. Pirmiausia buvo sustota kun. K. Senkaus srityje, kur sakyta pamokslai Stuttgarto mieste, aplankyta visa eilė tautiečių kitose vietovėse, įskaitant ir jėzuitą kun. K. Fulstą, kuris gyvena, palyginti, netoli Stuttgarto.

Sielovadinės kelionės pabaiga buvo Muenchene, prel. dr. J. Avižos srityje. Čia prel. Tulaba pamokslininkavo Verbų savaitgalyje, o D. Savaitės pradžioje vėl grįžo į Romą. Jo nepasiekti liko Augsburgo vyskupijos lietuviai, kurie, pagal tradiciją, turi susikaupimo dienas paskutinėmis dienomis prieš pat Velykas. Dalį savo srities aplankė pats klebonas kun. Aug. Rubikas, o į pagrindinę vietovę — Memmingeno miestą atvyko kun. Br. Liubinas.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios metai

Kadangi balandžio 4 d. suėjo lygiai 50 metų, kai buvo įsteigta Lietuvos Katalikų Bendrijos provincija, kaikur ji buvo paminėta ypatingomis pamaldomis. Pvz. Kaiserslauterno lietuviams tos dienos šv. Mišiose vietoj eilinio pamokslo buvo paskaityta ištisa paskaita apie Lietuvos Katalikų Bendrijos provinciją — ne tik apie jos įsteigimą, bet ir apie dabartines kovas, kančias, laimėjimus. Toji paskaita balandžio 14 d. buvo skaityta Schwetzingeno lietuviams, sujungiant su pamaldomis, kurių metu vyrai giedojo Gavėnios giesmes.

Velykos

Schwetzingene prisitaikyta prie esamos padėties, ir Velykų mintys buvo suminėtos balandžio 14 pamaldose. Kapelionui nereikėjo nieko specialaus paruošti, nes vysk. Antanas Deksnys Velykų proga visiems Europos lietuviams kunigams buvo išsiuntinėjęs savo laišką, kuris ir atstojo Velykų pamokslą. Kaiserslauterne pamaldos buvo pirmos Velykų dienos rytą. Šventovė vos sutalpino susirinkusius. Jie visi su dideliu domesiu išklausė tai progai skirtojo vysk. Deksnio laiško.

• . . . **mes visus sunkumus nešame be aimanų, juk žinome, kad gale šio kryžiaus kelio ne tiek gresia Golgota, kiek žavi Prisikėlimas.**

J. ERETAS

Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje suvažiavimo dalyviai registruojasi Toronto Lietuvių Namuose. Iš kairės: J. Mockus, R. Daugėlienė, St. Jokūbaitis — suvažiavimo organizacinio komiteto vadovas
Nuotr. St. Dabkaus

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

MIRĘ KUNIGAI

Telšių vyskupijoje mirė keturi kunigai: 1975.X.28 — Ylakių klebonas kun. Jonas Skirmantas, 68 metų amžiaus; 1975.XII.17 — Žygaičių klebonas kun. Jonas Jurgutis, sulaukęs tik 53 metų; 1976.II.14 — Užvenčio klebonas kun. Povilas Repčys, 67 metų amžiaus; 1975.III.14 — Tauragės klebonas dekanas kun. Alfonsas Sirus, eidamas 58-tuosius metus.

PALAIDOJO V. AUGUSTINAITĮ

Balandžio 14 d. Vilniuje po sunkios ligos mirė Vladas Augustinaitis, sąjunginės reikšmės personalinis pensininkas, nusipelnęs žemės ūkio darbuotojas. Velionis buvo gimęs Lietuvoje 1898 m., bet iki II D. karo pabaigos gyveno ir kompartijai tarnavo Sovietų Sąjungoje. Grįžęs Lietuvon, ėjo prekybos liaudies komisaro, sovchozų ir žemės ūkio ministerio pareigas. Pasak nekrologo, daug jėgų bei energijos paskyrė "žemės ūkio pertvarkymui socialistiniais pagrindais". Kitais žodžiais tariant, padėjo sukolchozinti Lietuvą.

LYDEKŲ ATSARGOS

Gamtos apsaugos komiteto žuvininkystės skyraius viršininkas Jonas Čiplys "Valstiečių Laikraščio" 70 nr. nusiskundžia mažėjančiomis lydekų atsargomis. 1966 m. Lietuvoje jų buvo sužvejota 705 centneriai, 1970 m. — 400 centnerių, o pernai — tik 327 centneriai. Prie lydekų atsargų sumažėjimo daug prisidėjo mažėjantys neršto plotai dėl pievų nusausinimo, didėjantis ežerų užaugimas, į juos patenkančios mineralinės bei organinės trąšos ir aplamai vandens telkinių užteršimas. Lietuvos vidaus vandenyse žvejams verslininkams lydekas leidžiama gaudyti nemažesnes kaip 40 cm. Lydekų žvejyba uždrausta Baltųjų Lakajų, Vievio ežeruose, Kaišiadorių rajono Žaslių ežere, Alytaus rajono Pluvijos, Luksnėnų, Sausvingio ežeruose, Trakų rajono Ilgučio ežere, Širvintų rajono Spėros ir Varėnos rajono Ilgio ežeruose.

ANTIRELIGINIS FILMAS

Vinco Šilio pranešimu "Literatūros ir Meno" 14 nr., Vilniaus televizija ateistinei propagandai naudoja pastovią laidą "Argumentai", kurioje pasisako ateizmo skleidėjai. Neseniai buvo pagamintas rež. V. Dabašinsko ir F. Mačiansko antireliginis filmas "Ar tiki?" Televizijos žiūrovams jis pateikia įvairiose Lietuvos vietovėse nufilmuotus tikinčiųjų ir ateistų pasisakymus, montažo dėka sudarydamas diskusijų iliuziją. Laimi, žinoma, ateistai. Pasak V. Šilio, iš pasisakymų "aiškėja, jog tie paprasti žmonės savo protu pajuto pagrindinių katalikybės dogmų absurdiškumą". Taigi, kovon su religija įkinkomi net ir specialūs televizijos filmai. V. Šilys betgi nusiskundžia, kad jie vis dar "ne toks jau dažnas svečias".

KOMJAUNIMO KELRODŽIAI

"Tiesa" 84 nr. vedamajame "Jaunimas — partijai, tėvynei" nagrinėja jaunimo ir ypač komjaunimo uždavinius, iškeltus XXV sovietų kompartijos suvažiavimo. Pagrindiniais kelrodžiais komjanuoliams nurodoma: leninėn įskaita "Sovietų Sąjungos kompartijos XXV suvažiavimo nutarimas — į gyvenimą!", leninė pamoka "Partija — mūsų epochos protas, garbė ir sąžinė", politiniai skaitymai "Sekame komunistų pavyzdžiu", asmeniniai planai "Mokomės komunizmo, kuriame komunizmą". Esą, šie kelrodžiai kiekvienam komjaunuoliui padės geriau suvokti savo pareigą, partijos forumo idėjas, kryptingai vykdyti dešimtojo penkmečio užduotis.

ADRESŲ BIURAS

Respublikinis adresų biuras, Vilniuje persikėlęs į naujas patalpas, turi beveik visų Lietuvos gyventojų kartoteką. Į korteles jie įrašomi taip, kai sulaukia 16 metų amžiaus ir gauna Sovietų Sąjungos pasą. Kortelėn įtraukiami: tokio pilnateisio piliečio vardas ir pavardė, tėvavardis, gimimo metai, adresas. Pasirodo, vien tik Stankevičių Lietuvoje yra 5.200, Kazlauskų — 5.100, Petrauskų — 5.000, Vasiliauskų — 3.620, Jankauskų — 3.450, Kavaliauskų — 3.200. Tai populiariausios pavardės. Daugelis jų turi ir tuos pačius vardus. Pvz. iš 5.000 Petrauskų net 400 — Jono vardą, o 36 — ir tą patį Antano tėvavardį. Per vieną darbo dieną biuro tarnautojams tenka atlikti apie 4.000 adresų bei pavardžių pakeitimų, atsakyti į paskirų piliečių ir organizacijų 8.000 pajieškų. Kas savaitę Lietuvoje tuokiasi apie 1.000 porų, kurių moteriškoji pusė pakeičia pavardę. Kartoteką taipgi papildo jaunimo prieauglis — šešiolikamečiai su sovietiniais pasais.

ŽYGIAI Į KALNUS

Respublikinėje Vilniaus bibliotekoje vakarą "Virš mūsų d a n g u s" surengė du vilniečiai alpinistai — Inžinierinio Statybos Instituto dėstytojas V. Viršilas ir konservatorijos docentas J. Antanavičius. Šio sporto mėgėjus jis supažindino su žygiais į kalnus bei jų sunkumais ir pavojais. Pranešimą papildė skaidrės apie viršūnių nugalėtojus. V. Kst.

Windsoro lietuvaičių kvartetas "Aušra" Vasario 16 minėjime. Iš kairės: Laima Tautkevičiūtė, Rūta Čerškutė, Aldona Tautkevičienė, Irena Jokūbauskaitė-Čerškienė Nuotr. J. Urbono

WINDSOR, ONTARIO

NAUJA APYLINKĖS VALDYBA. Balandžio 11 d. po pamaldu parapijos salėje įvyko gausus visuotinis apyl. susirinkimas. Pirmininkavo v-bos pirm. Joanė Kuraitė. Perskaitytas praėjusio visuotinio susirinkimo protokolas, kuris be pataisymų buvo priimtas. Kadangi nuo praėjusio visuotinio susirinkimo praėjo keli mėnesiai, tai ir pirmininkės pranešime buvo paminėti nuveikti ir pradėti darbai tame laikotarpyje. St. Naikauskas perskaitė revizijos komisijos aktą, kuriame nebuvo jokios kritikos. Apylinkės iždas paliko nepasikeitęs, nors v-ba iš padaryto savo kadencijos metu pelno paskyrė aukų spaudai, lietuvių radijo programoms, šokių grupei ir "Aušros" kvartetui. Po šio pranešimo p-kė padėkojo visiems windsoriečiams, ypač v-bos narių tėveliams už paramą ir bendradarbiavimą, pranešė, kad nuo šios dienos buvusioji v-ba atsistatydina, ir pakvietė rinkti naują. Buvo pasiūlyta 10 kandidatų, iš kurių, deja, keletas atsisakė. Iš likusių 6 kandidatų buvo išrinkta 5 asmenų v-ba ir 1 kandidatas. Revizijos komisijon pasiūlyti 3 nariai vienbalsiai išrinkti.

Rinkimams pasibaigus, lietuvių atstovas daugiakultūrėje W i n d s o r o taryboje padarė trumpą apžvalgą tarybos veiklos, apie birželio 19-20 d.d. rengiamą "Carroussel 76" (Toronto karavano pobūdžio) ir Windsoro-Detroito kas metai rengiamą "Freedom Festival". Neturint savos, pakankamai didelės patalpos, susirinkimas nutarė pasinaudoti vokiečių pasiūlytomis patalpomis, kurios yra žinomos visame Windsore. Ten bus gauta vieta nedideliam paviljonui, kuriame bus galima surengti lietuvių liaudies meno išdirbinių parodėlę, pardavinėti lietuvišką maistą ir t.t. Meniniai pasirodymai vyktų didžiojoje salėje, dalinantis laiku su vokiečiais ir suomiais. Mūsų programą atliktų šokių grupė ir "Aušros" kvartetas.

Buvusiai v-bai, susidariusiai iš 5-kių jaunų, energingų ir susipratusių lietuvaičių, susirinkimo vardu buvo nuoširdžiai padėkota už nuveiktus darbus, kurių buvo apsčiai. Susirinkusieji joms nepagailėjo gausių plojimų, tuo parodydami įvertinimą, pagarbą ir viltį, kad jos ir ateityje bus stiprus įnašas lietuviškame gyvenime. Susirinkimui užsibaigus, naujai išrinktoji v-ba pasiskirstė pareigomis: A. Kraniauskaitė (iš buv. v-bos) — jaunmio reikalams, Alb. Tautkevičius — šalpos reikalams, E. Pakauskienė — ižd., St. Naikauskas — sekr., V. Čerškus — pirmininkas. Pirmieji naujosios v-bos darbai — surengti Hamiltono teatro "Aukuras" spektaklį "Bubulis ir Dundulis" ir Motinos Dienos minėjimą, kuris įvyko gegužės 2 d.

PAŽYMĖTINA SUKAKTIS. Vasario mėn. Alb. ir Valė Tautkevičiai kukliai atšventė 25-tą vedybinio gyvenimo sukaktį. Šioje šeimos šventėje dalyvavo nedidelis būrelis draugų (mažai kas apie tai žinojo), tačiau p.p. Tautkevičių įnašas į Windsoro lietuvių gyvenimą yra vertas pasigėrėjimo. Mažai Windsore buvo parengimų, prie kurių jie vienokiu ar kitokiu būdu nebūtų prisidėję. Kad ir sunkiai dirbdami, kukliai gyvendami, prisidėjo lėšomis ir darbu Bendruomenei, parapijai, skautams, šauliams ir visokeriopai rėmė čia viešinčius meninius vienetus. Jiedu augina sūnų ir dvi dukteris, kurie siekia augštesnių mokslų ir lietuviškoje veikloje seka tėvų pėdomis. Visa šeima yra muzikali. Bene prieš 10 metų V. Tautkevičienė, iki tol ruošusi Windsoro jaunuosius įvairiems parengimams, įsteigė mergaičių kvartetą, kuris vėliau pasivadino "Aušros" vardu. Šiam kvartetui ji iki šiol vadovauja. Šis vienetas pasiekė gana augšto lygio ir tapo vienu žinomiausių kvartetų išeivijoje. Sėkmingai koncertavo daugelyje lietuvių kolonijų Š. ir P. Amerikoj. Šios vasaros pabaigoje PLB valdyba siunčia jį koncertams po Europą. Galbūt didžiausias V. Tautkevičienės darbo įvertinimas buvo Ontario olimpinio komiteto nutarimas pakviesti kvartetą dalyvauti pasaulinės sporto olimpiados meninėje programoje. Dėl susidėjusių aplinkybių, deja, teko atsisakyti. Pažymėtina, kad šiame vienete dainuoja abi p.p. Tautkevičių dukterys: Aldona — buvusi apyl. v-bos narė, skaučių skiltininkė, buv. Detroito jaunimo choro narė; Laima — gabi deklamatorė, skautė, tautiniu šokių šokėja; vargonais palydi giesmes Šv. Kazimiero šventovėje pamaldų metu.

Šiuo metu didžiausias V. Tautkevičienės rūpestis — įpusėjęs darbas "Aušros" kvarteto plokštelei išleisti (reikia daug laiko ir lėšų).

Taigi, p.p. Tautkevičių praeities darbai yra gausūs. Jiems už tai Windsoro lietuviai yra giliai dėkingi. Tenka jiems linkėti geriausios sveikatos ir laimės bei tikėtis, kad ir ateityje jų įnašas nebus mažesnis. vc

Laisvojo pasaulio šaulių atstovų suvažiavimo, įvykusio Toronto Lietuvių Namuose, prezidiumas. Iš kairės: A. Šetikas, A. Petraitienė, A. Mylė, M. Šnapštys, J. Šiaučiulis Nuotr. St. Dabkaus

KLB Rodney apylinkės valdyba rengia

MOTINOS DIENOS minėjimą-KONCERTĄ

Paskaitą skaitys inž. Jurgis Valaitis.
Meninę programą atliks vietos šeštadieninės V. Kudirkos mokyklos mokiniai ir mūsų kolonijoj dar negirdėti Toronto solistai — V. Verikaitis, R. Strimaitis ir akomponatorius muz. J. Govėdas.

Minėjimas įvyks š.m. gegužės 9, sekmadienį, 5 v.p.p. Rodney Lietuvių Namuose

Maloniai kviečiame ir kaimyninių apylinkių lietuvius atsilankyti į šį neeilinį minėjimą. Po minėjimo — kavutė.

Rengėjai

VISI KVIEČIAMI Į
A. Rūko 3-jų veiksmų
LINKSMĄ NUTIKIMĄ

"Bubulis ir Dundulis"

Hamiltono Jaunimo Centre
48 Dundurn St. N.

gegužės 15, šeštadienį,
7 valandą vakaro

Įėjimas: $3 asmeniui, pensininkams ir studentams — $1.50

Hamiltono Dramos Teatras
"Aukuras"

Buvusiems, esamiems ir būsimiems klientams pranešama, kad

Juozas Grybas

vėl yra pasiruošęs padėti visuose nekilnojamo turto įsigijimo ir pardavimo reikaluose per lietuvių įstaigą
"Joint Realty Limited."

Skambinkite įstaigos **tel. 622-4742** arba namų **1-416-263-2967**
R.R.2, Blackstock, Ont.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas **"TALKA"**

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš $7.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaupas 8½%
term. depozitus 1 m. 9½%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai
Skanėstai kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
• GUELPH LINE prie PROSPECT,
• BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE,
• HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

ROMO KALANTOS SAVAITĖ gegužės 9-15 d.d. paskelbė VLIKas, primindamas prieš ketverius metus gegužės 14 d. už Lietuvos laisvę susideginusį R. Kalantą ir gegužės 18-19 d.d. įvykusias jaunimo demonstracijas. Savaitės metu visuomenė ir ypač jaunimas prašomi atitinkamai paminėti tuos įvykius.

PREL. M. KRUPAVIČIAUS penktųjų mirties metinių minėjimą Floridos lietuviams surengė LB St. Petersburgo apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. P. Stanelio, tarusio įvadinį žodį. Velionies asmenybę bei jo nuveiktus darbus tautai ir išeivijai nušvietė prel. J. Balkūnas.

LB MARQUETTE PARKO apylinkės byla galutinai buvo užbaigta balandžio 8 d. apeliaciniame teisme. Teismas jau kovo 13 d. buvo nusprendęs, kad banke užšaldyti šios apylinkės pinigai priklauso JAV LB krašto valdybai ir kad ji turi spręsti nesutarimus. Šį kartą buvo atmestas atskilusios J. Vaičiūno grupės reikalavimas panaikinti tą sprendimą. JAV Lietuvių Bendruomenei apeliaciniame teisme atstovavo Vidurio Vakarų apygardos pirm. M. Jakaitis ir adv. V. Bylaitis, atskalūnams — dr. V. Dargis, p. Bagdžius ir adv. Rosenberg. Apylinkės iždo pinigai jau perduoti oficialios JAV LB krašto valdybos pirm. J. Gailiui.

NIJOLĖS SADŪNAITĖS KALBĄ, paskelbtą "LKB Kronikos" 17 nr., pernai į anglų kalbą išvertė seselė Ona Mikailaitė, o jos išleidimą 10.000 egz. tiražu finansavo Lietuvių Kunigų Vienybės centro valdyba. Šis leidinėlis paplito po visą pasaulį. Užsakymų susilaukta net iš P. Afrikos. Kartais prašoma net kelių tūkstančių egzempliorių iš karto. Pvz. vienas nekatalikų kunigas Kalifornijoje paprašė 5.000 egz. Kanados Lietuvių Kataliku Centras, užsakęs 500 egz., vėl paprašė 500 egz. Kadangi pirmoji laida jau baigiama išsemti, planuojama antroji. Knygutės užsakomos pas kun. V. Dabušį, 147 Montgomery Place, Peterson, N.J. 07501, USA.

JAV LIETUVIŲ FONDO pelno skirstymo komisiją 1976 metams Čikagoje sudaro: dr. Kazys Ambrozaitis, Liuda Germanienė, inž. Vytautas Kamantas, dr. Jonas Puzinas ir Stasys Rudys.

BALTIEČIŲ DAINŲ IR TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ, skirta JAV dvišimtmečiui, įvyks birželio 13 d., 3.30 v.p.p., Los Angeles mieste, Hollywood Palladium salėje. Lietuviams joje atstovaus Los Angeles LB jaunimo ansamblis, vadovaujamas O. Razutienės, ir Šv. Kazimiero parapijos choras su vadovu kompoz. Br. Budriūnu. Programos komitetą sudaro: pirm. O. Razutienė, šokių vadovės D. Razutytė, D. Barauskaitė, pianistė O. Barauskienė — lietuvių narės, Virva Liipuu — estų, Lapenieks ir J. Lozenicins — latvių; chorų vadovai: Br. Budriūnas, latvis Cilnis ir estas J. Kukk.

RAŠINIŲ KONKURSĄ moksleiviams ir studentams tema "Lietuvos kankiniai ir ko jie mus moko" paskelbė Cicero LB valdyba. Konkurse, kuris skelbiamas birželio tragiškųjų įvykių proga, kviečiamas dalyvauti Cicero ir apylinkių jaunimas. Bus paskirtos keturios premijos: dvi po $50 ir dvi po $25. Jos bus įteiktos birželio įvykių minėjime.

GAJA PEMKUTĖ, Sleepy Hollow, Ill., 12 metų lietuvaitė, laimėjo kelias pirmąsias premijas mokslinėse parodose su savo projektu "Kaip antibiotikai veikia į augalus?" Gegužės 8 d. ji dalyvaus baigminėse varžybose Urbanoje, Illinois universitete. Ji taipgi yra ir Čikagos augštesniosios lituanistinės mokyklos mokinė.

Venecuela

PETRO KRIŠČIŪNO pranešimu, Karako lietuviai šiemet turėjo bendrą velykinių vaišių stalą, prie kurio buvo susirinkta po kun. A. Perkumo, SDB, atlaikytų Mišių ir visiems jų dalyviams perskaityto vysk. V. Brizgio sveikinimo. Vaišių patiekalus ir margučius Lietuvių Namuose palaimino kun. A. Perkumas, SDB. Skautiško turinio knygą už gražiausią margutį Jonui Rosales įteikė kultūrinio fondo pirm. J. Minkeliūnas. VLB Karako apylinėks valdybos vicepirm. St. Jankauskas tarė padėkos žodį velykinių vaišių iniciatoriui dr. V. Dambravai, kultūriniam fondui, jaunimui ir visoms ponioms, taip gausiai prisidėjusioms prie velykinio stalo paruošimo.

KETURI VENECUELOS LIETUVIŲ JAUNUOLIAI — Aras Mažeika, Danutė Bružaitė, Angelė Mažeika ir Rimas Mažeika į III jaunimo kongresą Buenos Aires nuvyko automobiliu, 10.000 km kelionę atlikdami per 13 dienų. Turistinis Venecuelos klubas jiems patarė šiai kelionei skirti tris savaites ir pranašavo pavėlavimą. Aro Mažeikos kelionės įspūdžius paskelbė plačiai jaunimo skaitomas Venecuelos žurnalas "Mecanica Nacional". Skaitytojus jis supažindino ne tik su kelione, bet ir Lietuvos sovietine okupacija, pasauliniu lietuvių jaunimo kongresu.

Brazilija

SAO PAULO LIETUVIAI ruošiasi iškilmingai paminėti lietuvių imigracijos Brazilijon penkiasdešimtmetį, apimantį 1926-76 metus. Šiam tikslui sudaromas v i s ų organizacijų atstovų komitetas. Priešais Vila Zelinos lietuvių šventovę bus pastatytas specialus paminklas. Be to, bus stengiamasi gauti miesto savivaldybės leidimą vieną aikštę pavadinti Lituania vardu. Pagrindinėje penkiasdešimtmečio šventėje rugsėjo 12 d. bei kitomis progomis bus pagerbti žymieji šio krašto lietuviai. Sukakties minėjiman planuojama pasikviesti meninių vienetų iš lietuvių kolonijų kitose valstybėse. Tradicinėje baltiečių parodoje Sao Paule lietuviai pagrindinį dėmesį skirs šiai sukakčiai. Vietiniams gyventojams ją taip pat primins portugalų kalba išleista brošiūra, straipsniai ir lietuvių literatūros kūriniai braziliškoje spaudoje, pranešimai per radiją ir televiziją.

Argentina

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKAS Buenos Aires mieste, Argentinos Lietuvių Centre, šeštadienio popietėmis lanko apie 30 vaikų. Mokyklėlei vadovauja Nelida Zavickaitė, talkinama B. P. Daratėnienės ir J. Norušytės-Klement. Netrukus bus pradėti lietuvių kalbos kursai ir vyresnio amžiaus jaunimui. Vadovu pakviestas diplomuotas lietuvių kalbos vertėjas į ispanų kalbą Adolfas Baltušis.

DR. BR. RUKŠĖNAITĖ, Argentinos Žemės Ūkio Instituto profesorė, išvyko Britanijon gilinti studijų. Ji tobulinsis šio instituto tyrimų stotyje prie Londono ir turės progą užmegzti ryšius su Londono lietuviais.

J. E. SABONIS jau antrus metus studijuoja teisę Buenos Aires universitete ir dirba prezidentūros informacijos skyriuje.

Australija

GEELONGO LIETUVIŲ SPORTO KLUBO "Vytis" valdybon išrinkti: pirm. A. Adomėnas, vicepirm. P. Vaičekauskas, sekr. A Bungardaitė, ižd. L. Šrederytė ir sporto reikalų vadovas A. Renkauskas. Už nuopelnus sportui klubo garbės nariais buvo paskelbti Česlovas Volotka ir Kajetonas Starinskas.

ATSIMINIMŲ KNYGĄ "Po pasaulį besiblaškant" išleido K. Kemežys. Ji atspindi daugelio lietuvių pokarinę patirtį. Knyga gaunama pas autorių K. Kemežį, 3 Barwon Rd., Mortdale, NSW 2223, Australia. Kaina — $2, pensininkams ir studentams — $1.

Italija

LIETUVOS BAŽNYTINĖS PROVINCIJOS įsteigimo penkiasdešimtmetį Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano" paminėjo balandžio 4 d. specialiu Gregorinio universiteto vicerektoraius prof. Pauliaus Rabikausko, SJ, straipsniu. Jame pateikiama šios provincijos steigimo raida, popiežiaus Pijaus XI paskelbta konstitucija "Lituanorum gente" bei jos reikšmė lietuvių tautai. Straipsnis iliustruotas arkiv. J. Matulaičio nuotrauka, primenančia skaitytojams, kad jis, kaip apaštalinis vizitatorius, tvarkė Lietuvos bažnytinės provincijos įsteigimo reikalus. Antrojoj nuotraukoj, darytoj Kaune 1974 m., matyti vienintelės kunigų seminarijos okupuotoj Lietuvoj 52 seminaristai su profesoriais ir vyskupais.

Britanija

D. BRITANIJOS LIETUVIŲ SĄJUNGOS centro valdyba po metinio šios organizacijos atstovų suvažiavimo pasiskirstė pareigomis: pirm. — J. Alkis, I vicepirm. ir politinės veiklos koordinatorius — Z. Juras, II vicepirm. ir kultūrinių reikalų vadovas — S. Kasparas, ižd. — B. Butrimas, sekr. — A. Pranskūnas, atstovas jaunimo reikalams — A. Vilčinskas, Lietuvių Namų bendrovės — S. Nenortas. Numatoma sudaryti politinės veiklos komitetą, kurio vadovu pakviestas Z. Juras. Sekminių sąskrydin Lietuvių Sodyboje valdyba nutarė pakviesti vysk. A. Deksnį.

ŠV. KAZIMIERO LIETUVIŲ PARAPIJA Londone deimantinę savo sukaktį paminės gegužės 22-23 d.d. Minėjimas bus pradėtas iškilmingomis pamaldomis lietuviškoje šventovėje, dalyvaujant Europos lietuvių vysk. A. Deksniui. Akademinė dalis įvyks Sporto ir Socialinio Klubo salėje.

Prancūzija

LIETUVIŲ KATALIKŲ CENTRAS išvertė į prancūzų kalbą ir išleido "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" 20 nr. Pridėjus atspaudą iš žurnalo "Esprit", paskelbusio Tomo Venclovos laišką, numeris buvo išplatintas prancūzų visuomenėje. Leidėjų ir dabartinio lietuvių centro adresas: Mission Catholique Lituanienne en France, 7, Rue des Lions, 75004 Paris.

Vokietija

LIETUVIŠKOS ESTRADINĖS MUZIKOS koncertą Romuvoje surengė Violeta Rakauskaitė-Landienė, estrados dainininkė okupuotoje Lietuvoje, pernai ištekėjusi už studento Mečio Lando ir su juo atvykusi į V. Vokietiją. Įvadu į koncertą buvo jos pranešimas "Mano kolegos Lietuvoje", supažindinęs su lietuviškos estradinės muzikos pagrindiniais kūrėjais bei atlikėjais. Pradžia buvo padaryta 1955 m. kompoz. B. Gorbulskio poeto Vyt. Bložės tekstu sukurtu šlageriu "Tavo mėlynos akys", kurį įdainavo operos sol. V. Noreika. Sol. V. Rakauskaitė-Landienė dainavo daugiausia B. Gorbulskio komponuotas dainas, o koncertą užbaigė Lenos Valaitytės dainuojamais vokiškais šlageriais.

Sudbury, Ontario

SUTUOKTUVĖS. Christ the King parapijos šventovėje kun. Ant. Sabas palaimino Saulės O. Poderytės santuoką su medicinos daktaru Louis J. Piro iš JAV. Jaunoji yra lankiusi Sudburio lietuvių šeštadieninę mokyklą ir dalyvavusi lietuviškoj veikloj. Dėlto buvo gavusi mokslapinigius, kad vasarą JAV galėtų lankyti lituanistinius vasaros kursus universitete. Ta proga ir susipažino su savo būsimuoju vyru. Jis yra medicinos daktaro L. Piro sūnus. Jo motina Petronelė Agurkytė, gimusi JAV, bet gražiai kalba lietuviškai. Išmokė ir savo sūnų lietuvių kalbos. Šventovę puošė daugybė gėlių ir šviesų. Dėl šeimos gedulo vestuvių nekėlė, bet buvo iškilmingi pietūs "Mandarin" viešbutyje, kur dalyvavo tik giminės ir patys artimiausieji jaunųjų draugai. Invokaciją sukalbėjo kun. Ant. Sabas ir tarė sveikinimo žodį. Po to sveikino jaunojo tėvas dr. L. Piro, giminės ir draugai.

Vestuvių išvakarėse A. F. Albrechtų namuose buvo suruoštas mergvakaris, kur dalyvavo daugiau kaip 20 moterų, kurios įteikė vertingų dovanų. Linkime šviesaus gyvenimo ir daug laimės. **K. A. S.**

HAMILTON ONT

KANADOS ŠAULIŲ RINKTINĖ užprašė šv. Mišias už mirusius šaulius. Jos bus atlaikytos Anapilio kapinėse gegužės 30 d., 3 v.p.p. Sauliai kviečiami pamaldose dalyvauti uniformuoti.

DLK ALGIRDO ŠAULIŲ KUOPA tradicines Jonines rengs Medžiotojų ir Žūklautojų Klubo "Giedraitis" patalpose birželio 20 d. Programa bus paskelbta vėliau.

KANADOS ŠAULIŲ RINKTINĖS šaulės moterys rengs gegužinę rugpjūčio 29 d. medžiotojų ir žūklautojų klubo patalpose. Visi kviečiami į abu parengimus atsilankyti. **Ad.**

Calgary, Alberta

ATVELYKIO MIŠIOS. Kun. I. Grigaitis, atvykęs iš Vankuverio, atlaikė pamaldas Corpus Christi šventovėje. Po pamaldų kalgariečiai tos pačios parapijos salėje susirinko bendriems pietums. Religinių reikalų komitetas padėkojo kun. J. Petraičiui, parapijos klebonui, už parūpintas patalpas ir už gautą iš vyskupo leidimą lietuviškoms pamaldoms. — Kun. I. Grigaitis skatino kalgariečius ir toliau palaikyti religinę praktiką ir dirbti lietuvybės išlaikymui savųjų tarpe.

MARGUČIŲ BALIUS-ŠOKIAI. K. L. Draugijos surengti šokiai užbaigė š.m. pasilinksminimų sezoną. Meninę vakaro programą atliko jaunųjų šokėjų poros, vadovaujamos J. Vyšniauskienės. Jos pašoko Šustą ir "Jaunimo šokį". Šokėjai, padedami E. Salkauskienės, J. Vyšniauskienės, Krausienės, E. Mackevičienės, padainavo "Pasėjau linelius ant pylimo". Pianinu akompanavo I. Baruta. Šokiams grojo geras Tio orkestras. Už gražiausius margučius gavo prizus: M. Stakėnas, J. Baruta, J. Baruta, D. Dubauskas. Loterijoj buvo skirti 3 laimėjimai. K. L. Draugijos valdyba dėkoja visiems šokių dalyviams ir kun. I. Grigaičiui už valgių ir stalo pašventinimą.

DOVANOS MOKSLEIVIAMS. K. L. Draugijos valdyba paskyrė 3 premijas lietuvių kilmės moksleiviams už geriausius mokslo metais gautus pažymius (pradžios, vidurinės mokyklos mokiniams ir universiteto studentams). Norintieji paaukoti ir prisidėti prie mokinių mokslo skatinimo gali kreiptis į KLD pirm. A. Mackevičių. **K.**

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja GABIJA JUOZAPAVIČIŪTĖ, talkinama kolektyvo

Mokosi dainų pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Brazilijoj prieš numatytą programą. Vadovauja Birutė Radzivanienė iš Jungtinių Amerikos Valstybių
Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

Kongresinė lietuvių jaunimo mozaika

Pamatėm, kaip skirtingas įvairių kraštų mūsų jaunimas savo galvosena ir veikla

Jaunimo kongreso metu, iškilus diskusijoms, stebėjau skirtingų kraštų atstovų reakcijas: lietuviškasis jaunimas iš Vokietijos labai organizuotai bei taktiškai gynė iki galo savo mintis. Pietų amerikiečiai tuojau jautėsi kalti bei greitai įsižeidė. Australiečiai vis reikalavo pripažinimo. Kur ne kur amerikiečiai tarė paskutinį žodį. Kanadiečiai, vieni kitiems pritardami, vienbalsiai reiškė krašto nuomonę.

Taigi, kiekvieno krašto jaunime atsispindėjo gyvenamojo krašto charakteristikos. Ir tai yra labai reikšmingas faktas: į III pasaulio lietuvių jaunimo kongresą susirinko skirtingų pasaulio kraštų "lietuvių kilmės piliečiai", kuriems dar 1976 m. rūpi Lietuvos bei jos išeivijos dabartiniai ir ateities klausimai. Antros ir net trečios kartos jaunimas dar jaučia ne tik pareigą, bet ir būtinumą susirinkti ir organizuoti tokio didelio masto suvažiavimus, kuriuose ilgos valandos praleidžiamos diskutuojant skirtingų sričių rezoliucijas bei nustatant veiklos gaires.

Turėjusi progos praėjusiame kongrese susipažinti su skirtingų kraštų jaunimu bei jo veikla norėčiau iškelti pagrindines jaunimo veiklos charakteristikas skirtinguose kraštuose ir pastebėti, kad nežiūrint skirtingų veiklos būdų ir dalykų supratimo buvo įmanoma prieiti bendras išvadas, nagrinėjant jaunimą liečiančias problemas.

Pietiniai amerikiečiai

P. Amerikos lietuvių visuomenė susidaro daugiausia iš po I D. karo atvykusių lietuvių. Taigi, kai kalbame apie šių dienų P. Amerikos lietuvių jaunimą, turime galvoje antros ir net trečios kartos lietuvius, mišrių šeimų jaunuolius, kuriems ribotas lietuvių kalbos mokėjimas sudaro pagrindines veiklos problemas. Tik mažuma jų gerai kalba lietuviškai ir dar mažesnė dalis gerai moka lietuviškai rašyti.

Pirmiausia jiems iškyla identiteto ar savijautos klausimas. Tas jaunimas yra atitolęs nuo tikrosios Lietuvos ir lietuvybės, nes jų tėvai, nepažinę Lietuvos, nepajėgė jiem perduoti tėvynės nostalgijos. Jų Lietuvos ir lietuvybės vaizdas yra nublukęs.

Antra, susidaro komunikacijos sunkumai: kokia nauda skaityti paskaitas lietuviškai, jei niekas jų nesupranta? Kokia nauda išsiuntinėti lietuviškus bendraraščius ir laikraščius, jei niekas jų negali perskaityti?

Trečia, pati veikla yra apsunkinta: tie, kurie gerai kalba ir rašo lietuviškai, yra tie patys, kurie rengia stovyklas, moko lietuviškose mokyklose, ruošia suvažiavimus, vadovauja meniniams vienetams, keliauja valandų valandas nuo vieno miesto į kitą, kad suorganizuotų jaunimo būrelius.

Visi šie faktoriai yra suformavę lietuvišką jaunimo veiklą, būdingą P. Amerikos lietuvių jaunimui. Per tautinių šokių grupes ir chorus siekiame sutelkti lietuvių kilmės jaunuolius ir įdiegti jauno sąmoningo lietuvio savijautą. Mokyklose lietuvių kalba mokoma kaip antra kalba, diegiant jaunimui norą išmokti ją dėlto, kad patinka, o ne dėlto, kad reikia. Jaunimo organizacijos suburia ir tuos, kurie visai nemoka lietuviškai kalbėti, bet rodo susidomėjimą, palaiko ryšius su lietuviška veikla, dalyvaudami demonstracijose, minėjimuose, paraduose.

Suglaudus, P. Amerikos jaunimo veiklos būdai kada nors gali būti labai būdingi visai išeivijos veiklai, nes yra sporadiški, nevisuomet pastovūs, daugiau ar mažiau palaiko savo veiklą pagal esamus veikėjų išteklius.

Pagrindinės prieškongresinės diskusijos vyko apie šį kontinentą ir jame gyvenančius lietuvius. Dideliai daliai žmonių nebuvo aišku kodėl III PLJK turėjo vykti P. Amerikoje. Daug kas abejojo jo pasisekimu bei jo nauda P. Amerikos lietuviams ir visai lietuvių išeivijai. Bet kongreso pasisekimas įrodė, kad tai abejonei nebuvo pagrindo. Kongresas sustiprino Pietų Amerikos lietuvių įsitikinimą bei davė jiems progą pasireikšti ir atidarė akis didžiosioms Š. Amerikos lietuvių kolonijoms ir gal truputį pralaužė kiautą, kuriame mes gyvename.

Norėčiau pabrėžti, kad aš tik labai bendrais bruožais apibūdinau P. Amerikos skirtingų kraštų jaunimo veiklą. Čia tektų atsiprašyti P. Amerikos jaunimą, kad visus į vieną maišą sukišau. Pavyzdžiui, nedaryti skirtumo tarp Brazilijos ir Kolumbijos lietuvių yra tolygu nedaryti skirtumo tarp Čikagos ir Edmontono lietuvių. Deja, dėl ribotos informacijos paminėjau tik bendrybes.

Vokietijos jaunimas

V. Vokietijoje randame labai skirtingą jaunimo veiklą. Vokietijos jaunimą galime paskirstyti į tris grupes: Vasario 16 gimnazijos auklėtinius, vokiškas mokyklas lankiusius ir sovietinių mokyklų auklėtinius. Pagal V. Vokietijos jaunimo laikraštį "VLJS Žinios", Vasario 16 gimnazijos abiturientai savo išauklėjimu ir išsilavinimu yra geriausiai paruošti lietuviškai veiklai. Antrą grupę sudaro vokiškas mokyklas lankiusieji jaunuoliai. Jų lietuviškumas gana silpnas, ir dauguma, palikę namus, greitai nutausta. Trečioji grupė — sovietinių mokyklų auklėtiniai. Tai tie, kurie Lietuvoj dar lankė mokyklas, bet prieš maždaug 15 metų vokiečių tautybės priedanga persikėlė į Vokietiją. Tiesioginis ryšys su Lietuva juos išskiria iš visumos. Tai jaunimas, kuris nepilnai įaugęs į vokišką visuomenę ir nevisada sutinkąs su L. Bendruomenės siekimais. Jie domisi Lietuvos problemomis, palaiko ryšius su giminėmis ir buvusiais draugais Lietuvoje. Todėl bendravimo su Lietuva atžvilgiu jų nuomonės smarkiai skiriasi nuo Vokietijoj užaugusių jaunuolių. Ši grupė ten yra pati didžiausia, bet tik nedidelė jos dalis pilnai įsijungė į bendrą lietuviško jaunimo veiklą.

V. Vokietijos lietuvių jaunimas pasireiškia daugiau akademinėje veikloje. Jų geografinė padėtis (arti Lietuvos) palengvina išnaudoti visas politines situacijas. Sunkinanti aplinkybė yra ta, kad mažas jaunimo skaičius išbarstytas po visą Vokietiją. Suvažiavimai arba net paprasti posėdžiai jiems yra beveik neįmanomi. Pasikalbėjus su jais po kongreso studijų dienų, paaiškėjo, kad jiems organizuojant ketvirtąjį pasaulio lietuvių jaunimą, šis sunkumas bus pagrindinė jų problema.

Australijos jaunimas

Australijos jaunimo veikla yra labai panaši į mūsų veiklą. Smarkiai veikia ideologinės organizacijos (ypač skautai), meniniai vienetai, sporto klubai, kultūriniai rateliai. Pagrindiniai Australijos lietuvių visuomenės centrai yra Melburne, Adelaidėje ir Sydnėjuje, kur dažnai rengiami suvažiavimai, šventės ir Lietuvių Dienos. Gal viena savybė skiria Australijos lietuvių jaunimą nuo kitų kraštų, būtent, jieškojimas pripažinimo. Tas didelis nuotolis tarp jų ir kitų pasaulio lietuviškų centrų juos gal kartais išskiria iš bendros lietuviškos veiklos. Gausus jų dalyvavimas visuose mūsų suvažiavimuose ar šventėse rodo susidomėjimą. Reikšmingiausias pavyzdys — stebinantis jų dalyvių skaičius visuose jaunimo kongresuose. Čia norėčiau paminėti, kad jie amžiumi yra žymiai vyresni už kitus. Tai didelis įnašas kongresuose, kur juo tolyn, juo amžius darosi jaunesnis ir dalyvių patyrimas mažesnis.

Nemanau, kad reikėtų plačiau suminėti Amerikos jaunimo veiklą, kuri visiems yra gerai žinoma. Norėčiau dabar trumpai pažvelgti, kaip ši kraštų mozaika sudarė didelę problemą šiame kongrese ir galų gale tapo esminiu dalyku.

Vienybė įvairybėje

Taigi, į III PLJK suvažiavo jaunimas, kuriam rūpi PLJS ateitis ir bendrai jaunimo veikla. Kaip spaudoje buvo minėta, pagrindinis kongreso tikslas buvo nustatyti PLJS veiklos gaires. Tam buvo sudarytos darbo komisijos iš skirtingų kraštų atstovų, kurios turėjo aiškų uždavinį: išdiskutuoti ir galų gale pateikti suvažiavimui pasirinktos srities pasiūlymus. Bet tai nebuvo lengvas uždavinys. Reikėjo geros valios ir bendro supratimo, nes kiekvienas kraštas turi savo veiklos būdus, problemas, reikalavimus. Vieno krašto siūlymas kitam buvo ne tik nepriimtinas, bet gal net ir kenksmingas. Geras pavyzdys buvo Š. Amerikos siūlymas padaryti pagrindiniu sąjungos tikslu politinę jaunimo veiklą, kuri P. Amerikoje yra kartais ne tik neįmanoma, bet net ir pavojinga.

Taigi, kongrese, ypač kongreso studijų dienose, buvo sunku sugalvoti bendrą planą, kuris kiekvienam kraštui būtų artimas. Tačiau po ilgų diskusijų radom bendrą pagrindą. Kažin ar kongreso reikšmė būtų buvus ta pati, jei nebūtume suvažiavę iš visų pasaulio kampų? Kažin ar kongresas būtų palikęs mūsų mintyse ir širdyse savo antspaudą, jei nebūtume susitikę su tokiu dideliu mišriu būriu jaunų žmonių, kurie gyvenime turi dvilypę rolę? Mes pasidalinome mintimis apie visuomeninius klausimus, apie savo lietuvių bendruomenes, apie organizacijų veiklą savo miestuose. Visi parsivežėm naujų idėjų, bet svarbiausia dar kartą pasklido po visą pasaulį sąmoningas ir įsitikines lietuvių jaunimas.

Rasa Lukoševičiūtė

Brazilijos jaunimas po kongreso

Tie, kurie dalyvavome III PLJ Kongrese P. Amerikoje, dažnai prisimename tenai sudarytas draugystes, pagalvojame apie matytus lietuviškai veiklai pastatytus namus ir klausiame: kas dabar ten daroma, kur dingo pažįstami? Spaudoje jieškome, ar neatpažinsime girdėtos pavardės. Nesinori, kad dingtų užmegzti ryšiai. Rūpi, kas tenai daroma toliau. O daroma gana daug! Jaunimas ir vyresnieji po kongreso tenai nesnaudžia! Čia trumpai paminėsime, kas dedasi dabar lietuvių gyvenime Brazilijoje.

Stovyklos

Stovyklos rengiamos įvairaus amžiaus jaunimui. Sausio 28 d. "Septynių šaltinių" pajūrin išvyko 5 automobiliai stovyklautojų nuo 14 m. amžiaus. Stovyklos pavadinimas — "Jūratė ir Kastytis". Dalyvavo per 30 stovyklautojų. Stovyklavimo vieta vadinasi Ubatuba ir pasiekiama tiktai pėsčiomis arba laivais. Vadovavo kun. H. Šulcas, Marytė Aleknavičiūtė iš Sao Paulo, Algis Čepas iš Kanados ir Gailė Jucėnaitė iš JAV.

Kita stovykla, pavadinta "Mūsų Rūtelė", buvo surengta Itu apylinkėje. Jai vadovavo p. Bacevičienė. Dalyvavo arti 40 vaikų. Truko vieną savaitę p.p. Kandrotų "fazendoje", kur yra maudymosi baseinas, ežerėliai žuvavimui, arkliai pajodinėjimui ir karvės šviežiam pienui. Iš jaunimo vadovavo: Hector Lipskys, Robertas Saldys, Sandra Saldytė, Beatriz Bacevičiūtė ir Rikardas Bendoraitis. Programoje — skautiški užsiėmimai, tėvynės ir draugystės dienos.

Nuo sausio 12 iki sausio 19 buvo surengta Sao Paulo ateitininkų stovykla už Cipo miestelio. Dalyvavo apie 20 "dėdės Juozo" (kun. Šeškevičiaus) vadovaujamoje lietuviškai kalbančių ir ateitininkų stovykloje. Programos vadovavime talkino sesuo Ignė Marijošiūtė iš JAV ir Algis Čepas iš Kanados. Stovyklos komendante buvo Audra Vosyliūtė, praėjusią vasarą praleidusi stovyklose JAV-ėse. Nuo pat stovyklos pradžios kiekvienas stovyklautojas turėjo "litų", kuriuos tekdavo atiduoti, jeigu pasakydavo portugališkai tai, ką moka lietuviškai.

Literatūros būrelis

BLB literatūros būrelis pradėjo šių metų veiklą pirmuoju šių penktųju metų susirinkimu vasario 28 d. Tėvų jėzuitų patalpose. Programai vadovavo Živilė Juraitytė (prieš metus 2 mėnesius dalyvavo lietuviškoje veikloje Kanadoje), o dalyvių tarpe buvo ir Tėvų jėzuitų provincijolas kun. G. Kijauskas.

Veiklos planavimas

Komitetas, kuriam rūpi lietuviška jaunimo veikla (Kristina Valavičiūtė, kun. P. Daugintis, Stasys Maželis, kun. A. Saulaitis, Algirdas Sliesoraitis, kun. H. Šulcas, Aleksandras Bumbulis, Jonas ir Viktoras Tatarūnai, kun. J. Šeškevičius), paskelbė atsišaukimą į Sao Paulo lietuvius:

Įvyko trečiasis PL jaunimo kongresas. Suvažiavo atstovai ir svečiai. Ne tik svarstė, dirbo, sudarė planus, surašė rezoliucijas, bet ir gerokai pagyvino mūsų lietuviškas nuotaikas. Mūsų pareiga rūpintis, kad kongresas neliktų vien tik istorinis faktas bei gražūs prisiminimai. Turime surasti būdų sukeltą entuziazmą panaudoti lietuviškiems reikalams. Siam darbui reikia visų lietuvių sutelktinių-organizuotų jėgų. Kad galėtume visus šiuos reikalus apsvarstyti ir sudaryti ateities planą, šaukiame visuotinį pasitarimą — studijų dieną.

Ši studijų diena įvyko su dideliu pasisekimu vasario 22 Villa Zelinos Jaunimo Namuose. Išnagrinėtos trys pagrindinės sritys. **A. sutelktinė veikla:** 1. lietuvių imigracijos auksinės sukakties metai ir minėjimas, 2. organizacijų veiklos tvarkaraštis, 3. bendra lietuviškų susirinkmių diena; **B. jaunimo reikalai:** 1. lietuviškas švietimas, kursai ir pamokos, 2. stovyklavietė stovykloms ir studijų dienoms, 3. sutelktinė jaunimo veikla ir Jaunimo Sąjunga, 4. talkininkai iš kitų kraštų, 5. Brazilijos jaunimo lietuviškos studijos kitur, 6. VI tautinių šokių šventė; **C. visuomeninis gyvenimas:** 1. "Mūsų Lietuva" ir lietuviškoji spauda, 2. leidiniai lietuviškai ir portugališkai, 3. ryšiai viduje ir užsienyje, 4. Brazilijos Lietuvių Bendruomenės 1976 m. rinkimai.

Sao Paulo mieste dabar pastoviai vieną kartą į mėnesį viena sekmadienio popietė skiriama susirinkimų dienai. Jau matoma konkrečių rezultatų ir veikloje. Sudarytas 50-mečio komitetas, kuris rūpinasi sukakties paminėjimu ir planuoja pakeisti Zelinos aikštės pavadinimą į Lietuvos aikštę, pastatyti ten paminklą, išleisti leidinių abiem kalbom apie Brazilijos lietuvius, surengti imigracijos skyrių baltiečių parodoje ir rugsėjo 12 d. — didžiulę šventę.

Kultūrinis ratelis

Sudarytas kultūrinis ratelis, kurio kalba — portugalų. Pirmasis pobūvis įvyko kovo 13 d. Pokalbį apie lietuvių tautinių šokių pobūdį ir istoriją paruošė Kristina Valavičiūtė, S. Saldytė, Lydija ir Leonise Rubliauskaitės, P. Jurgilas ir R. Saldys. Apie lietuvių legendas — Arnoldas Zizas. Pašnekesiai iliustruoti skaidrėmis ir muzika.

Balandžio 10 d. kultūrinis ratelis susirinko antrą kartą. Programoje: "Žalčiai senovės lietuvių tikyboje" — Živilė Juraitytė, "Lietuvių liaudies d a i n ų bruožai" — Lydija Rubliauskaitė, "Tautinių šokių istorija" — S. Saldytė, R. Saldys, Leonisė Rubliauskaitė, P. Jurgilas, "Lietuvos pajūrio vaizdai" — jaunesniųjų grupė. Balandžio 24 d. suruoštas "Kopūstų balius".

Blynų vakaras

Visuomeninėje studijų dienoje jaunimo grupelėje sugalvotas "Blynų balius" buvo suruoštas kovo 6 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. 80 jaunimo ir 15 tėvų per tris valandas suvalgė per 500 blynų. Kiekvienas dalyvis blyne rado įkeptą lapelį su įrašu apie laimę ir ateitį (pvz. suvalgyk penkis blynus arba mirsi!). Lietuvius imigrantus prieš 50 metų vaidino Julius Tijūnėlis ir Antanas Aleknavičius, jų žmonas — Elena Bareišytė ir Teresė Jočytė. Dalyviai buvo apsirengę naujausiomis 1926 m. madomis, už kurias buvo duodamos premijos. "Ponios Blynienės" titulą laimėjo Teresė Jočytė, o "Pono Blyno" — Antanas Saulaitis, SJ. Šis vakaras stengėsi atgaivinti Sao Paulo miesto užmirštą Užgavėnių blynų paprotį.

Rekolekcijos ir ekskursija

Priešvelykinės susitelkimo dienos jaunimui įvyko balandžio 4 d. Kun. H. Šulcas, Eugenija ir Vytautas Bacevičiai rūpinosi dienų paruošimu ir pravedimu. Dalyvavo 30 jaunuolių.

Tautinių šokių grupė "Nemunas" dalyvaus tautinių šokių šventėje Čikagoje rugsėjo 5 d. Organizuojama ekskursija nuo rugpjūčio 29 iki rugsėjo 19 d.

Kaip matome, veiklos daug ir gyvos. Dabar teks pažiūrėti, ar Š. Amerikos lietuvių jaunimas įstengs pasivyti! **Gabija**

N. Guzikauskaitė ir E. Korsakovaitė Brazilijos lietuvių jaunimo stovykloje lipdo inkarą ir undinę
Nuotr. A. Saulaičio

KUN. H. ŠULCAS, "Jūratės ir Kastyčio" stovyklos vadovas, kalba stovyklautojams Brazilijos pajūryje
Nuotr. A. Saulaičio

Kas rengiama jaunimui?

AABS (ASSOCIATION FOR ADVANCEMENT OF BALTIC STUDIES) KONFERENCIJA bus gegužės 20-23 d.d. Niujorke, Kolumbijos universitete. Programoje numatytos temos: "Tautybiniai pasikeitimai Pabaltijy", "Kitoje pusėje Atlanto" (literatūra), "Baltistika ir universitetiniai kursai" ir kt. Dalyvaus profesoriai iš Australijos, Japonijos, Izraelio, Suomijos, Švedijos, Danijos, Vokietijos, Austrijos, Prancūzijos, Anglijos. Kaina, įskaitant konferenciją, dvejus pietus ir banketą — $65; įskaitant tiktai konferenciją — $30; vienai dienai be valgio — $10. Rašyti: AABS Conference, 366 86th Street, Brooklyn, N.Y. 11209, USA.

ŠALSS STOVYKLA, Omaha, Nebraska. Organizuoja Omahos lietuvių studentų klubas, vadovaujamas Danguolės Antanelytės. Norintieji dalyvauti kreipiasi: Danguolė Antanelytė, 6504 S. 43rd St., Omaha, Neb. 68107, USA.

ŠALSS STUDIJŲ DIENOS. Klevelando studentų klubas (su Algiu Nagevičium) ir Kent State profesorius John Cadzow rengia studijų dienas. Informacijos gaunamos per ŠALSS leidinį "Ašis": 1081 East 176th St., Cleveland, Ohio 44119, USA.

STUDENTŲ ŠOKIAI per tautinių šokių šventę Čikagoje rugsėjo 3, penktadienį, prieš šokių šventę Jaunimo Centre.

LITUANISTINĖS SAVAITĖS. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Ryšių Centras šią vasarą vėl ruošia 2 savaičių lituanistinę savaitę rugpjūčio 15-27 d.d. Loyola of the Lakes, netoli Kent State. Bus dėstoma lietuvių kalba. literatūra ir istorija (prof. A. Klimas, kun. J. Vaišnys, prof. B. Maciuika). Kaina asmeniui dviem savaitėm — $100. Kiekvienam, vykstančiam į šią lit. savaitę, Ryšių Centras prideda po $20 stipendiją. Be šios stipendijos kaina būtų $120. Registruotis per PLJS Ryšių Centrą, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, USA. Telefonas: 312-476-0601.

SUVAŽIAVIMAS. JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga surengė jaunimo tarybos suvažiavimą Vašingtone balandžio 10-11 d. Jame nagrinėti III PLJK nutarimai ir suderinti su JAV LJS ateinančių metų veikla.

KLJS TARYBOS SUVAŽIAVIMAS rengiamas gegužės pabaigoje. Daugiau informacijų bus skelbiama artimoje ateityje. Suvažiavime privalo dalyvauti visi Kanados jaunimo tarybos nariai bei III PLJK atstovai, kurie įeina tarybon vienerių metų terminui po kongreso.

KANADA TURI NAUJĄ VALDYBĄ. KLJS pravedė paštu patvirtinimą naujai sudarytos KLJS valdybos. Jon įeina: Jurgis Valaitis, KLJS pirmininkas, Kęstutis Vilis, vicepirmininkas, Rita Vilienė ir Nijolė Gverzdytė, sekretorės, Algis Jusys, ryšininkas su kitais kraštais, Saulius Dragūnas, iždininkas, nariai Lydija Dragūnevičienė, Irena ir Andrius Čerškai. Naujos KLJS valdybos adresas: KLJS, 1231 Sandford #108, London, Ont. N5V 2J8, Canada.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS VALDYBA. III PLKJ Kanados atstovai buvo įpareigoti sudaryti naują PLJS valdybą. Ji jau sudaryta ir paruošta patvirtinimui visiems 120 III PLJK atstovams paštu. Balsavimui bus pateikta šios sudėties valdyba: pirm. Gabija Juozapavičiūtė, sekr. Rima Lasienė, ižd. Vytenis Čeponis, vicepirm. ryšių reikalams su užsieniu Dainora Juozapavičiūtė, vicepirm. politiniams reikalams Algimantas Čepas, vicepirm. informacijos reikalams Almis Kuolas, vicepirm. lituanistikos reikalams Kristina Paršeštytė, vicepirm. IV pasaulio liet. jaunimo kongreso reikalams Jūra Šeškutė.

Sovietų disidentas universitete

Toronto universitete š. m. balandžio pradžioje kalbėjo Leonid Plijušč — matematikas iš profesijos. Sovietų kalėjimuose praleido 18 mėnesių, o 2½ metų — psichiatrinėse ligoninėse, kur už sovietų sistemos kritikavimą buvo "gydomas" narkotikais, kurie pakeičia žmogaus neurologinę sistemą. Vakarų spaudimo dėka š. m. sausio mėnesį jis su žmona gavo leidimą išvažiuoti į Vakarus. Dabar gyvena Paryžiuje.

Savo prakalbos pradžioje jis prašė neužmiršti disidentų Sovietų Sąjungoje, siųsti protesto telegramas valdžiai, prašyti laisvės politiniams kaliniams. Šių laiškų bei telegramų tikslas yra priminti jiems, kad mes nesame jų užmiršę, vis stengiamės jiems padėti moraliai bei materialiai. Sovietų kalėjimuose esą apie 10,000 politinių kalinių. Specialiai prašė siųsti gimtadienio proga telegramas Valentinui Moroz, jo žmonai bei sovietų valdžiai. (Moroz, ukrainietis, disidentas, praleidęs 14 metų kalėjime už antisovietinę veiklą; jo gimtadienis buvo balandžio 15 d.) Nors Moroz nė vienos iš tų telegramų negaus, bet valdžia jį geriau traktuos, žinodama vakariečių susirūpinimą juo. Sovietai su vakariečių nuomone skaitosi.

Kalbėtojas rėmėsi sovietų konstitucija (kokia ji yra popieriuje ir kasdieniniame gyvenime). Pagal jį, Sovietų Sąjungos konstitucija būtų visai priimtina, jei leistų laisvai demonstruoti ir turėti daugiau partijų. Dabar Sovietų Sąjungoje valdžia leidžia demonstruoti, bet parenka temą, vietą ir laiką. Sov. Sąjungoje yra vienos partijos sistema, jų terminologija tariant, 'informali demokratija' (formali — tai buržuazinė demokratija). Iš to galima spręsti, kad proletariatas jokio pasirinkimo neturi.

L. Plijušč minėjo labai dažnus antikonstitucinius įstatymus. Pvz. yra įstatymas prieš nepageidaujamas grupines demonstracijas. Esą negalima trukdyti piliečių ramybės ir susisiekimo. Pagal konstituciją, visi teismai turi būūti atviri. Tik trys rūšys teismų gali vykti "in camera": liečiantys valdžios paslaptis, nepilnamečių ir seksualiniai nusikaltimai. Pastebėta, kad politiniai teismai neįeina į šias kategorijas, nors jie yra irgi vykdomi "in camera". O jei kartais būna atdari, tai susirenka partijos aktyvistai.

Kalbėtojas paminėjo įvairias priemones, naudotas milicijos bei Saugumo prieš ir per teismą bei kalėjime: provokavimą, subtilų terorizavimą.

Buvo perskaityti į v a i r ū s sveikinimai iš Kanados valdžios narių ir įvairiausių unijų. Pranešta apie "Appeal Committee in Defence of Soviet Political Prisoners", kuris susiorganizavo š. m. pradžioje. Jo paskirtis apimti ir jungti visuomeninę paramą Rytų Europos bei sovietų kaliniams. Centras yra Paryžiuje. Ši organizacija žada informuoti tiek Vakarų, tiek Rytų pasaulį bei šelpti materialiai disidentų šeimas. Pavienių pastangų neužtenka. Reikia dirbti kartu "en masse", jei norim ko atsiekti: Solženicinas, Plijušč yra gyvi kelrodžiai tolimesnei veiklai. **Jūra**

Kas aukoja lietuviškai spaudai, remia gyvybines lietuvybės pastangas.

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

MOTINOS DIENA

Mes švenčiame Motinos Dieną antrą sekmadienį gegužės mėnesio. Tą dieną mes pagerbiame savo mamytes ir padėkojame joms už jų sunkų darbą mus auginant. Mes Motinos Dienos proga neleidžiame mamytei dirbti ir viską jai padarome. Mes taip pat pasižadame būti geresni ateinančiais metais. Motinos Dienos paprotys yra, kad tėvelis su vaikais perka dovanėlę arba apdovanoja mamą gražiomis gėlėmis. Lietuvių paprotys yra surengti salėje minėjimą ir paskaitą apie motinos reikšmę. Taip pat vaikai atlieka tai dienai skirtą programą. Motinos Dienai yra skirtos iškilmingos Mišios už mirusias ir gyvąsias mamytes.

Motinos Diena yra minima visame krikščioniškame pasaulyje, nes motina yra vienas svarbiausių asmenų šeimoje. Nuo jos daug priklauso vaikų augimas ir auklėjimas. Šventoji Marija mums, katalikams, primena visų motiną. Todėl gegužės mėnuo taip pat skirtas Marijos garbei.

Ramunė Pleinytė,
VIII sk., Hamiltonas

Motulę prisimenant

Jei šiandien močiutė
mūsų vietoj būtų,
kiek gražiausių drobių
priaustų, prisiūtų.

Dabar atminimai
apie ją tik liko,
lyg žiedų gražiausių
nevystą vainikai.

Ji visad šypsojos,
nors vargai ją spaudė.
Daineles dainavo,
margas juostas audė.

Sveikino ji rytą,
vos saulutei kėlus,
paskutinius spindulius
meldės palydėjus.

Kiekvieną suprato,
užjautė ir guodė.
Kiek išmintingumo
ji visiems parodė!

Maža, paprastutė,
bet šviesi, kaip diena,
pavyzdžiu gražiausiu
lieka ji šiandieną.

B. Vytienė

Tavo dienai

Tavo dienai, motinėle,
Nuskyniau gražiausią gėlę,
Prižadėjau Tavęs klausyti
Ir su broliuku nesipykti.

Nes tu mane išmokei,
Su manim vargai,
Kad mokėčiau aš skaityti
Ir lietuviškai rašyti.

Mane užauginai lietuvaitę
Ir gerą, mandagią mergaitę,
Tai ačiū noriu pasakyti
Nes Tu geriausia man, mamyte!

Aušra Kezytė,
VIII sk., Hamiltonas

Brangiai mamytei

Mamyte mano brangi,
Tu esi brangiausia,
Ir reikalingiausia,
Nes tu mane paguodi.

Ir ligoj, ir nelaimėj
Tavo širdis užjaučia,
Mane gaivina
Kaip saulės spindulėlis.

Dalia Juodvalkytė,
VIII sk., Hamiltonas

Linksmos pavasario sutiktuvės

Buvo ankstus rytas. Algiukas dar saldžiai miegojo. Prie langelio atskrido paukščiukas. Savo snapuku pabarškino į Algiuko langą, čirškėdamas:

— Kelkis, Algiuk, kelkis!

Algiukas, dar mieguistas, manė, kad jis sapnavo paukščiuką. Kaip gali atskristi paukščiukas prie langelio, jeigu dar yra žiema? Algiukas nežinojo, kad tyliai atėjo pavasaris. Paukščiukas tikrai buvo atskridęs pasakyti Algiukui, kad pavasaris jau čia!

Algiukas greitai apsirengė, pavalgė pusryčius, padėjo dirbti savo tėveliams ir tada su savo draugu paukščiuku iškeliavo į mišką pasakyti savo draugams, kad pavasaris atėjo. Kiškis Tiškis gyveno po dideliu medžiu miške. Po ilgos žiemos jis nebuvo pasiruošęs vaišinti svečius, bet kai Algiukas ir paukščiukas Petrukas atėjo pas jį, jis buvo labai vaišingas. Išgirdęs, kad pavasaris jau čia, išbėgo į lauką ir pradėjo šokinėti aplink medžius. Algiukas ir paukščiukas Petrukas negalėjo pavyti. Jis bėgo prie kiekvieno žvėrelio namo, prikeldamas juos ir sakydamas, kad pagaliau pavasaris atėjo! Visi žvėreliai miegojo per visą žiemą, nes jiems buvo per šalta būti lauke.

Visi buvo labai patenkinti, kad miškas vėl atgijo. Visą dieną gyvuliukai sunkiai dirbo, ruošdamiesi pavasariui. Vargšui kurmiui atsitiko nelaimė — per tą šaltą žiemą medis užgriuvo ant jo namuko įėjimo ir negalėjo išeiti. Visi kiti gyvuliukai buvo užsiėmę darbais ir nepastebėjo, kad kurmio nebuvo jų tarpe.

Algiukas, kuris irgi dirbo, padėdamas savo tėveliams, nuėjo prie nukritusio medžio pasidaryti malkų. Jis išgirdo kažką verkiant. Tuoj suprato, kad *vargšas gyvulėlis negali iš po* medžio išlįsti. Jis sušaukė visus kitus savo draugus ir net tuos mažus, silpnus paukščiukus, kad galėtų visi kartu nuversti medį nuo kurmio urvo. Kurmis buvo toks laimingas ir dėkingas savo draugams, kad sukūrė dainą apie juos. Visi kartu praleido dieną šokdami ir dainuodami tą dainą:

"Mes miške draugai visi,
Dirbam, žaidžiame kartu,
Valio pavasari!
Būk ilgai pas mus!

Taip visi atšventė pavasario grįžimą!

Vida Javaitė, Torontas

Kiemo gėlytės nelaimė

Buvo šiltas, gražus rytas, kai gėlytė iškišo galvutę iš minkštos žemės. Ji atidarė akis ir pažvelgė į platų mėlyną dangų. Šilti saulės spindulėliai švietė ant gėlytės lapelių. Kaip gera buvo būti šitame pasaulyje, šitame darže tarp kitų gėlių. Jos buvo visokių spalvų: raudonų, ružavų, oranžinių, baltų ir violetinių. Pati gėlytė buvo šviesiai geltonos spalvos. Priešais gėlytę buvo nedidelis, bet gražus kiemas. Vidury žalios vejos buvo jaunas, stiprus klevas ir pora mažų krūmų šalia jo. Klevo šakose du paukšteliai buvo susisukę lizdą ir ištisą dieną linksmai čiulbėjo, saugodami kiaušinius. Kartais katytė ar voveryte perbėgdavo per minkštą žolelę.

Labai linksma buvo gėlytei. Bet vieną dieną vargšei gėlytei atsitiko nelaimė. Buvo labai šilta diena. Saulė švietė vis šilčiau. Gėlytei pasidarė labai karšta. Ji norėjo tik truputį šalto vandenėlio, bet nebuvo nė vieno debesėlio danguje. Ir niekas neatėjo palaistyti gėlytės. Pagaliau gėlytė negalėjo išlaikyti, ir nulinko jos galvutė iki žemės.

Aldona Sendžikaitė,
VII a sk., Torontas

Pirmi darbai

Štai pavasaris jau kaime,
dienos šiltos, puikios.
Šiandien saulei aiškiai šviečiant,
jie sodina bulves.

Tėtis aria plačią vagą,
žemė derlių žada,
linksmi vaikai kas dvi pėdos
vis po bulvę deda.

Mama lauką vis žegnoja,
kad viskas užaugtų,
kad jie gerą, naują derlių
rudenį sulauktų.

Paukščių giesmės darbą lydi,
saulė visus glosto,
pietų vėjas pasivijęs
jiems bučiuoja skruostus!

B. Vytienė

Lietuvių vaikai be lietuvių kalbos — nuostolis šeimai ir tautai

Mano svajonė

Kada nors aš norėčiau skristi į Lietuvą su savo tėveliais. Bet pirmiausia turėsiu geriau išmokti lietuviškai kalbėti, kad nuvažiavus žinočiau ir suprasčiau apie ką ten žmonės kalba. Mano tėvelis nėra lietuvis, bet ir jis stengiasi išmokti lietuvių kalbą prieš tą kelionę. Aš norėčiau, kad Lietuva būtų laisva ir kad rusai žmonėms nepasakytų ką reikia daryti ar nedaryti. Jeigu būtų laisvė, visi keliautojai galėtų ilgiau pasilikti ir pamatyti *visas istorines vietas* ir apvažiuoti visą kraštą. Nuvažiavus į Lietuvą aš žinau, kad daug išmokčiau apie Lietuvos kultūrą ir žmonių gyvenimą.

Rūta Meiklejohn,
VIII sk., Torontas

Jie atliko koncerto programą Anapilio salėje 1976. IV. 24 kartu su Montrealio Aušros Vartų choru ir vyrų oktetu. Iš kairės — akompaniatorius J. Govėdas, sol. G. Čapkauskienė, dirigentė M. Roch, sol. A. Keblys Nuotr. B. Tarvydo

Kaip Kanada rūpinasi pensininkais

Kievienas asmuo, sulaukęs 65 metų amžiaus ar daugiau, turįs gyvenvietę, nežiūrint finansinės padėties, gauna pagrindinę **senatvės pensiją.** Kiekvienas pensininkas taip pat yra aprūpintas papildomomis pajamomis — **garantuotu pajamų papildu,** jeigu jis ar ji neturi jokių kitų pajamų ar gauna tiktai mažas pajamas. Ir **vyro - žmonos papildas** sudaro pridėtines pajamas, kai pora gyvena iš vienos pensijos.

SENATVĖS PENSIJA

Nereikalaujama būti išėjusiu į pensiją ar būti Kanados piliečiu, norint turėti teisę į pensiją.

Pensininkai gauna mėnesinį čekį $132.90. Ši pagrindinė pensija didėja kas trys mėnesiai, didėjant pragyvenimo išlaidoms. Jei pragyvenimo išlaidos nepasikeičia arba jos sumažėja, pensijos dydis nesikeičia.

Jūs galite prašyti pensijos, jei gyvenote Kanadoje 10 metų prieš pat prašymo patvirtinimą; jeigu Jūs, sulaukęs 18 metų amžiaus ir prieš anksčiau minėtus dešimtį metų, gyvenote Kanadoje laikotarpius, kurių bendra suma bent tris kartus yra ilgesnė už Jūsų nebuvimą dešimties metų laikotarpyje, be to, jei Kanadoje gyvenote bent metus laiko betarpiškai prieš tą dieną, kai Jūsu prašymas buvo patvirtintas; jeigu Jūs, sulaukęs 18 metų amžiaus, gyvenote Kanadoje laikotarpius, kurių bendra suma yra bent 40 metų, nors Jūs ir būtumėte gyvenę kitame krašte.

PRAŠYMO ĮTEIKIMAS

Paimkite prašymo blanką iš vietinės senatvės pensijų įstaigos (Regional Old Age Security Office) savo provincijos sostinėje arba pašte, arba Kanados pensijos įstaigoje. Užpildytas blankas turi būti išsiųstas gautame voke vietinei senatvės pensiju įstaigai Jūsų provincijos sostinėje. Jeigu Jūs negyvenate Kanadoje, siųskite savo prašymą į tos provincijos vietinę įstaigą, kurioje paskiausiai gyvenote.

Jūsų gimimo ar krikšto metrika turi būti siunčiama kartu su Jūsų prašymu. Jeigu Jūs jų negalite gauti, paaiškinkite tai savo prašyme ir siųskite betkokius dokumentus, rodančius Jūsų amžių, pvz. vedybų metriką, laikraščiu iškarpą, karinį dokumentą. Vietinė senatvės pensijų istaiga suteiks Jums visą reilingą pagalbą įrodyti Jūsų amžiui.

Jūs turite įteikti prašymą šešis mėnesius prieš sukankant 65 metams amžiaus, kad būtų pakankamai laiko patikrinti Jūsų amžiaus įrodymą, jei reikia, ir gyvenvietės klausimą.

Jūsų prašymo blanko augštutiniame dešiniajame kampe yra palikta vieta Jūsų socialinės draudos numeriui. Jeigu neturite to numerio, galite gauti, užpildydamas prašymo blanką. Didesniuose Kanados miestuose šie blankai yra gaunami tiktai nedarbo draudos komisijos įstaigose. Mažose vietovėse šie blankai yra gaunami pašte arba Kanados darbo jėgos įstaigoje. Net ir tuo atveju, jeigu negavote socialinės draudos numerio, siųskite savo prašymą.

PENSIJA UŽ KANADOS RIBŲ

Kai Jūsų prašymas bus patvirtintas, **turėsite teisę, jei negyvenate Kanadoje, gauti pensiją** už šio krašto ribų neribotą laiką, jeigu po 18-to gimtadienio Jūs iš viso gyvenote Kanadoje 20 metų. Priešingu atveju, Jūsų pensija gali būti mokama tiktai šešis mėnesius, neskaitant to mėnesio, kai grįšite Kanadon.

Šios taisyklės neturėtų būti painiojamos su gyvenvietės reikalavimais norint tapti Kanados pensininku.

TEISĖ APELIUOTI

Jeigu Jūs manote, kad buvo padarytas neteisingas sprendimas, turite teisę skųstis. Vietinės senatvės pensijų įstaigos atstovai patars ir padės Jums ginti savo teisę. Padavus prašymą, jie aplankys Jus namuose ir padės suprasti įstatymą. Apeliacijos komisija sudaroma iš vieno Jūsų pasirinkto atstovo, vieno sveikatos bei viešosios gerovės departamento pasirinkto atstovo ir pirmininko, kurį pasirenka abu atstovai.

GARANTUOTAS PAJAMŲ PAPILDAS

Tiktai gauną senatvės pensiją gali prašyti garantuoto pajamų papildo.

Šis papildas užtikrina, kad senatvės pensininkai gaus mažiausiai po $226.12 į mėnesį jei nevedę, ar $215.68 į mėnesį, jei vedę, žinoma, jeigu vyras ir žmona gauna senatvės pensijas. *Garantuotas pajamų papildas* yra pridedamas prie senatvės pensijos $132.90, jei nėra jokių kitų pajamų arba tik mažos pajamos.

Prašymo blankus galima gauti iš vietinės senatvės pensijų įstaigos Jūsų provincijos sostinėje. Kiekvienais metais reikia paduoti naują prašymą, nes teisė gauti šį papildą priklauso nuo praėjusių metų pajamų.

Prašymai yra automatiškai išsiunčiami kiekvieną sausio mėnesį ir turi būti tuojau užpildyti bei grąžinti.

IŠMOKOS UŽ KANADOS RIBŲ

Jeigu Jūs gaunate papildą ir išvažiuojate iš Kanados, tas papildas bus mokamas už tą mėnesį, kurį išvažiuojate ir dar šešis mėnesius. Jei po to Jūs negrįšite, priedo mokėjimas bus sustabdytas. Kai sugrįšite, užmegzkite ryšį su senatvės pensijų įstaiga, kad išmokos būtų vėl atnaujintos.

Jeigu buvote išvažiavęs trumpiau kaip šešis mėnesius, papildas gali būti mokamas iki Jūsų išvažiavimo šešto mėnesio. Jeigu Jūs buvote išvažiavęs ilgiau kaip šešis mėnesius, išmokos bus tęsiamos Jums sugrįžus Kanadon.

VEDUSIŲ PRIEDAS

Vedusieji gauna papildą, kai gyvena tik iš vienos pensijos.

KAS TURĖTŲ PRAŠYTI?

Tie, kurie turėtų prašyti, yra vyras ar žmona pensininko, gaunančio ar turinčio teisę gauti garantuotą pajamų papildą, ir tai toks ar tokia, kuriam už šešių mėnesių sueis 60 metų arba jei yra vyresnis kaip 60 metų, dar nepasiekęs 65 metų. Teisė gauti šį papildą yra pagrįsta bendromis vyro ir žmonos pajamomis. Jei nėra pajamų, sutuoktinių papildas yra $215.68.

Gyvenvietės reikalavimai ir amžiaus įrodymas yra tokie pat, kaip ir senatvės pensijai.

Prašymo blankai yra automatiškai siunčiami kiekvieną sausį *vyrui ir žmonai, kurie gauna* garantuotą pajamų papildą. Tie blankai turėtų būti tuojau užpildyti ir grąžinti. (Jeigu Jūs negavote tokio blanko, kreipkitės į senatvės pensijų įstaigą, nes tai yra **vienintelė** vieta, kur gaunami prašymų blankai). Naujas prašymas reikalingas kiekvienais metais, nes teisė gauti šį papildą priklauso nuo praėjusių metų pajamų.

PAPROČIU TEISĖS SUTUOKTINIAI

Asmenys, gyveną pagal papročiu teisę, gali gauti minėtą papilda, jeigu jie kartu gyvena ir viešai skelbia save vyru ir žmona bent trejus metus prieš ligšioliniu mokėjimų metų (kovo 31) pabaigą ir negali tuoktis, nes vienas jų turi legalų vyrą ar žmoną; arba jei kartu gyvena ir viešai skelbia save vyru bei žmona bent vienerius metus prieš ligšioliniu mokėjimų metu (kovo 31) pabaigą ir nė vienas šių asmenų neturi legalaus vyro ir žmonos.

VYRO AR ŽMONOS PAPILDO IŠMOKOS UŽ KANADOS RIBŲ

Vyro ar žmonos papildas gali būti mokamas už Kanados ribų per šešis mėnesius nuo to mėnesio, kai išvyksta pensininkas-ė — jos vyras ar žmona. Jei abu išvyksta iš Kanados skirtingomis datomis, taikoma ankstesnė išvykimo data. Jei pora negrįžta Kanadon, pasibaigus šešiem mėnesiam, išmokos sustabdomos.

Kai vyras arba žmona, ar abu, grįžta Kanadon, tuojau turi pranešti senatvės pensijų įstaigai, kad būtu nustatyta teisė gauti vyro ar žmonos papildą.

BENDROS INFORMACIJOS

Jei pagalba reikalinga užpildant vieną šių blankų, ją teiks vietinė senatvės pensijų įstaiga Jūsų provincijos sostinėje. Mažose vietovėse pagalbą teikia Kanados Pensijų įstaigos atstovai. Jei reikia, abiejų šių įstaigų atstovai aplankys Jus namie.

Jeigu Jūs negalite užpildyti prašymo blanko dėl ligos, kas nors kitas Jūsų vardu gali prašyti. Visuose prašymo blankuose yra aiškiai ir pilnai išdėstyta, kokie liudininkai gali patvirtinti parašą ar tuos prašytojus, kurie vieton parašo padarė tiktai X.

Svarbu pranešti senatvės pensijų įstaigai apie adreso pakeitimą.

Canadian Sc Vertė J. Str.

Red. pastaba. Ruošiant spausdinti šį straipsnį, gauta informacija, kad š.m. balandyje mėnesinė senatvės pensija padidinta iki $135.43, o jos papildas pavieniam pensininkui — iki $94.99, vedusių pensininkų porai — iki $168.70.

Stayner, Ontario

PADĖKA

Patekęs į ligoninę, patyriau daug meilės, nuoširdžios užuojautos ir pagalbos iš savo artimųjų draugų bei pažįstamų. Ypatinga padėka dr. G. Skrinskui, dr. McGilliver iš Collingwoodo, Išganytojo parapijos klebonui kun. A. Žilinskui, Išganytojo parapijos moterų draugijai, visiems iš arti ir toli, kurie taip nuoširdžiai rūpinosi manimi mano ligos metu. Už jūsų visokeriopą pagalbą, lankymą ligoninėje, atsiųstas gėles, atvirukus, užuojautos pareiškimus mano sunkioje valandoje, savo ir žmonos vardu visiems nuoširdžiai dėkoju.

A. E. Heikis,
Stayner, Ont.

Kas laimės...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

galimybių ji turi ir turės daugiau nei kr. demokratai. Svarbiausia — gera agitacija, nes absoliuti dauguma rinkikų tesirūpina asmeniniais savo reikalais, o ne tautos ar valstybės likimu. Pagaliau, kaip patirtis rodo, kaikur rinkikai balsuodavo vienaip į savo kraštų Landtagus ir kitaip į Bundestagą. Todėl, atrodo, šiandien negali dar niekas nustatyti rudeniui tikros prognozės.

Iškilus montrealiečių koncertas

V. VERIKAITIS

Balandžio 24 d. KL Katalikių Moterų Dr-jos Lietuvos Kankinių parapijos skyrius Anapilio salėje surengė puikų koncertą, pakviesdamas Montrealio Aušros Vartų parapijos chorą. Pastarasis, vadovaujamas talentingos ir prityrusios muzikės Madeleine D. Roch, yra gerai išbalansuotas ir susiklausęs vienetas. Dainų interpretacija išjieškota ir puikiai suprasta. Nors Mme Roch yra prancūzė, bet mūsų chorvedžiai galėtų pasimokyti kaip interpretuoti lietuviškas dainas.

Nors choristų sąrašuose figūruoja 52 pavardės, atvyko tik 44, todėl jautėsi silpnesnės kaikurios sekcijos (bosai ir altai).

Šis choras yra ypatingas dar tuo (mėgėjiška prasme), kad jis yra vienodai stiprus dainose ir religinėse giesmėse. Tai retas atvejis parapijų choruose.

Pirmojoje koncerto dalyje choras padainavo: "Kur giria žaliuoja" J. Gudavičiaus, "Mergyte jaunoji" J. Bendoriaus, "Vo kur tata eisma" L. Andriulio, "Už jūrelių, už marelių" J. Bendoriaus, "Motuš, motuše" M. Petrausko, "Viens chanter avec nous" (Dainuokime kartu) M. Franko ir "Eisim grybus vajavot" J. Juzeliūno. Visos liaudies dainos buvo gerai interpretuotos ir su geru balsiniu skambesiu.

Montrealio Aušros Vartų vyrų oktetas pasirodė kaip stiprus vienetas. Jų balsai liejosi sutartinai, be išsišokimų. Jie padainavo: "Tėviškėle" — B. Budriūno, "Suaidės vėl laisvės dainos" Br. Jonušo, "A la claire fontaine" (prie šaltinio) R. Filiatrault, "Baltos gėlės" J. Švedo su sol. A. Kebliu ir "Vai tylūs, ramūs vakarai" su sol. G. Čapkauskiene. Pastaroji pasirodė itin stipri ir patraukli. Jos dėka oktetas buvo iškviestas kartoti ir padainavo B. Budriūno "Mano protėvių žemė."

Po pertraukos sol. G. Čapkauskienė padainavo populiarųjį "Mėlyną Dunojų" J. Štrausso ir duetus su A. Kebliu: "Dite alla giovine" iš operos "La Traviata" G. Verdi ir "Crudel! perche finora" iš operos "Figaro vestuvės" W. A. *Mocarto.*

Man sol. Čapkauskienė geriausiai patinka, kai dainuoja augštesniame registre be koloratūros. Jos Violetos interpretacija buvo puikiai atlikta, tuo tarpu "Dunojuje" augštojoje koloratūroje jautėsi pertempta. Gaila konstatuoti, jog G. Čapkauskienės *augštos klasės dainavimui* neprilygo nei balsu, nei atlikimu sol. A. Keblys.

Paskutinėje dalyje choras pasirodė su operų ištraukomis bei originaliomis lietuvių kompozitorių dainomis. Padainavo: "Lėkit mintys" ir operos "Nabucco" G. Verdi, "Pasveikinimo choras" iš operos "Pilėnai" V. Klovos, "Tremtinių ir išvežtųjų daina" Vl. Jakubėno, "Oi toli, toli" St. Gailevičiaus. Įsijungus solistams, choras atliko iš Br. Budriūno kantatos "Lietuvos šviesos keliais" "Verpėjos dainą", "Laisvės vasarį" ir finalą "Garbė, tau mokytojau". Šioje *dalyje choras skambėjo darniai,* bet ne taip vykusiai, kaip pirmojoje. Čia ir tarena kiek sušlubavo, nors choristai turėjo rankose gaidas. Solistų negalima buvo girdėti (kaltas kompozitorius, parašęs nepatogią solistams partiją).

Chorui ir solistams be priekaištų akompanavo M. Roch ir J. Govėdas.

Šio choro organizacinei ir inspiracinei daliai vadovauja sol. A. Keblys. Jo nenuilstama energija ir pastangos skatina šį chorą ir toliau intensyviai dirbti. Mme Roch, A. Kebliui, choro valdybai ir visam chorui didelis ačiū už tokį koncertą. Taip pat ačiū ir uolioms jo rengėjoms.

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

Simon's TELEVISION
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS
2385 Dundas St. W., Toronto. Tel. 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas požeminio.
Kalkuliatoriai, didelis pasirinkimas "stereo" ir kitų suvenyrų į Lietuvą papiginta kaina ■ TAISOM ■ PARDUODAM ■ NUOMOJAM

WEST END AUTO BODY
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas.
Darbas garantuotas. Savininkas lietuvis JONAS JURĖNAS
87 Shorncliffe Rd. • East of Hwy. 27
South of Dundas St. West
Toronto, Ont. M8Z 5K5
Telefonas 231-6710

Canadian Art Memorials Ltd.
176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757
LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniškų darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KLM ekskursijos EUROPON
1. Gegužės 27 — birželio 10, 2 savaitės, 6 dienos Romoje
2. Birželio 17 — liepos 1, 2 savaitės, 6 dienos Paryžiuje
3. Liepos 8 — liepos 22, 2 savaitės, 6 dienos Stockholme
4. Liepos 22 — rugpjūčio 5, 2 savaitės, 6 dienos Paryžiuje
5. Rugpjūčio 5 — rugpjūčio 26, 3 savaitės, 5 d. Vienoje, 7 d. Romoje
6. Rugsėjo 2 — rugsėjo 16, 2 savaitės, 6 dienos Vienoje
7. Rugsėjo 16 — rugsėjo 24, 8 dienos tik Vilniuje ir Maskvoje
8. Lapkričio 4 — lapkričio 12, 8 dienos tik Vilniuje ir Maskvoje

Visos ekskursijos praleidžia 5 dienas Vilniuje ir 2 dienas Maskvoje, likusias 6 dienas — kaip augščiau nurodyta.
Smulkesnių informacijų teirautis pas
V. Bačėną:
416-533-3531,
ALL SEASONS TRAVEL, B.D.,
2224 Dundas St. W.,
Toronto, Ontario
M6R 1X3

Scena iš A. Rūko 3 veiksmų komedijos "Bubulis ir Dundulis". Vaidina Hamiltono "Aukuro" aktoriai — Dalia Jonikaitė (Radasta) ir Algis Paškevičius (Dobilas)
Nuotr. V. Beniušio

Steigiamas tautodailės institutas

Per vieną pobūvį Toronte Anastazija Tamošaitienė pareiškė steigsianti Lietuvių Tautodailės Institutą. "Tėviškės Žiburių" redakcija kreipėsi į dailininkę, pateikdama keletą klausimų.

— Pasakykite kodėl reikia steigti Lietuvių Tautodailės Institutą Kanadoje?

— Nuolat skaitome lietuvių spaudoje, kad įvairiuose miestuose bei jų universitetuose studentai organizuoja lietuvių tautodailės parodas, festivalius bei karnavalus, kur pasirodo su mūsų tautodailės dirbiniais. Teko ir man pačiai tokių parodų bei parodėlių matyti. Dažniausiai ten būna išstatyti suvenyrai arba liaudies motyvais pagaminti fabrikiniai audiniai iš dabartinės Lietuvos. Išeivijoje yra dailininkų ir dailiųjų darbų mylėtojų, kurie galėtų kurti ir gaminti tautodailės dirbinius ne suvenyrinio, bet taikomosios dailės pavidalu.

Mudu su Tamošaičiu gaunam nemažai laiškų iš įvairių kraštų lietuvių, net iš Australijos ir Pietų Amerikos, kurie prašo suteikti žinių apie tautodailės dirbinių pavidalus, raštus, spalvas, o paskutiniais metais itin daug jaunosios kartos lietuvaičių nori išmokti austi tautinius drabužius, kilimus ir dekoracinius audeklus. Lietuvių Tautodailės Institutas galėtų ne tik apjungti tos srities menininkus-es, bet ir pagrindinai tautodailės klausimus įvesti į mokslo, dailės ir ekonomines vėžes.

— Paminėjote, kad yra jaunų lietuvaičių, norinčių išmokti austi tautinius drabužius. Ar ilgai užtrunka gerai išmokti austi?

— Tautiniai mūsų drabužiai yra svarbiausia lietuvių liaudies meno materialinės kultūros šaka. Jie yra įvairūs pagal skirtingas Lietuvos apylinkes. Pirmiausia būsima audėja turi išmokti aplamai austi, o tik tada imtis tautinių drabužių audimo. Tik po metų, kitų darbo bus gera audėja.

— Ar esate numačiusi tiksliau Lietuvių Tautodailės Instituto gaires?

— Numatoma steigti organizaciją, kuri rūpinsis lietuvių tautodailės studijomis, tautinių drabužių ir parodų reprezentacija, dirbinių projektavimu, jų gamyba ir pritaikymu gyvenime. Tam tikslui galėtų įsijungti dailininkai ir dailės dirbinių gamintojai, norį kurti bei ugdyti lietuvių tautodailę. Be to, tautodailė neturės pasisekimo, jeigu niekas nesiims įvesti jos į gyvenimą. Taigi, manyčiau, kad L. Tautodailės Institutan turėtų įsijungti ir mūsų ekonomistai, kuriems rūpi, kad tautodailė būtų plačiai lietuvių vartojama.

— Koks iš tiesų būtų skirtumas tarp taikomosios dailės ir tautodailės?

— Taikomoji dailė bus tada tautodailė, kai jos formos, raštai ir spalvos išplauks iš mūsų senojo liaudies meno.

— Kokiose srityse galėtų pasireikšti lietuvių tautodailė?

— Viena plačiausių sričių tai būtų audiniai — kilimai, dekoraciniai buto audeklai, tautiniai drabužiai, lėlės rinkiniams, įvairių rūšių juostos ir raštuoti mezginiai. Nemažiau galėtų sektis su keramika — vazomis, lėkštėmis, servizais, žvakidėmis. Lietuviško stiliaus baldai tikrai būtų pageidaujami mūsų namuose, o kraitinės skrynios — ištekančioms dukroms. Taip pat metalo bei odos dirbiniai, emalis ir medžio drožinėjimai galėtų puošti lietuvių aplinką. Greta lietuvių taikomosios dailės, tautodailės bruožais būtų galima gaminti ir suvenyrus. Tokie suvenyriniai smulkūs tautodailės dirbiniai turėtų pasisekimo per Kaziuko muges.

— Ar daug kas iš lietuvių dailininkų išeivijoje dabar gamina tautodailės dirbinius?

— Tik vienas, kitas. Kai nėra organizacijos, kuri apjungtų gamintojus, skatintų gamybą, rengtų tos srities parodas, teiktų premijas, rūpintųsi tautodailės dirbinių platinimu, tai ir pati tautodailė nėra populiari.

— Kokių žygių manote imtis, kad Lietuvių Tautodailės Institutas būtų įsteigtas?

— Jau esu parengusi Lietuvių Tautodailės Instituto statuto apmatus. Netrukus reikės surasti daugiau tos srities pritariančių asmenų. Tie iniciatoriai galutinai aptars steigiamosios institucijos apimtį ir mėgins sukviesti steigiamąjį susirinkimą, kuris priimtų Lietuvių Tautodailės Instituto įstatus. Steigėjai galėtų būti pirmieji nariai.

— Kaip greit ir kur galėtų būti įsteigtas L. Tautodailės Institutas?

— Tikiuos dar šį pavasarį tartis su visa eile dailininkų-ių ir dailės mylėtojais Toronte, o vėliau galėtų steigtis skyriai ir kituose miestuose.

— Paskutinis klausimas: ar daug yra išeivijoje ir kokių tautodailės pavyzdžių bei šaltinių, iš kurių galėtų semtis žinių jaunieji, čia baigusieji mokslus dailininkai bei tautodailės mylėtojai?

— Tautodailės šaltiniai yra dvejopi: senojo lietuvių liaudies meno originalai, kurie yra tik pas atskirus asmenis, ir įvairūs leidiniai. Senieji liaudies ir sodžiaus meno leidiniai, išleisti nepriklausomoje Lietuvoje, randami JAV bibliotekose ir pas privačius asmenis. Prieškarinių liaudies meno leidinių dabar neįmanoma gauti iš Lietuvos — neleidžiama išsiųsti. Sovietiniais laikais išleistų liaudies meno leidinių yra gan lengva gauti iš Lietuvos.

Tenka palinkėti Anastazijai Tamošaitienei sėkmės steigiant Lietuvių Tautodailės Institutą. Pažymėtina, kad abu Tamošaičiai turi daug žinių ir liaudies meno bei tautodailės rinkinių. Be to, jiedu tremties gyvenime sėkmingai kuria ir verčiasi lietuvių tautodaile. Taigi, sveikintinos dail. Anastazijos Tamošaitienės pastangos įjungti ir kitus lietuvius menininkus, ypač jauniausiąją kartą į tautodailės darbą.

Čikagoje veikiančių Kriaučeliūnų vardo Vaikų Namelių auklėtiniai; iš kairės į dešinę: Danius Karsas, Karina Volodkaitė, Gita Gilvydytė ir jų mokytoja J. Juknevičienė
Nuotr. L. Volodgos

PATRIOTINĖ DAILĖS PARODA

DAIL. DAGYS

Toronto lietuvių bendruomenė gali ne tik pasigirti, bet ir pasirodyti savo nuveiktais darbais, nes turi net tris židinius, kur gali reikštis jų kultūrinė veikla. Tai du nauji šventnamiai ir Lietuvių Namai su įvairiomis patalpomis bei salėmis. Minėtuose židiniuose darbuojasi veiklūs moterų būreliai. Jų dėka rengiamos vietinių ir iš toliau atkviestų dailininkų meno parodos.

Balandžio 24-25 d.d. Lietuvių Namuose įvyko čikagiškio dail. Vlado Vaitiekūno tapybos paroda. Buvo išstatyta per 40 įvairaus dydžio darbu, atliktų aliejiniais dažais. Dail. V. V. nesustoja prie vieno žanro (vienos idėjos) ir jo netobulina, neugdo iki galimu augštumu. Jo nerami dvasia, lyg jieškodama tinkamiausios išraiškos, veržiasi į įvairius pasaulius. Kartais jis vaizduoja gyvąją ir negyvąją gamtą, kaip patsai pareiškė, "stengdamasis arčiau prie jos prieiti, vengdamas ją suniekinti ar iškraipyti". Gal todėl šie darbai yra geriausiai sutvarkyti. Jis piešia ir portretus. Iš keleto matytų parodoje nuotaikingiausias yra Vydūnas.

Dail. V. Vaitiekūnas bando kaikurias savo mintis išreikšti stilizuotais simboliais, kaip cikle "Reinkarnacija" ar "Keturi metų laikai", kurių prasmę sunkoka iššifruoti. Jų spalvingumas bei atlikimo technika nepasiekia to jautrumo, kurį galima jausti darbuose, tapytuose gamtoje, kaip "Ruduo prie ežero" ar "Į malūną".

Mėgstamiausias V. Vaitiekūno žanras, atrodo, yra istoriniai Lietuvos gyvenimo vaizdai. Aišku, jie yra gimę jo mintyse ir gal todėl stipriau išgyventi. Tai figūros senovinių karių ir žinių, saugojančių ar garbinančių mitologinę ugnį. Iš jų minėtinas "Saulės pagerbimas" — didelio formato su daugelio figūrų scena. Jam geriau tiktų vardas "Ugnies pagerbimas", nes tikrumoje visi asmenys aplink aukurą gerbia jo ugnį, o saulės rutulys jų užpakalyje nieko nesako, bet tik kompozicijai kenkia. Žmonės ir medžiai gana virtuoziškai atlikti — dvelkia mistika.

Panašią mistinę, rimtą (ne naivią) nuotaiką turi "Amžinoji ugnis", kur tamsioje aplinkoje tamsus karys saugo ugnies plevenimą. Daugiau minusų turi irgi didelė kompozicija "Lietuvis amžių kovoje", kur autorius stengėsi simboliškai parodyti Lietuvos kovas su visais jos kaimynais. Tai persunkus užsimojimas.

Skaudžia patriotine nuotaika alsuoja ir kaikurie kiti paveikslai. Minėtinas "Baltijos gedulas". Tai be galo skausmingas tamsių, ekspresyvių spalvų jūros vaizdas su prie jos sukniubusia moterimi.

Aplamai, dail. V. Vaitiekūnas mažai tesinaudoja skaisčiomis, saldžiomis spalvomis. Paveiksle "Lucko pilies griuvėsiai" ramias sienas užgožia tragiškai sunkios debesų atplaišos.

Dail. V. Vaitiekūnas su atsidėjimu gilinasi į Lietuvos praeitį, vaizduoja jos pilių liekanas, rekonstrukcijas — Trakų, Vilniaus, Kauno, Lucko, Raudonės ir kt. Tik gaila, kad jam neįmanoma dirbti atsistojus prieš tas žilas sienas. Tapant vaizdus pagal turimus vaizdelius, netenka galvoti apie augštą kokybę.

Dail. V. Vaitiekūno patriotinė paroda sutapo su šaulių sąjungos suvažiavimu tuose pačiuose namuose. Tai vieni kitus papildė. Parodą atidarė istorikas P. Štuopis, aptardamas meno kelius ir klystkelius, pabrėždamas, kad menas teikia žmogui estetinį pakilimą. Gaila, kad salės šviesos nepritaikintos parodoms. Salę pertvarkant, reikėjo apie tai pagalvoti ir be didelių išlaidų tinkamiau padaryti.

"Tu esi nepamirštama"

A. TYRUOLIS

Neseniai Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Sydney skyrius išleido Antano Skirkos eilėraščių rinkinėlį "Tu esi nepamirštama". Lig šiol jo buvo išleistos pasakojimų, novelių, legendų knygos — "Kur bėga Šešupė" (1964) ir "Ilgiuosi tavęs" (1971). Dabar 250 egz. tiražu išleistas poezijos rinkinėlis yra kuklus ir nepretenzingas, bet ir nestokojantis nuoširdžių jausmų. To nuoširdumo gal net daugiau nei buvo įmanoma jį poetiškai svariau išreikšti. Dėlto atrodytų, lyg tos eilutės būtų skirtos daugiau savo paties ir artimųjų bičiulių paguodai nei šiaip skaitytojui, kuriam visa tai ir motyvų, ir išraiškos atžvilgiu bus jau nekartą girdėta. Šiapjau šios poezijos autorius bus artimesnis vienam kitam, kukliam ir nepretenzingam, liaudies poetui (šie poetai dabar gali net pasididžiuoti prieš moderniuosius, kurių dažniausiai chaotiškos poezijos kompozitoriai nė negalvoja komponuoti).

Knygos užsklandoj primenami du pagrindiniai motyvai — "besąlyginė meilė Visagaliui Dievui ir mano Tėvynei Lietuvai". Prie to dar galima pridėti eiles gamtai, mylimajai ir bičiuliam. Tuo būdu iš siauresnio asmeninio rašto išeinama į platesnį ir visuotinesnį. Tėvynės meilė daugiausia deklaratyvinio pobūdžio:

Tave myliu tyriausia širdies meile,
Tave sapnuos kas naktį aš regiu.
Ryto maldoj kartoju Tavo vardą,
Ir vakare, — su liūdesiu giliu
(Ilgiuosi tavęs, p. 27)

Nestinga čia ir pasidrąsinimų, šūkių:

Dainuokime drąsiai — čia mūsų Lietuva.
Kovokime dėl jos, kad būtų ji laisva!
(Tu esi neužmirštama, p. 24)

Gamtos motyvu parašytose, daugiausia reminiscencinėse eilėse pasitaiko ir plastiškesnių vaizdų, kaip šis:

Laukuose rugiai banguoja
Ir svyra varpos jų, —
Tavo šypsnys nuskrieja
Vosilkos žiedelių
(Užburtas pavasaris, p. 12)

Iš tolo grožimasi ir jaunystės meile, guodžiamasi dėl jos tragikos, kai norėta "eiti tik tiesiai", bet kitaip "skyrė dangus" (p. 54). Religinei poezijai skirtas visas skyrelis "Nox sacratissima" — tai keli eilėraščiai kalėdiniu motyvu. Paskutinis to skyrelio eilėraštis primena A. Jakšto eiliavimo būdą ir kaikuriuos posakius:

Ten Kalėdos — sniegas, šalta —
Ar meni? . . .
Aš paspaudžiu tavo ranką,
Tu sakai . . . (p. 65)

Lengvai ir sklandžiai, daugiausia paprastais ketureiliais parašyta A. Skirkos poezija artima ir vaikų eilėraščiams:

Kas pakalnėj ten čiurlena —
Tai upelis.
Kas padangėje čyrena —
Vieversėlis
(Pavasaris žalias ateina, p.13)

arba:

Šviečia saulė, šypsos gėlės
Ak, tas grožis tėviškėlės.
Tėviškėlė man viena,
Mano laimė ir daina
(Tėviškėlė, p. 23)

Tokiom eilėm autorius galėtų duoti visą rinkinėlį vaikam, o vyresniem — paimti kitą, svaresnę gaidą. Bet ir dabartinėms eilėms reikėjo geresnės priežiūros: iš jų išravėti pasitaikančius prozinius posakius, geriau sutvarkyti rimą ir ritmą. Tokie posmai, kaip

Norėjome darbuotis,
Gerovę kelt Tėvynės,
Kad tėviškės žydėtų,
Mūs mylimos gimtinės
(Vis prisimenu, p.31)

ir kiti panašūs deklaraciniai išsireiškimai poezijai kenkia. O A. Jakštas savo metu autorių būtų ir gerokai pabaręs už tokius nedermingus rimus, kaip biržely — pasauly, žydėjai — žinojau, sese — prašė, ryžtą — rytą ir kt. Negana vienokio ar kitokio įgimto talento, dar reikia gerokai pridėti ir darbo — "stylum saepe vertere". O eiliuoti autorius gali sklandžiai. Reikia tikėtis, kad jis duos dar ir svaresnių poezijos kūrinių.

Rinkinėlis iliustruotas artimųjų ir bičiulių nuotraukom. Viršelį piešė dail. Vladas Vijeikis.

Antanas Skirka, TU ESI NEUŽMIRŠTAMA. Eilėraščiai. Sydney, Lietuvių Žurnalistų S-gos skyrius, 1975, 66 psl. Spausdino "Minties" spaustuvė, Belmore, Australia. Kaina $2.00.

Atsiųsta paminėti

MEDICINA nr. 3 (51), 1975 m. Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos žurnalas. Redaguoja kolegija, vyr. red. — K. Pemkus, M.D. Administracijos adresas: L. Dargienė, 10326 Kipling St., Westchester, Ill. 60153, USA.

SĖJA nr. 4 (131), 1975 m. Tautinės demokratinės minties žurnalas, leidžiamas varpininkų leidinių fondo. Redaguoja L. Šmulkštys, talkinamas kolegijos. Administratorius — J. Urbelis, 1649 No. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160, USA.

TECHNIKOS ŽODIS nr. 1 (151), 1976 m. sausis-kovas. PLIAS ir ALIAS žurnalas. Leidėjas — Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Čikagos skyriaus techninės spaudos sekcija. Gaunamas pas administratorių A. Brazdžiūną, 7980 West 127 St., Palos Park, Ill. 60464, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

L. KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS mokslinė premija $1000 paskirta dr. J. Girniui, "Aidų" žurnalo redaktoriui, o žurnalistinė premija $1000 — Br. Kvikliui, "Draugo" redaktoriui. Premijų mecenatas — kun. dr. J. Prunskis. Naujausias dr. J. Girniaus veikalas — plačios apimties Pr. Dovydaičio monografija.

TORONTIETĖ DAIL. HALINA ŽMUIDZINIENĖ, savo kūriniais praturtinusi folklorinę lietuvių popietę Los Angeles mieste, atskirą jų parodą surengė savo sūnaus rezidencijoje Glendale, Kalifornijoje. Erdvioje menėje buvo išstatyti 24 folkloriniai jos darbai, kurių tik dalis buvo rodyta popietėje. Gausius šios parodos lankytojus su savo folkloriniais kūriniais supažindino pati dail. H. Žmuidzinienė.

LIETUVIŲ PRANCIŠKONŲ A. GALDIKO vardo dailės galerija specialia meno švente bus atidaryta gegužės 9 d. Brooklyno, N.Y., Kultūros Židinyje. Apie lietuvių dailę kalbės dail. Viktoras Vizgirda, savo kūrinius skaitys rašytojas Antanas Vaičiulaitis, poetai Danguolė Sadūnaitė ir Leonardas Andriekus. Koncertinę lietuvių kompozitorių programą atliks montrealietė sol. Gina Čapkauskienė ir niujorkietė pianistė Aldona Kepalaitė.

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ "TĖVIŠKĖS" PARAPIJA Čikagoje jau daug metų Verbų sekmadieniais savo šventovėje rengia religinių giesmių koncertus. Šiemetinis buvo skirtas dviem reikšmingom 200 metų sukaktim — JAV nepriklausomybės ir Mažosios Lietuvos tautosakininko Liudviko Gedimino Martyno Rėzos gimimo. Koncerto dalyvius su jo nuopelnais supažindino kun. A. Trakis. Mišrus parapijos choras, diriguojamas muz. Jurgio Lampsačio, atliko Vl. Jakūbėno kūrinį "Pranaše didis", L. Robertsono "Tėve mūsų", ištrauką iš G. Verdi "Nabucco" operos, o taip pat ir daug giesmių. Koncerte dalyvavo K. Sedaitytės vadovaujamas vokalinis jaunimo kvartetas, solistai Ingė Paul, Br. Variakojienė, A. Buntinaitė, J. Jurkšaitis.

KULTŪRINIAME BOSTONO SUBATVAKARYJE įvyko dalyvių supažindinimas su poezijos antologija "Tretieji vainikai", kurion yra įjungti kitų antologijų praleisti išeivijos poetai. Apie antologijų istoriją bei jų raidą Lietuvoje ir išeivijoje kalbėjo programos vadovas Stasys Santvaras, o pagrindinį žodį apie šį leidinį tarė niujorkietis Paulius Jurkus. Į "Trečiuosius vainikus" įtrauktų poetų eiles skaitė vietiniai aktoriai — Jurgis Jašinskas, Gitis Gavelis, Feliksas Kontautas, Birutė Vaičjurgytė.

N.S.W. MENO GALERIJOJE Sydnėjuje kiekvienerių metų sausyje yra rengiamos konkursinės Archibald, Sullivan, Vynne ir Pring parodos. Šiemetinėse dalyvavo trys Australijos lietuvių dailininkai: Archibald parodoje — V. Meškauskas, Vynne — H. Šalkauskas, Pring — E. Kubbos. Pringo konkurse ketvirtus metus iš eilės I geriausių dailininkių premiją laimėjo lietuvė Eva Kubbos už akvarelinį kūrinį "Vigorous Coast" ("Gyvybingoji pakrantė").

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS Čikagos židinys Jaunimo Centre suorganizavo supažindinimą su a. a. kun. dr. A. Baltinio knyga "Vysk. V. Borisevičiaus gyvenimas ir darbai", išleista mecenato kun. A. Vilkaičio, finansavusio ir jos paruošimą. Židinio pirm. V. Liulevičius paprašė visus dalyvius atsistojimu pagerbti kankinį vyskupą. Su vysk. V. Borisevičiaus pagrindiniais biografiniais bruožais supažindino kun. dr. A. Juška, aptardamas ir sunkumus, su kuriais teko susidurti knygos autoriui kun. dr. A. Baltiniui: trūko šaltinių, rašymą trukdė parapijinis darbas. Šiame veikale kun. dr. A. Baltinis vadovavosi ne filosofo, bet istoriko žvilgsniu. Kun. dr. J. Velutis išryškino vysk. V. Borisevičiaus auką sovietinėje Lietuvos okupacijoje, paženklamas ir pluoštą atsiminimų, kuriuos papildė vysk. V. Borisevičių pažinęs kun. St. Šantaras. Naujojo veikalo ištraukas skaitė studentai D. Markelytė ir A. Žygas.

ČIKAGOS LIETUVIŲ TAUTINIUOSE NAMUOSE įvykusiai parodai dail. Petras Bugailiškis pateikė 25 tapybos darbus — Lietuvos gamtovaizdžius, jų pavadinimams parinkdamas po dvi poetų eilėraščių posmų eilutes. Atrodo, jos jam buvo ir pagrindiniu įkvėpimo šaltiniu, atkuriant tuos širdyje išsaugotus vaizdus. P. Bugailiškis yra svečias iš Britanijos, menų studijavęs Kauno taikomosios dailės institute, nuo 1974 m. priklausantis profesinių Derby miesto dailininkų grupei. Parodos rengėjas—"Laisvoji Lietuva".

DETROITO COLLEGE OF ART AND DESIGN PATALPOSE M. K. Čiurlionio reprodukcijų parodą suorganizavo dail. Stasė Smalinskienė, talkinama šios kolegijos tapybos skyr. vadovo dail. R. Keeter ir dailininko J. Baker. Pirmasis pasirūpino patalpos gavimu, antrasis S. Smalinskienei padėjo patarimais ir darbu. Paroda, nuo kovo 15 d. trukusi iki balandžio 15 d., susilaukė gausių lankytojų, didelio profesorių bei studentų domesio, nes tame Kresge pastate yra meno centras "Center for Creative Studies".

KAUNO DRAMOS TEATRAS ir kauniečiai scenos veteranai specialiu vakaru pagerbė aktorių Jurgį Petrauską, švenčiantį amžiaus devyniasdešimtmetį ir sceninio darbo septyniasdešimtmetį. Sukaktuvininkas aktoriaus kelią yra pradėjęs 1905 m. Baku mieste su S. Glazunenkos ukrainiečių operetės grupe. Grįžęs Lietuvon 1921 m., valstybiniame Kauno dramos teatre debiutavo su V. Mykolaičio-Putino dramos "Valdovas" Kirmio vaidmeniu. Kauno teatre režisavo pirmąsias operetes, sukūrė daug vaidmenų dramose bei komedijose, dalyvaudavo ir muzikiniuose spektakliuose. J. Petrauską plačiai išgarsino "Linksmieji broliai" — jam teko būti ilgamečiu jų nariu. Pokaryje vaidino lietuviškuose filmuose "Aušra prie Nemuno", "Marytė", "Kol nevėlu". Koncertinę programą sukaktuvininkui skirtame vakare atliko dramos ir muzikinio teatro atstovai. Jos viršūne betgi buvo scenos veteranų pateikta Moljero "Tartiufo" ištrauka. Dorina vaidino Veronika Ruminavičiūtė, Orgoną — Juozas Laucius, Elmirą — Ona Sauleckaitė, Tartiufą — pats Jurgis Petrauskas, šį vaidmenį pirmą kartą paruošęs prieš gerą pusšimtį metų.

PASAKŲ VAKARUS mažiesiems klausytojams suorganizavo Vilniaus filharmonija. Aktorė S. Nosevičiūtė jiems sekė pasakėlę "Trobelė ant vištos kojelės", aktorė L. Žadeikytė — "Stebuklingoje muzikos šalyje", "Karalių pasaka", aktorė E. Jankutė — "Rudens pasaka", "Baltoji pasakaitė", "Spalvota pasaka", "Draugystės ratelis". Didžiausio dėmesio susilaukė muzikinis pavasarinių "Varliukų pasakų" spektaklis. Scenarijų jam sukūrė E. Jankutė, muziką — kompoz. B. Gorbulskis, žaislus — dail. G. Lukošiūtė. Tas "Varliukų pasakas" sekė E. Jankutė, dainavo E. Bajorytė su muzikine fleilisto P. Koncės, obojisto A. Beliukevičiaus ir fagotisto P. Jaramino palyda. Spektaklį praturtino vaikų dailės darbų paroda ir G. Narijausko fotoparoda "Vaikai klausosi muzikos".

VILNIAUS OPEROS IR BALETO teatro rūmuose G. Pergolesi operos "Tarnaitė-ponia" premjeriniu spektakliu ir specialiu koncertu balandžio 5 d. atidaryta mažoji salė. "Ponios-tarnaitės" premjerą paruošė dirigentas J. Aleksa, rež. V. Mikštaitė, baletmeisterė N. Topčevskaja-Siekštelienė ir dail. R. Songailaitė. Vaidmenis atliko jaunoji sol. S. Jonaitytė, sol. L. Muraška ir Z. Jamontas. Koncerto programoje dalyvavo operos sol. N. Ambrazaitytė su pianiste G. Ručyte, I. Kučinsko vadovaujamas kamerinis teatro ansamblis, kurį sudaro fleitistas V. Gelgotas, smuikininkas A. Batovas, pats vadovas violončelistas ir pianistas V. Korys. Žodį salės atidaryme tarė teatro direktorius ir meno vadovas V. Noreika.

DONATAS BANIONIS, Panevėžio dramos teatro ir filmų aktorius, R. Vokietijos DEFA kino studijos filme "Kompozitorius" kuria pagrindinį L. Beethoveno vaidmenį, atskleidžiantį jo gyvenimo 1813-19 m. laikotarpį.

KAZIO SAJOS liaudišką komediją "Devynbėdžiai" pakeistu "Klemenso" pavadinimu Maskvos satyros teatre pastatė režisorė M. Mikalian, talkinama kompoz. E. Denisovo ir dail. A. Boimo.

J. S. BACHO "KALĖDŲ ORATORIJĄ" Vilniuje ir Kaune atliko P. Bingelio vadovaujamas Kauno choras, Vilniaus operos sopranas G. Apanavičiūtė, mezzo-sopranas N. Ambrazaitytė, Leningrado S. Kirovo operos tenoras K. Plužnikovas, bosas A. Volodosis, vilnietis vargonininkas B. Vasiliauskas, M. K. Čiurlionio konkurso laureatas, ir simfoninis Vilniaus filharmonijos orkestras, diriguojamas J. Domarko.

LIETUVIŠKĄ OPERETĘ "Ugnies medžioklė su varovais" Estijoje, Rakverės miesto teatre, pastatė rež. Aivas Paljama, parinkdamas trumpesnį pavadinimą "Meilė. . ." Šios operetės autoriai — scenaristai L. Jacinevičius, S. Šaltenis ir kompoz. G. Kuprevičius.

LIETUVOS FOTOGRAFIJOS MENO DRAUGIJA savo salone Vilniuje surengė jaunųjų fotografų darbų parodą, kurioje su maždaug 80 nuotraukų dalyvavo studentai ir profesiniai fotografai. Nuotraukos atskleidė senojo ir naujojo Kauno vaizdus, pajūrio žmonių gyvenimo momentus, rašytojų, dailininkų, muzikų, mokslininkų veidus.

VILNIAUS JAUNIMO TEATRAS savo repertuarą papildė Balio Sruogos dviejų dalių pasaka vaikams "Aitvaras teisėjas". Spektaklį režisavo G. Žilys, muziką sukūrė kompoz. V. Juozapaitis, scenovaizdžius, drabužius ir kaukes — dail. V. Mazūras, šokius — A. Gineitis.

"LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKOS" III tomą išleido "Mokslo" leidykla. Jis yra skirtas lietuvių kalbos sintaksinei sandarai, turi daugiau kaip 2.500 puslapių ir užbaigia šios akademinio pobūdžio gramatikos leidimą. Visą trijų tomų gramatiką paruošė Lietuvos Mokslų Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros institutas, talkinamas Vilniaus universiteto ir pedagoginio instituto lituanistų.

V. Kst.

PROGRESS
REAL ESTATE LTD. *Perkant ar parduodant*
1072 Bloor St. W. *nekilnojamą nuosavybę*
Tel. 534-9286 *visada Jums*
sąžiningai patarnaus
S. JOKUBAITIS
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS Drug Store
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas
999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • **Tel. 532-3400**

AKTYVAI — virš 9 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	9½%
Antradieniais	10 - 3	pensijų s-tas	8¼%
Trečiadieniais uždaryta		taupomąsias - savings s-tas	8%
Ketvirtadieniais	10 - 7	depozitų - čekių s-tas	6%
Penktadieniais	10 - 8	DUODA PASKOLAS:	
Šeštadieniais	9-12	asmenines	9½%
Sekmadieniais	9.30 - 1	nekiln. turto	9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS, "ONTARIO TRUST REAL ESTATE" įstaigos vedėjas, šių metų kovo 31 d. trim savaitėm išvyksta iš Toronto. Jį pavaduos **J. ANNO, tel. 536-6431.**

Autorite Sales and SERVICE
Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.
ir **Bloor Autorite Garage,** 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)
- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Sniegines ir paprastos padangos, **Michelin, B. F. Goodrich, Radial** ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

BEST ELECTRIC
NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIŽIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros įrengimai, priežiūra ir kiti darbai
ELEKTROS RANGOVAS
Tel. 925-7716 **Petras Prakas**
Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

Ar turite sunkumų suprasti ką reiškia gyvybės drauda?

Klauskite mane apie:
- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- RRSP — registruotą pensijų planą
- invalidumo pajamas
- nuosavybių draudą
- šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas, *2 Carlton St., suite 714*
District Manager of *Namai: 766-5857*
Canadian Premier Life *Raštinė: 363-7881*

STEPHAN'S Furs 406 Roncesvalles Ave. **tel. 536-5936**
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dufferin RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.
Toronto Real Estate Board narys
1055 Bloor Street West
A. (Blue) Bliūdžius
Telefonai 534-9246, namų 537-2291
rezidenciniai
komerciniai
investacijos
mortgičiai
įkainojimas
namų drauda

Sveikiname XXVI-tųjų ŠALFASS metinių sporto žaidynių dalyvius!

JAU nuo senovės laikų sportiniai idealai ugdė žmogaus charakterį ir įsitvirtino tradicijose, kurių įvertinimas išreiškiamas palankia žmonių pažiūra, skatinančia olimpiadų organizavimą ir testinumą. Šiais olimpiniais metais Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos XXVI-jų metinių žaidynių Toronte rengėjai linki, kad visiems ŠALFASS žaidynių dalyviams dvelktų olimpinės liepsnos šilima, kad šios žaidynės paliktų neišdildomus prisiminimus, stiprinančius mūsų tautinį atkaklumą, ryžtą plėsti mūsų sąjungos sportinę veiklą tautiniuose rėmuose, kol ir vėl galėsime dalyvauti pasaulio tautų olimpiadose kaip pilnateisiai nariai su trispalve Lietuvos vėliava.

Džiaugiamės gausiu komandų skaičiumi ir linkime visiems garbingos, sportinės sėkmės rungtynių metu!

XXVI ŠALFASS sporto žaidynių rengėjai

Kanados sporto apygarda
Toronto LSK Vytis
Toronto PPSK Aušra

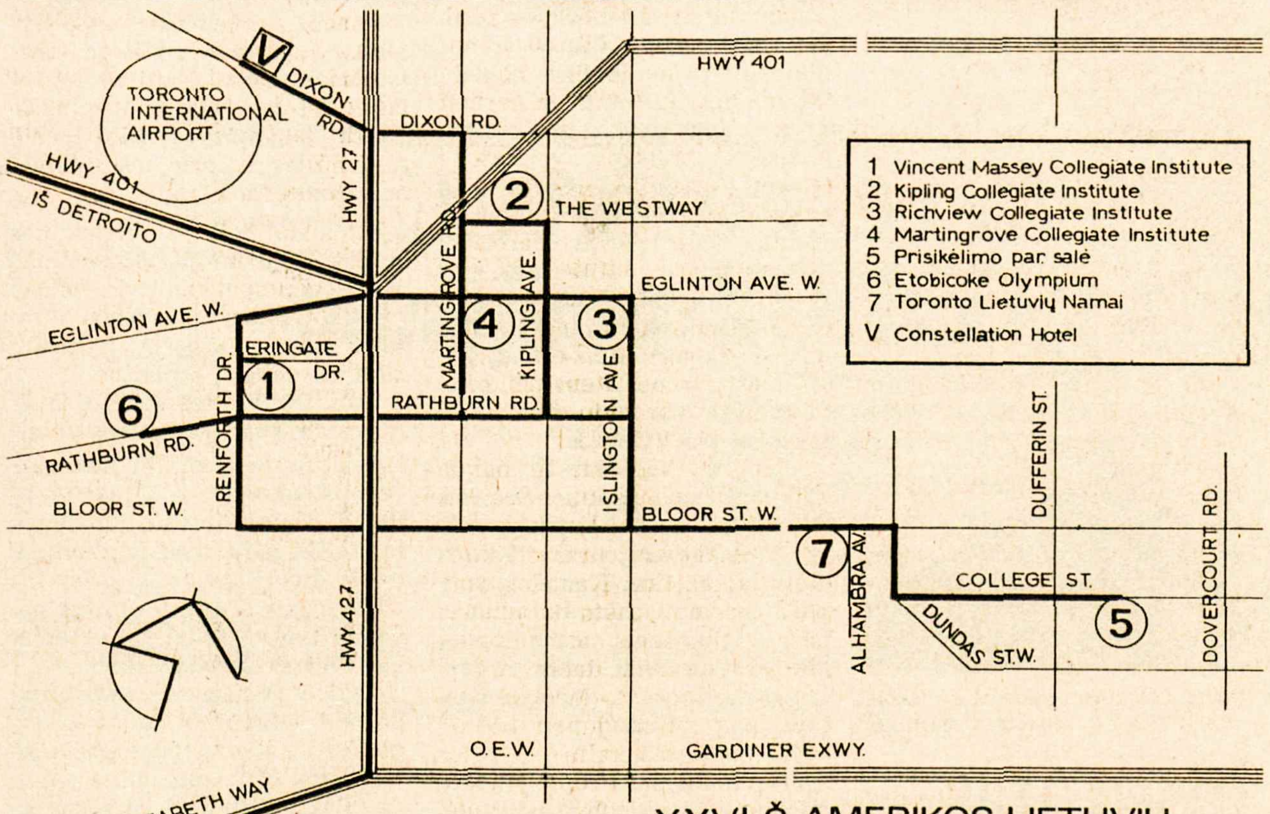

XXVI Š. AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTINĖS ŽAIDYNĖS TORONTO 1976. V. 8-9

ŠIAME ŽEMĖLAPYJE NURODYTOS TORONTO SALĖS, KURIOSE VYKS METINĖS Š. AMERIKOS LIETUVIŲ KREPŠINIO IR TINKLINIO ŽAIDYNĖS. PRAŠOMA ŠĮ ŽEMĖLAPĮ IŠSIKIRPTI

(1) Vincent Massey Collegiate Institute, 105 Eringate Dr., pietų-rytų kampas Renforth Dr. & Eringate Dr. Įvažiavimas iš Eringate Dr.
(2) Kipling Collegiate Institute, 380 The Westway, tarp Kipling Ave. & Martin Grove Rd. Įvažiavimas iš The Westway.
(3) Richview Collegiate Institute, 1738 Islington Ave., pietų-vakarų kampas Islington Ave. & Eglinton Ave. W. Įvažiavimas iš Eglinton Ave. W.
(4) Martingrove Collegiate Institute, 50 Winterton Dr., pietų-rytų kampas Martingrove Rd. & Eglinton Ave. W. Įvažiavimas iš Martingrove Road — Winterton.
(5) Prisikėlimo parapijos salė, 1021 College St., tarp Dufferin St. & Dovercourt Rd. Įvažiavimas iš College St. Telefonai: raštinės — 533-0621, salės — 531-9455.
(6) Etobicoke Olympium, 590 Rathburn Rd., į vakarus nuo Renforth Dr. Įvažiavimas iš Rathburn Rd.
(7) Toronto Lietuvių Namai, 1573 Bloor Street West, Alhambra Ave. & Bloor St. W. kampas. Autoaikštė — Dorval Rd.; šiaurinėje Bloor g-vės pusėje.
(V) Constellation Hotel, 900 Dixon Rd., į vakarus nuo Hwy 27. Įvažiavimas iš Dixon Rd. Tel. 677-1500.
(8) Westway High School, 10 Denfield St., ant Widdicombe Hill Blvd., (nenurodyta žemėlapyje; pirma gatvė nuo Eglinton Ave. West ir pirma gatvė į vakarus nuo Kipling Ave).

METINIŲ SPORTO ŽAIDYNIŲ Toronte programa yra išspausdinta atskiroje knygelėje, kuri bus gaunama visose rungtynių salėse. Čia pateikiame tik pagrindines informacijas.

Gegužės 7, penktadienį, 6 v.v. — 1 v.r. "Constellation" viešbutyje veiks žaidynių registracijos ir informacijos centras.

Gegužės 8, šeštadienį, 8 v.r. — 11 v.v. Prisikėlimo par. salėje veiks žaidynių varžybinio komiteto informacijos centras; tel. 416-531-9455.

Gegužės 8, šeštadienį, Prisikėlimo salėje žais jaunių A klasės krepšinio komandos. Jaunimo ir sportininkų susipažinimo vakaras Prisikėlimo salėje — 7 v.v. Įėjimas — $4.00.

Westway High School salėje — jaunių A klasės krepšinio rungtynių tęsinys; **Vincent Massey C.I.,** D aikštėje — vyrų B rungtynės, S aikštėje — jaunučių C rungtynės; **Kipling C.I.** salėje, D aikštėje, įvairių klasių rungtynės; S aikštėje — jaunių B krepšinis; **Richview C.I.** salėje, N aikštėje, mergaičių A ir moterų A tinklinis; S aikštėje — jaunių A ir mergaičių A tinklinis; **Martingrove C.I.** salėje, E. aikštėje, mergaičių B, moterų B ir vyrų klasės tinklinis; C aikštėje — mergaičių B, moterų B ir vyrų klasės tinklinis; W aikštėje — moterų B, mergaičių A ir B, taipgi vyrų klasės tinklinis.

Gegužės 9, sekmadienį, Vincent Massey C.I. salėje, D aikštėje, vyrų A ir B klasės krepšinis; S aikštėje — jaunučių C krepšinis; **Martingrove C.I.** salėje, E aikštėje, jaunių A krepšinis; C aikštėje — jaunių B krepšinis; W aikštėje — moterų B, mergaičių A ir B tinklinis; **Etobicoke Olympium** N aikštėje — vyrų B krepšinio baigminės rungtynės, moterų A tinklinio baigminės rungtynės; S aikštėje — vyrų A krepšinis, vyrų tinklinio baigminės rungtynės.

Etobicoke Olympium pagrindinėje aikštėje: jaunių A krepšinio baigminės rungtynės 1 v.p.p.; oficialus žaidynių aktas — 2.30 v.p.p.; vyrų A krepšinio baigminės rungtynės — 3 v.p.p. Per šių rungtynių pertrauką meninę programą atliks Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras"; žaidynių uždarymas ir atsisveikinimas — 4.30 v.p.p.

Skautų veikla

- Balandžio 24 d. Obuolių Dienoje dalyvavo 36 "Rambyno" tunto skautai ir vilkiukai. I v. laimėjo P. Sukauskas, II — R. Garbaliauskas, III — A. Balsys. Tėvams J. Karpiui, R. Namikui ir A. Nausėdui skautiškas ačiū už talką. Skiltininkai E. Grybas ir G. Sendžikas pavyzdingai tvarkė obuolių paskirstymą. Prižiūrėjo V. Šimkus, L. Grybas ir R. Turūta.
- Šv. Jurgio šventėje balandžio 25 d. "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai organizuotai dalyvavo pamaldose Prisikėlimo šventovėje. Po jų salėje turėta trumpa sueiga su įžodžiu.
- "Šatrijos" tunto vadovių posėdis šaukiamas gegužės 9 d., 11 v.r., skautų būkle.
- Į "Dainos" dr-vę įstojo D. Stadytė. J. Vėlyvytė įgijo pasakų sekėjos specialybę. Dr-vės kandidatės A. Berneckaitė, D. Kalendraitė, D. Šlenytė, Daiva Šlenytė, L. Totoraitytė ir J. Vėlyvytė išlaikė egzaminus į III pat. l. ir davė skautės įžodį.
- "Mirgos" dr-vės skautė K. Garbaliauskaitė išlaikė egzaminus į III patyrimo laipsnį.
- Kanadietišku ilgos tarnybos medaliu apdovanotas v.s. Vl. Morkūnas.
- Į II pat. l. egzaminus išlaikė R. Smolskis.
- Į Mindaugo dr-vę įstojo R. Sungaila.
- XIV-toji Romuvos stovykla — rugpjūčio 7-21 d.d. Ieškoma šeimininkių. Galinčios į talką ateiti susitaria su draugovių vadovais-vėmis.

Č. S.

• **TIKRAS KŪRĖJAS savo jėgų svorį jaučia savyje ir dėl to kūrybiškas yra net toli nuo savųjų. Jam Lietuva yra ten, kur jis pats yra.**

J. ERETAS

BIRUTĖ PLUČAITĖ — Kanados stalo teniso jaunių klasės čempijonė. Š.m. balandžio 16-18 d.d. Etobicoke Olympium salėje įvyko Kanados stalo teniso jaunių klasės primenybės, kuriose ji iškovojo I vietą. Dvejetų pirmenybėse I vietą iškovojo Birutė Plučaitė ir Glorija Nešukaitytė. Birutė jau dveji metai dalyvauja Kanados stalo teniso moterų rinktinėje, kuri žaidė Britanijoje, Kinijoje, Japonijoje, Indijoje ir Australijoje. Birutė laimėjo ir Ontario provincijos stalo teniso jaunių klasės I vietą. Ji vadovauja Toronto Aušros klubo stalo teniso sekcijai

AUŠROS ŽINIOS

Aušros klubo surengtame golfo sezono atidarymo turnyre, kuris įvyko Hornby Towers aikštyne balandžio 24 d., dalyvavo 45 žaidėjai. Dalyvių skaičius būtų buvęs dar didesnis, jei tą dieną nebūtų liję. Daugiau kaip pusę žaidimo teko žaisti lietsargių apsaugoje. Visdėlto A. Stauskas įveikė šį kursą su 80 smūgių, laimėdamas Prisikėlimo par. klebono paaukotą I v. taurę. Antroj v. su 81 smūgiu liko R. Šimkus. Trečią v. pasidalino Al. Simanavičius, Al. Kuolas ir M. Ignatavičius su 84 smūgiais. Toliau sekė Aug. Simanavičius su 85, Ed. Sudeika 88, A. Banelis 88 smūgiais ir t. t. Su išlyginamais smūgiais laimėtoju tapo R. Šimkus 68, II v. teko Al. Kuolui 71, III — Aug. Simanavičiui 72, IV — S. Krašauskui ir J. Išganaičiui 73. Toliausiai numušė sviedinį A. Stauskas, prie vėliavėlės arčiausiai primetė Al. Kuolas, o arčiausiai iš dviejų — M. Ignatavičius. Aušros klubo valdyba, kurią dabar sudaro Al. Simanavičius, dr. S. Kazlauskas, D. Laurinavičius ir Aug. Kuolas, sėkmingai vadovavo turnyrui. Jiems pagelbėjo L. Baziliauskas. Sekantis Aušros turnyras bus uždaras. Jo data bus paskelbta vėliau.

Sekantis Aušros turnyras — gegužės 16 d., 11.15 v. r., George Town aikštyne.

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

Per paskutinius 25 metus Al. Garbenis (tėvas) tarnavo Toronto lietuviams namų reikalais. Toliau tarnaus tėvas ir sūnus Garbeniai

Alfonsas A. Garbenis

Alfonsas Wm. Garbenis, B.A.

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

12 KAMBARIŲ, plius užbaigtas rūsys, 4 virtuvės, platus įvažiavimas su garažu; pajamos — $150.00 į savaitę; yra savininko butas; reikia greitai parduoti, savininkas išvažiuoja iš Toronto. Kaina sumažnta.
16 KAMBARIŲ su ... šildomas; privatus įvažiavimas ir garažas; ... pilnai įrengtas; pajamos ir gražus 5 kambarių butas savininkui. **PARDUOTA**
19 KAMBARIŲ didelis gražus namas, legaliai pakeistas į 5 butus, plius rūsys, didelis sklypas, privatus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai; palikimas; prieinama kaina.
14 KAMBARIŲ legalus tributis, plius atskiras sklypas su garažais, arti Bloor gatvės požeminio; gera investacija ateičiai.
KRAUTUVĖ Bloor gatvėj parduodama su "Cleaners" verslu ir pastatu bei visais įrengimais; vienas savininkas per paskutinius 40 metų; pirmą sykį parduodamas.
KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

MISSISSAUGA, vienaaugštis (back split), 4 miegamųjų, beveik naujas namas, akmeninis priekis; savininkas jau išvažiavęs į Arizoną; reikia greitai parduoti; prašoma kaina tik $67.000; greitas užėmimas.
MISSISSAUGA, 3- ... su įrengtu rūsiu; privatus įvažiavimas i... ma kaina $66.000.00. **PARDUOTA**

KINGSWAY, gražus 2-jų miegamųjų vienaaugštis, gydytojo namas, vandeniu šildomas, du židiniai, dvi prausyklos, pilnai įrengtas rūsys, privatus įvažiavimas, prijungtas garažas; savininkas yra užpirkęs kitą namą; prašoma kaina — $74.000.00.
CLENDENAN gatvė atskiras plytų namas, legaliai pakeistas į 6 butus; visi butai moderniai įrengti; nuomojamas su baldais; pajamos — $14.400.00 į metus; prašo $120.000.00.
ANNETTE — JANE, įmokėti tik ... kambarių pilnai modernizuotas plytų namas ... šildymo sistema, 2 vonios; prašoma kaina ... savininkas ima atgal mortgičius. **PARDUOTA**
ANNETTE — RUNNYMEDE 10 kambarių atskiras namas, 3 virtuvės ir 3 prausyklos; gražiai dekoruotas; geros pajamos ir geras butas savininkui; prašo tik $63.900.00; įmokėti $10.000.00.

STAYNER, ONT., 14 akrų ūkis su dviem trobesiais, tvartas ir daržinė, ūkis yra miesto ribose; palikimas; tikrai geras pirkinys; prašoma kaina — $57.000.00.
WASAGA, ONT., savininko statytas vienaaugštis (back split), 8 kambariai, gražių plytų; prijungtas garažas dviem mašinom; gražus vaizdas prie upės, 2 prausyklos ir židinys.
PT. SEVERN — WAUBAUSHENE, gražus 1 akro statybos sklypas (Ropės subdivision), ežero privilegijos, įvestas vanduo; kelias asfaltuotas (šiais metais); palikimas; savininkas Floridoj; parduoda pigiai.

VAKARAIS SKAMBINKITE Į NAMUS

Alfonsas A. GARBENIS	Alfonsas Wm. GARBENIS	Stasys DARGIS
489-1543	769-0656	248-9196

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA:	IMA:
9¾% už 2 m. term. dep.	
9% už 1 m. term .dep.	9½% už asm. paskolas
8¼% už pensijų ir namų planą	
8¼% už spec. taupymo sąsk.	9½% už mortgičius
7½% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 12 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: **532-8723** ir **532-1149**

CHOLKAN
R. CHOLKAN & CO. LTD. REALTOR
REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

PRINCE EDWARD — BLOOR, atskiras 2-jų miegamųjų vienos šeimos namas; garažas su privačiu įvažiavimu; prie pat Bloor gatvės.
BLOOR — JANE, atskiras 6 kambarių namas; kvadratinis planas, naujas šildymas, 2 prausyklos, užbaigtas rūsys; garažas su privačiu įvažiavimu, didelis kiemas, gražus viduje.
SHAVER — BLOOR, puikus 4 miegmųjų vienaaugštis; 3 prausyklos, pilnai užbaigtas rūsys su baru ir atviru iš akmens židiniu, dideli kambariai; garažas su privačiu įvažiavimu.
RUNNYMEDE—BLOOR, 11 kambarių per 2 augštus gražus atskiras namas; 3 prausyklos, pilnai užbaigtas rūsys; garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kina $80.500; netoli Bloor.
PRINCE EDWARD DR. — BLOOR, gražus 6 kambarių vienaaugštis; užbaigtas rūsys su baru ir atviru židiniu; didžiulis kiemas su maudymosi baseinu; garažas su privačiu įvažiavimu.
ETOBICOKE, 10 butų apartamentas, maždaug 13 metų senumo; visi butai bangolo dydžio su balkonais; gauna apie $28.000 pajamų.

Pranas-Frank Kerberis

P. KERBERIS,
2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

Trident Real Estate Ltd.
2150 Bloor St. W., Toronto, Ont., M6S 4V7
Sąžiningas patarnavimas perkant ar parduodant nuosavybę Toronto ir Mississaugos apylinkėje
Vyt. V. Girdauskas
TELEFONAI: įstaigos: 766-9771 namų 270-6075

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

UŽSIDARO "MARGUTIS"

"Margučio" radijo programų, gyvuojančių 45-tuosius metus, vedėjas P. Petrutis balandžio 21 d. paskelbė nelauktą ir netikėtą žinią, kad "Margučio" radijo programoms stotis nebeduoda laiko ir paskutinė programa buvo transliuojama balandžio 23 d. "Margučio" ir kitų svetimų kalbų programoms skirtą laiką stotis skirs moderniajai muzikai. Kai "Margučio" įsteigėjas ir ilgametis programų vedėjas komp. A. Vanagaitis jau buvo miręs, "Margučio" programas puikiai paruošdavo a.a. dr. B. Dirmeikis, a.a. C. Deveikis, a.a. poetas A. Mackus ir paskutinio dešimtmečio laikotarpyje — P. Petrutis su visa eile jaunų talkininkų. Paklausus P. Petrutį, ar padėtis jau tokia beviltiška, atsakė, kad viena stotis yra pasiūliusi laiką nuo 5 iki 6 v. ryto arba nuo 12 iki 1 v. naktį. Tokiu laiku kas gi iš lietuvių klausys ir ar verta joms ruoštis bei mokėti pinigus stočiai? Duok Dieve, kad ateityje išgirstumėm geresnių žinių, nes "Margučio" kasdieninės programos buvo plačiai klausomos.

DIDŽIULĖS LAIDOTUVĖS

Buv. Jaunimo Centro direktorius, ilgametis jūrų skautijos kapelionas, taip pat lituanistinių mokyklų kapelionas kun. J. Raibužis, SJ, staigiai mirė D. Ketvirtadienio rytą. Didelei miniai kunigų bei pasauliečių dalyvaujant, palaidotas balandžio 20 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Jo kūnas Velykų popietę buvo pašarvotas G. Evans laidotuvių koplyčioje, o rytojaus dieną perkeltas į didžiąją Jaunimo Centro salę, į tą centrą, kuriame velionis su jaunimu tiek metų dirbo. Pirmadienio vakaras buvo skirtas atsisveikinimui su velioniu. Jaunimo Centro salėj, kur buvo padėtas velionies karstas prie įspūdingai apšviesto Rūpintojėlio, susirinko tiek daug žmonių, ypač jaunimo, kad ir stovėti nebebuvo vietos. Garbės sargybą prie karsto ėjo jaunieji skautai, skautininkai, daugiausia iš jūrų skautijos. Religines giesmes labai įspūdingai giedojo Čikagos Lietuvių Operos vyrų choras. Su velioniu atsisveikino kunigai jėzuitai, jūrų skautija, lit. mokyklos.

Antradienį, laidotuvių rytą, vėl minia lietuvių susirinko Mišioms ir laidotuvėms. Dalyvavo 30 kunigų, jų tarpe liet. jėzuitų provincijolas kun. G. Kijauskas, SJ, kun. J. Kidykas, SJ, iš Klevelando, kun. J. Kubilius, SJ, iš Montrealio, kun. Br. Markaitis, SJ, iš Los Angeles, vysk. V. Brizgys, visa eilė jėzuitų, marijonų ir pasauliečių kunigų. Koncelebracines Mišias atnašavo keliolika kunigų su vysk. V. Brizgiu. Didžiai įspūdingą pamokslą pasakė ilgametis velionies draugas kompoz. kun. Br. Markaitis, iškėlęs tą kuklų ir tylų asmenį, turėjusį granito tikėjimą ir aksomo širdį. Jo nagingumas buvęs toks didelis, kad savo rankomis įjėzuitams sutaupydavęs šimtus tūkstančių dolerių. Kaip žmonės, o ypač jaunimas jį gerbė, parodė tos gausios minios, dalyvavusios atsisveikinime ir laidotuvėse. Mišių metu solo giedojo sol. M. Momkienė. Paskutines apeigas atliko ir dar žodį apie liūdną lietuviškų parapijų ateitį dėl kunigų trūkumo tarė vysk. V. Brizgys.

Kai a.a. kun. Jono karstą pro paradines Jaunimo Centro duris išnešė į laidotuvių automobilį, lijo lietus, tarsi išliedamas visų ašaras dėl tos taurios asmenybės netekimo. Prie Jaunimo Centro esančioj gatvėj trimis eilėmis buvo sustatyti automobiliai. Kai procesija pajudėjo kapinių link, suskaičiau netoli šimto automobilių. Ir tai buvo ne šeštadienio, bet antradienio, darbo dienos, priešpietė. Daug žmonių nėjo net į darbą.

Su kun. J. Raibužiu, jam einant Jaunimo Centro direktoriaus pareigas, pokalbiuose praleisdavom nemažai valandų. Jis buvo be galo vaišingas ir nuoširdžiai atviras. Jis nieko gyvenime nepeikė ir nesmerkė, išskyrus tik tą sistemą, kuri per eilę metų laiko surakinusi Lietuvą. Visi jam buvo draugai, bičiuliai. Kai iškilo ilgai besitęsiantis ginčas dėl Čiurlionio galerijos, jis nesmerkė tų, kurie kaltino jėzuitus, bet net užstojo. Tokių pavyzdžių galim suskaityti visą eilę.

OPEROS SPEKTAKLIAI

Čikagos Lietuvių Operos istoriniai spektakliai, susieti su JAV 200 m. nepriklausomybės ir Čikagos Lietuvių Operos 20 m. sukaktimis, įvyks gegužės 8, 9, 15 ir 16 d.d. Marijos Augšt. Mokyklos auditorijoje. Rengiamos trys naujos lietuvių kompozitorių operos — J. Kačinsko "Juodas laivas", J. Gaidelio "Gintaro šalys" ir Vyt. Marijošiaus "Priesaika". Visom trim operom skirtingas, įspūdingas dekoracijas nupiešė tos srities specialistas dail. A. Valeška. Režisuoja akt. A. Dikinis. Kanados lietuviai labai kviečiami vykti į sukaktuvinę operos šventę ir kiek galint anksčiau užsisakyti bilietus. Operos gastrolės į kitas lietuvių kolonijas dėl labai didelių išlaidų nenumatomos.

A.a. kun. J. Raibužio laidotuvės Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje. Dalyvių tarpe matyti kun. Br. Markaitis, SJ, kun. J. Vaišnys, SJ, kun. J. Borevičius, SJ, vysk. V. Brizgys, SJ, kun. G. Kijauskas, jėzuitų provincijolas, ir kiti

• Lietuviškoji šeima yra mažoji Lie—va, kurioje auga ateities tauta

KANADOS ĮVYKIAI

Nepriėmė pabėgėlių

Apeliacinė imigracijos taryba nesutiko suteikti politinės globos dviem čekų pabėgėliam — Janui Morcinekui ir su viza Kanadon atvykusiam slidinėjimo čempijonui F. Charvatui. Juos buvo planuojama grąžinti Čekoslovakijon. J. Morcineką išgelbėjo JAV konsulato įsikišimas. JAV pareigūnai, matyt, prisimindami su S. Kudirka padarytą žiaurią klaidą, jam išdavė vizą iš Kanados išvažiuoti į JAV. F. Charvatas, netekęs vilties, pats grįžo Čekoslovakijon, tokiu žingsniu tikėdamasis sumažinti jo laukiančią bausmę. Jam gresia 5 metai kalėjimo vien tik už galiojimą praradusią išvažiavimo vizą ir jos nepratęsimą. Sovietinės 1969 m. invazijos dienomis jis dalyvavo studentų sukilime ir buvo gavęs 22 mėnesius kalėjimo. Kanados spauda, atkakliai gynusi marksistą prof. Istvaną Meszaros, kai jam grėsė ištrėmimas Britanijon, nė vienam čekui neatėjo į pagalbą, išskyrus du dienraščius — "Toronto Sun" ir Montrealio "La Presse". Imigracijos ministerija buvo davusi leidimą įvažiuoti Kanadon P. Vietnamo gen. D. V. Quangui. Dabar jis yra kaltinamas korupcija ir narkotikų prekyba. Dėl šios priežasties nutarta jį išsiųsti iš Kanados. Kadangi jokia kita valstybė nesutinka jo įsileisti, imigracijos ministeris R. Andras kreipėsi į komunistinį P. Vietnamo režimą. Naiviai skambančiu oficialiu raštu prašoma suteikti žinių, kokiomis sąlygomis jis būtų įsileistas į P. Vietnamą. Imigracijos min. R. Andras, matyt, tikisi gauti komunistų pažadą, kad gen. D. V. Quang, priklausęs prezidento N. V. Thieu vyriausybei, nebus baudžiamas. Jam ir į galvą neateina mintis, kad tokie komunistų pažadai nėra verti net jų parašui panaudoto rašalo. Šią vasarą Montrealyje turėsime olimpines žaidynes, kurių metu gali atsirasti sportininkų, nenorinčių grįžti į komunistinius kraštus. Įdomu, kaip tada pasielgs Kanados vyriausybė? Negi ir dėl jų likimo bus vedamos derybos su tų kraštų kompartijomis?

Sovietų Sąjunga, nepasitikėdama savo kolchozine sistema, Kanadoje jau nupirko už $330 milijonų du milijonus tonų kviečių, kurie priklausys 1976-77 m. derliui. Apie 300.000 tonų kviečių miltų pavidalu bus pristatyta Kubai.

Gyventojų nusivylimą Kanados paštu liudija dienraščio "Toronto Star" atlikti tyrimai. Šiemetinis pašto deficitas sieks apie $320 milijonų, o pašto paslaugas atliekančios įvairios privačios institucijos uždirbs $70 milijonų, kurie būtų gerokai sumažinę deficitą. Atsisakymą oficialaus Kanados pašto paslaugų bankams, draudos institucijoms, užsakymus katalogu priimančioms prekybos bendrovėms padiktavo perdažni paštininkų streikai, darbo sulėtinimai. Pastarajame dešimtmetyje tokių platesnio masto sutrikimų valdinis Kanados paštas turėjo net 40. Labiausiai visus sukrėtė paskutinis streikas, pernai trukęs rekordines šešias savaites. Toronto draudos bendrovės visas savo pašto siuntas į JAV privačių kurjerių sunkvežimiais pristato į Buffalo paštą. Jame jos turi pašto dėžutes ir iš jų pasiima iš JAV ateinančius laiškus. Tyrimai rodo, kad tokios siuntos iš Buffalo Kanados paštu Torontą pasiekia tik per 3-4 paras. Privačiais kurjeriais naudojasi ir bankai, kurių operacijoms kiekviena prarasta diena neša nuostolius. Kanados įstatymai neleidžia pašto paslaugų atlikti privatiems asmenims ar bendrovėms, bet dabartinis pašto ministeris B. Mackasey jas ignoruoja ir su jomis žada kovoti nauja specialių pašto kurjerių sistema. Problemą betgi sudaro vis labiau ryškėjantis faktas, kad kaikurioms siuntoms privačių kurjerių bei jų bendrovių paslaugos yra ne tik greitesnės, bet ir pigesnės už valstybinio pašto patarnavimus. Didysis Kanados pašto negalavimas prasidėjo, kai pašto ministeriu buvo paskirtas didelių reformų ir tautinių nuotaikų šalininkas E. Kierans, kuris jau seniai yra pasitraukęs iš valdžios. Šiame laikotarpyje paštą visiškai paralyžavo unijų užsiauginti ragai, kurių bijojo ir, atrodo, tebebijo pašto ministeriai. Net ir už nelegalius streikus unijos nesusilaukė jokios bausmės.

Metiniame Ontario liberalų partijos suvažiavime Toronte buvo atsisakyta bendros organizacinės veiklos su federacine liberalų partija. Liberalų partija 809:143 balsų santykiu buvo padalinta į du atskirus sparnus — provincinį ir federacinį. Suvažiavimo dalyviai provincinio sparno pirmininku išrinko Ontario provincijos parlamento atstovą P. Reid, federacinio sparno — torontietį advokatą B. Laird. Pagrindine liberalų partijos išsiskyrimo priežastimi tenka laikyti politinius motyvus, ypač Ontario konservatorių ir jų vado premjero W. Davis priekaištus rinkiminiame vajuje, teigiančius, kad provinciniai ir fedreaciniai liberalai tėra bučiuotis linkstantys pusbroliai. Pasak premjero W. Davis, jeigu liberalai laimėtų provincinio parlamento rinkimus, šią provinciją tvarkytų ne jie, o federacinės liberalų partijos premjeras P. E. Trudeau Otavoje. Šią versiją paneigė naujasis provincinės liberalų partijos vadas S. Smith, nepašykštėdamas pagyrimų premjerui P. E. Trudeau, bet ir jam. atrodo, rūpi provincinės partijos savarankiškumas.

TORONTO ONT

A. a. Algirdas Masiulis, 76 m. amžiaus, mirė Toronte balandžio 30 d. Velionis buvo kilęs nuo Biržų. Palaidotas iš Lietuvos Kankinių parapijos šv. Jono kapinėse.

A. a. Vlado Germanavičiaus mirties vienerių metų sukakties proga gegužės 1 d. Anapilyje atlaikytos gedulingos pamaldos; po jų lietuvių kapinėse pašventintas ant velionies kapo gražus paminklas.

Kun. dr. F. Jucevičiaus naujai išleista knyga "Menas spalvų ir formų žaisme" dar gaunama "TŽ" administracijoje. Spaudoje ji susilaukė nemažo dėmesio ir gana gero įvertinimo. Suprantama kalba ji gvildena meno klausimus, kuriuos dažnai diskutuoja ir įvairių parodų lankytojai. Knygos kaina — $5.

Juozas Žadeikis, seniau gyvenęs Toronte ir talkinęs Prisikėlimo parapijai kūrimosi dienomis, 1962 m. persikėlė gyventi į Čikagą. Šiuo metu jis lankosi Toronte pas gimines; iš Čikagos atvežė "TŽ" redakcijai ką tik išspausdintą dr. J. Girniaus veikalą apie prof. Pr. Dovydaitį. Veikalas turi beveik 800 psl. ir kainuoja $12. Netrukus jis bus pradėtas platinti. Veikalas bus išsiuntinėtas iš Čikagos visiems ateitininkams, prašant tuojau atsilyginti.

St. Catharines, Ont.

"NEMUNO" ANSAMBLIO ŠVENTĖ balandžio 24 d. praėjo sėkmingai. Žmonių buvo daug. Toronto "Atžalynas" turi dar nematytų įdomių tautinių šokių, kurie buvo atlikti lengvai ir spalvingai. "Nemunas" dar niekad taip gerai nebuvo pasirodęs, kaip šį sykį. Jaunesnieji šoko laisvai, įgudusiai, o vyresnieji jau išaugo, pagražėjo, darosi šokio žinovai. Jie visi tautinių šokių šventėje Čikagoje puikiai atstovaus Niagaros pusiasaliui.

Folk Arts Council atstovas savo žodyje pasakė maždaug šitaip: "Jūs, lietuviai, esate patys veikliausi iš visų gausių tautinių grupių šiame mieste ir esate užsitarnavę kanadiečių visuomenės pagarbą". Čia pat jis įteikė "Nemunui" specialų pažymėjimą, įdėtą į rėmelius po stiklu.

Lietuvos vardas yra šiame mieste augštai iškeltas. Tai nuopelnas visų tautiečių, bet ypač pasišventusių "Nemuno" vadovų — Stasės Zubrickienės ir Nijolės Latauskaitės-Želiaznik. Tokią masę jaunimo surinkti repeticijoms iš viso krašto ir jį paruošti rimtam darbui reikia ir širdies, ir sugebėjimo. Valio nemuniečiams!

Dalyvavo ir kitataučių šioje šventėje. Miestui šį kartą atstovavo didžiųjų vynuogyių paradų vadovas ir kartu miesto tarybos narys Bill Dickson.

KASMET MŪSŲ BENDRUOMENĖ turi išsirinkti vadinamą iškiliąją lietuvaitę. Pareigos garbingos, tačiau sunkios. Šiame mieste vyksta gyvas kultūrinis kanadiečių gyvenimas, o šiemet dar ir miesto 100 metų gimtadienis. Kad ir nevisur, bet į žymesnius renginius turi nuvykti ir mūsų atstovė, iškilioji lietuvaitė su juosta per petį ir įrašu "Miss Lithuanian Community". Tada tik spėk fotografuotis ir atsakinėti į klausimus. Gi laikas nuo laiko tenka parodyti ir savo talentą.

Užpernai tokia lietuvaitė — Viltė Zubrickaitė tapo išrinkta ir didžiosios vynuogių šventės karalaite. Ji turėjo keliauti net į Karibų jūros salas ten lietuviams atstovauti.

Pernai "Miss Lithuanian Community" buvo išrinkta Ramona Braunell, kalbanti puikiai lietuviškai ir turinti gražų solistinį balsą. Ramona žavingai atliko visas jai uždėtas pareigas. Nors gražių mergaičių turime daug, tačiau sunkios pareigos, kliudančios net mokslui, jas atgraso nuo šios garbės. Reikalą šiemet išgelbėjo labai daili, nuo mažens šokanti baletą Vaidilutė Šetikaitė. Per nemuniečių šventę jai Ramona uždėjo šių metų iškiliosios lietuvaitės deimantais švytinčią karūną. Kitataučių akyse tokie dalykai iškelia Lietuvos vardą daugiau, negu didžiausios demonstracijos. Štai kodėl visi lietuviai yra tom lietuvaitėm dėkingi. **Kor.**

Toronto "Atžalyno" penkmetis

Rodos, neseniai Toronto jaunimo tautinių šokių grupė "Atžalynas" pradėjo pirmuosius žingsnius, o štai jau penkeri metai! Gegužės 1 d. West Secondary School salėje surengė jis sukaktuvinį koncertą, pasikvietęs talkon Hamiltono "Gyvatarą" ir kitas meno grupes. Pirmiausia išėjo scenon V. Vingelytė ir P. Šturmas, deklamuodami Putino kūrinį bei įvesdami gausius žiūrovus į pavasario nuotaiką. Po jų iš salės atbėgo scenon atžalyniečiai — net trys grupės. Vyresnieji atliko Jaunystės šokį, mažieji — Žvejų polką, jaunesnieji — Suktutę. Po P. Šarkutės deklamacijos "Kad sparnus turėčiau" atžalynietės atliko "Blezdingėlę".

Nauju gyvumu padvelkė Hamiltono "Gyvataras", pasirodęs scenoje su energingais ir guviais šokėjais, atlikusiais Augštaičių kadrilių ir šokį Berneliai apgavikai.

Kad programa nebūtų monotoniška, koncerto rengėjai pakvietė talkon ir Stepo Kairio muzikinį vienetą, ir mergaičių oktetą. Pirmasis, turįs apie 20 kanklininkių, skudutininkų ir kitų instrumentalistų, atliko keletą lietuviškų melodijų. Visi vieneto nariai uniformuoti, ypač daili kanklininkių apranga, primenanti vaidilutes.

Tarp "Atžalyno" atliekamų šokių pasirodė ir mergaičių oktetas — savarankiškas vienetas, dar gana naujas ir "nekrikštytas" — neturi vardo. Šį oktetą sudaro: R. Urbonaitė, R. Giniotienė, L. Underienė, R. Gustainytė, R. Bukšaitytė, R. Ulbaitė, L. Krikščiūnaitė, R. Vaičiūnaitė. Akompanuojamos E. Krikščiūno, jos atliko keletą liaudies dainų. Dainavo nuoširdžiai, nepretenzingai, išlygintai ir susilaukė gero publikos įvertinimo. Kiek daugiau padirbėjęs šis oktetas gali tapti labai gražiu vienetu.

Į koncerto pabaigą vėl pasirodė vyresnieji atžalyniečiai su Mergaičių audėjėle ir Landytiniu. Juose buvo matyti didelė pažanga. Kurie matė pirmuosius "Atžalyno" žingsnius prieš penkerius metus ir dabar, galėjo pastebėti didelį pasikeitimą gerojon pusėn.

Dar kartą scenoje pasirodė svečiai iš Hamiltono su vestuviniais šokiais — Sadute ir Rezginėle. Tai jau daug kartų matyti šokiai, tačiau kiekvieną kartą jie visų sekami su pasigėrėjimu, juoba, kai atliekami gerų šokėjų. Koncertą baigė atžalyniečiai Subatėle.

Kai po koncerto susirinko scenon šimtinė atžalyniečių, vos vos sutilpo. Tėvų komiteto pirm. J. Bubulienė išreiškė nuoširdžią padėką: "Gyvataro" vadovėm — G. Breichmanienei, I. Jokubynienei, Stepo Kairio muzikinio vieneto vadovam — G. Kalinauskui, J. Bekerytei, A. Kalinauskui, mergaičių oktetui bei jų akompaniatoriui E. Krikščiūnui, akordeonistams — M. Deksniui, p. Lenauskui ir kt. Publika ypač plojo, kai buvo iškviestos scenon sukaktuvininko "Atžalyno" mokytojos — vyr. vadovė S. Martinkutė - Leparskienė, D. Jurkšaitytė, G. Strimaitienė, B. Lelienė. Visi scenon iškviestieji buvo apdovanoti gėlėmis. Visa scena žydėjo jaunais veidais ir pavasario žiedais.

Nenuobodžiavo ir gausūs žiūrovai, nes programa buvo labai įvairi. Jon buvo įjungti ne tiktai tautiniai šokiai, bet ir muzika, dainos, deklamacijos, kanklių trio. Paskiri programos dalykai buvo sujungti atitinkamais įtarpais, vaikų dialogais, kvietimais dainuoti, šokti arba groti. Tik vietomis buvo perdaug dirbtinumo, trūko natūralumo, primenančio jaunimo subatvakarį. Taip pat buvo matyti stoka berniukų. Ji atsispindi ir paskelbtuose "Atžalyno" sąrašuose.

Penkmečio sukakties proga atžalyniečius sveikino: KLB Toronto apyl. pirm. V. Bireta, KLB kultūros komisijos pirm. E. Kudabienė, "Gyvataro" vadovė G. Breichmanienė, "Gintaro" vadovė R. Karasiejienė, Stepo Kairio muz. vieneto — G. Kalinauskas, St. Catharines "Nemuno" — p. Zubrickienė.

Koncerto žiūrovų tarpe buvo ir G. Gobienė su savo vyru Pr. Gobiu iš Detroito. G. Gobienė yra penktosios lietuvių tautinių šokių šventės programos vadovė. Ji įdėmiai sekė torontiečių ir hamiltoniečių atliekamus šokius.

Koncerto programą sklandžiai pranešinėjo Ž. Silininkaitė.

Po koncertinės programos visi nukeliavo į kaimynystėje esančius Lietuvių Namus, kur įvyko ne tautiniai, o tarptautiniai šokiai. Juose dalyvavo ir jaunimas, ir vyresnieji. Visi džiaugėsi jaunimo pasiektais rezultatais ir linkėjo lietuviškos ištvermės. **Dl.**

• Yra šeimų be lietuviško laikraščio? Atsiųskite jų adresus "T. Žiburių" administracijai— ji siųs keletą numerių susipažinti nemokamai

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

ED. KONDRATAS, siuvėjas
Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)
1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario **Tel. 533-5454** **Lietuviams daroma NUOLAIDA**

DRAUDA
Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO
• —— UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU —— •
• —— NEMOKAMAS PRISTATYMAS —— •

Įvairūs siuntiniai ir dovanos
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 **Savininkai S. ir F. Janavičiai**

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS
valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

Litho-Art **spaustuvė**
971 College St., Toronto 4, Ontario
Telefonas: 533-4363
LIETUVIAI SAVININKAI
Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
2224 Dundas Street W.,
Toronto, Ontario M6R 1X3
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v. r iki 7 v. v.

743-0100
Užmiesčio nuosavybės: ūkiai, sklypai, žemės investacijos
FRANK BARAUSKAS, F.R.I., R.P.A.
FRANK BARAUSKAS LIMITED, Realtor
3828 Bloor Street West • Islington, Ontario

Florida: West Palm Beach, Singer Island, Juno Beach
NAMAI, DVIBUČIAI, DAUGIABUČIAI (condominiums)
ROBERT DATZ, Associate of GE. Richman Realty
Raštinės telefonas 305/844-5500, namų: 305/848-3606
(su Prano Barausko rekomendacijomis)

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD.
Vedėjas — VALTERIS DREŠERIS Padėjėja — Alė Mikšienė
Tel. įstaigos: 233-3334 ir 231-2661, namų 233-4446
3828 Bloor Street W., Islington, Ontario M9B 1K8
(Prie Kipling ir Six Points Plaza)
Žinotina apie namų draudą:
Dauguma draudos bendrovių reikalauja apdrausti namą 80% iki 100% atstatymo kainos. Kitaip, įvykus ir mažam nuostoliui, bendrovė nėra įpareigota pilnai padengti nuostolį.
Jeigu turite klausimų apie betkokią draudą, kreipkitės — paaiškinsime. **Valteris Drešeris**

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS
S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto tel. 531-4251
Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo10 v. ryto iki 4 v. p.p.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 WALTER DAUGINIS 249-2067
1613 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO

TORONTO ONT

Anapilio žinios

Telefonas: 277-1270

— Šį sekmadienį — Motinos Diena. Pamaldų metu prisimename motinas — gyvąsias ar mirusias.

— Gražiai praėjo pirmosios Komunijos iškilmės. Pilnutėlė auditorija dalyvių, parapijos choras su giesme sutiko mažuosius iškilmių dalyvius. Solo giedojo sol. V. Verikaitis. Po pamaldų mažojoje salėje įvyko bendri pusryčiai, kuriuose dalyvavo vaikai su savo tėvais ir giminėmis. Nuoširdi padėka seselei Michaelei už stropų vaikų paruošimą pirmajai Komunijai.

— Sutvirtinimo sakramentas bus teikiamas gegužės 16 d. Prisikėlimo par. šventovėje.

— Gegužės 3 d. iš šios parapijos palaidotas a. a. Algirdas Masiulis. Velionies artimiesiems nuoširdi užuojauta.

— Šv. Jono lietuvių kapinėse pradedami paruošti pamatai naujiems paminklams. Tradicinis kapinių lankymas bus gegužės 30, sekmadienį, po pietų.

— Nuoširdžiai užjaučiame Joną Valiulį, Lietuvoje mirus jo motinai.

— Sveikiname uolius Toronto visuomenininkus Bronių ir Primą Saplius, atšventusius sidabrinę vedybinio gyvenimo sukaktį.

— Šioje parapijoje rengiasi tuoktis Algirdas Vanagas ir Dana Kazlauskaitė; Romas Dementavičius ir Virginija Žiūraitytė, Vidas Prasauskas ir Violeta Pilipavičiūtė.

— Pamaldos: šį šeštadienį, 7.30 v.r., už a.a. Kazimierą Underienę; sekmadienį, 10 v.r., už a.a. Stasį Gipą; 11 v. prisimenamos motinos, Šeflerių ir Dailydžių intencijos.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Antradieniais, 7.30 v. v., repetuoja choras šventovėje.

— Ketvirtadienį 7 — 8.30 v. v. konfirmandų pamoka. Taip pat ketvirtadienį apie 8.30 v.v. renkasi parapijos valdyba. Visos tarybos posėdis įvyks ateinantį antradienį, 8 v.v.

— Sekmadienį, 9.30 v. ryto, šeimos šventė. Tėvai su vaikais prašomi lankyti pamaldas.

— Mūsų ligoniai: Elena Girdvainienė, Agatė Hermanienė, Kostas Kregždė. Prisiminkime juos mūsų maldose.

Lietuvių Namų žinios

— Gegužės 2 d. popietė susilaukė apie 250 svečių. Knygoje pasirašė: S. Naujokaitis iš Los Angeles, L. Domscheit iš Muencheno, A. ir A. Pilipavičiai iš Juno Beach, muzikas A. Ambrozaitis iš Montrealio, R. Čepulis iš Cincinnati, rašyt. Vyt. Alantas su ponia iš Detroito, P. Stončius, A. Razma ir T. Leonas iš Čikagos, H. J. K. Baronas, A. Giedrimas su šeima, J. Blekaitis su ponia, G. Repčienė iš Hamiltono, dr. K. Ambrozaitis iš New Market. Popietėje atšventė gimtadienį Albinas Melvydas. Jis per garsiakalbį pasveikintas. Draugai sugiedojo "Ilgiausių metų".

— Birutė Matulaitienė, išvykstanti gyventi į Floridą, LN bibliotekai padovanojo 27 knygas. LN jai reiškia padėką.

— LN autoaikštei prižiūrėti reikia dar dviejų žmoqnių. Darbas atlyginamas. Kreiptis į Martyną Račį autoaikštėje arba LN raštinėje.

— Šį sekmadienį LN Moterų Būrelis ruošia pagerintus pietus motinoms Motinos Dienos proga. Prie pietų bus galima vaišintis vynu ir kitais alk. gėrimais. Nors valgymo vieta bus padidinta, tačiau būtų gerai, jei norintieji dalyvauti su mamytėmis ir svečiais vietas užsisakytų iš anksto telefonu 533-9030.

— LN narių būrelis nupirko Lietuvių Namams papuošti dail. Vl. Vaitiekūno Vytauto Didžiojo ir kunigaikštienės Birutės paveikslus.

— LN organizuojamas lituanistinių dalykų muzėjus jau turi Lietuvos žemėlapių, kuriuos galima panaudoti parodose. Lituanistinių dalykų muzėjaus organizavimui vadovauja istorikas P. Štuopis.

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

GĖLĖS ĮVAIRIOM PROGOM (pagal susitarimą), ypač vestuvėms — jaunajai, pamergėms, stalų papuošimui, korsažams ir kt. Skambinti V. Siminkevičienei, telefonu 763-6256 po 6 v.v.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

JONAS BANYLIS atleika visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

ARIZONA. Norintieji apsigyventi Arizonoje ir įsigyti nekilnojamą turtą geromis sąlygomis kreipkitės pas Donatą Zakarą, 1239 E. Las Palmaritas, Phoenix, Arz. 85020, tel. 602-997-5218. Toronte informacijų teirautis 536-1901.

IŠNUOMOJAMAS moteriai kambarys ir virtuvė arba keturių kambarių butas. Prieinama kaina. Skambinti tel. 783-2105.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sveikiname Bronių ir Primą Saplius, Praną ir Nelę Puidokus, paminėjusius 25 metų vedybų sukaktį.

— Praėjusį sekmadienį per 10 v. Mišias priėmė pirmąją Komuniją 22 berniukai ir mergaitės.

— Giliai užjaučiame Vladą Kazlauską, Bostone mirus jo seseriai Marijai Kirkliauskienei; Stasį Šukį, taip pat Bostone mirus sesutei Bronei Kapočienei; Stasį Lorr Sabaliauską, Wilkes Barre, Pa., mirus sesutei Onai Patrickienei; Platoną Preibį, Lietuvoje mirus jo mamytei Aleksandrai Preibienei.

— Charizmatinis maldos būrelis renkasi mūsų šventovėje pirmadieniais, 7 v.v.; šventovė tuo laiku atidara visiems maldai ir mąstymui.

— Pensininkų pobūviai vyksta trečiadieniais, 4 v.p.p. Parodų salėje.

— Šis penktadienis yra mėnesio pirmasis. Ligoniai ir seneliai lankomi susitarus.

— Sutvirtinimo sakramento pamokos — sekmadienį, po 10 v. Mišių.

— Gegužinės pamaldos — sekmadieniais po 11.30 v. Mišių; antradieniais ir ketvirtadieniais, 7 v.v. giedama litanija ir teikiamas palaiminimas Švč. Sakramentu; kitomis dienomis litanija skaitoma po 8 v. ryto Mišių, o šeštadieniais — po 9 v. Mišių.

— Susituokė: Silvija Ranonytė ir Philip W. C. O'Sullivan; Danutė Jasiūnaitė ir Antonio Fillippelli; Janė Čižikaitė ir Nestor Petruniak.

— Dvidešimtoji "Aušros" stovykla bus liepos 4-17 d.d.; organizuoja parapijos jaunimo sekcija. Ateitininkų moksleivių stovykla — liepos 18-31 d.d.

— Mišios šeštadienį, 8 v. — už Joną Valatką ir Mariją Štuikienę, užpr. S. A. Štuikių; 8.30 v. — užIreną Gurevičienę, užpr. A. Gurevičiaus; 9 v. — Motinos Novenos Mišios; 9.30 v. — už Valerijoną Gylį, užpr. R. Kazlauskienės; sekmad., 8 v. — už Agotą Ramanauskienę, užpr. I. Norvaišienės; 9 v. Motinos D. nov. Mišios; 10 v. — už Juozą Martinaitį užpr. S. Martinaitienės; 11.30 v. — už parapiją ir motinas; 7 v.v. — už mirusias motinas, užpr. Č. A. Pažerūnų.

— Šį šeštadienį, gegužės 8, krepšinio rungtynių ir sportininkų šokių dalyvius prašome statyti automobilius Neilsono kompanijos aikštėje, kuri bus atdara visą dieną iki 1.30 v. ryto.

GEN. KONSULO DR. J. ŽMUIDZINO ŽODIS ŠAULIŲ SUVAŽIAVIME TORONTE

Šio giedraus įvykio proga kyla klausimas ką gi reiškia šis suvažiavimas? Ogi jisai rodo bei liudija, jog ta organizacija, kuri gimė pirmomis Lietuvos valstybės atstatymo dienomis; kad ta organizacija, kurios konstitucijos širdin padėtas brangiausias lietuvių tautos idealas — kovoti už Lietuvos laisvę ir ją išsaugoti; kad ta organizacija, kurią vadinam Šaulių Sąjunga, — tebėra gyva, veiksminga ir veikli. Tikrai, be šaulių sąjungos politinės, kultūrinės ir visuomeninės veiklos atsivertų nejauki tuštuma mūsų išeivijos gyvenime. Štai kodėl nuoširdžiai sveikindamas suvažiavimą, linkiu visiem šauliam kuo didžiausios sėkmės tolimesniuose darbuose, ypač tuose, kurie paremia Lietuvos laisvės bylą bei ją palaiko gyvą ir kurie labiausiai telkia jaunimą į Šaulių Sąjungą jos nuolatybei išlaikyti.

Taip pat linkiu suvažiavimui vieningai ir darniai atlikti visus savo užsibrėžtus uždavinius.

"Gintaras" yra pakviestas dalyvauti š.m. Lietuvių Dienos programoje Montrealyje. Lapkričio mėnesį, L. Bendruomenės kviečiamas, važiuos į Baltimorę ir į Hamiltoną. Gintariečiai stropiai rengiasi V taut. šokių šventei Čikagoje. Važiuos 4 grupės — per 100 šokėjų. Yra nusamdyti du autobusai, tad bus vietos ir nešokėjams. Kelionė į Čikagą ir atgal vienam asmeniui kainuos $35. Registroutis pas R. Karasiejienę tel. 279-9070.

R. Pilipavičius, "TŽ" skaitytojas, iki šiol gyvenęs Kalgaryje, su šeima persikėlė gyventi į Torontą.

IŠKILMĖ ŠV. MARIJOS GARBEI — gegužės 30 d., 2.30 v.p.p., Birchmount parko stadijone. Bus gyvasis Rožinis su Notre Dame gimnazijos mokinėmis ir garsiuoju Rožinio kunigu Patrick Peyton. Palaiminimą teiks vysk. McHugh, Scarboro misijų draugijos narys. Visi kviečiami dalyvauti. Važiuoti Bloor požeminiu iki Main stoties ir persėsti į autobusą 20 nr. Informacijų lietuvių kalba galima teirautis tel. 763-4233 po 6 v.v. Toronte. ŠV. MARIJOS TARNAITĖ

PARDUODAMI nauji tautiniai drabužiai. Skambinti tel. 767-8877 Toronte.

IŠNUOMOJAMAS apstatytas butas: kambarys ir virtuvė su atskira prausykla, vienam arba dviem vyram prie Bloor-Keele požeminio. Tel. 767-4736, Toronte.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydui tel. 537-3684.

ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ 1976 METŲ krepšinio ir tinklinio XXVI-sios ŽAIDYNĖS Toronte gegužės 8-9 dienomis

Žais komandos iš Čikagos, Klevelando, Detroito, Niujorko, Bostono, Ročesterio, Hamiltono, Londono, Toronto.

Šeštadienį, gegužės 8,
rungtynių pradžia 9 valandą ryto.
Bus žaidžiama šiose gimnazijų salėse:
Kipling C. I., 380 The Westway
Vincent Massey C. I.,
105 Eringate Dr. ir Renforth Dr.
Martin Grove C. I., 50 Winterton Dr.
Richview C. I., 1738 Islington Ave.
Westway H. S., 10 Denfield St.
Prisikėlimo parapijos salėje,
1021 College St.
Įėjimas — $1.00
(vienas bilietas tinka visoms salėms)

Sekmadienį, gegužės 9
Martin Grove C. I. ir
Vincent Massey C. I. nuo 9 v. ryto iki 2 valandos po pietų.
BAIGMINĖS RUNGTYNĖS ir OFICIALIOJI DALIS — taurių įteikimas garsiajame Etobicoke Olympium, 590 Rathburn Rd.;
pradžia 10 val. ryto.
Įėjimas — $2.00
Smulkesnes informacijos — sporto skyriuje.

Jaunimo ir sportininkų **susipažinimo vakaras**
gegužės 8, šeštadienį,
Prisikėlimo parapijos salėje, 1021 College St.
Įėjimas — $4.00
Pradžia — 7 valandą vakaro
Įvairūs gėrimai, bufetas, puikus orkestras
RENGĖJAI: **Kanados sporto apygarda Toronto LSK Vytis Toronto PPSK Aušra**

Toronto Lietuvių Choras **"VARPAS"** maloniai kviečia Jus atsilankyti į Pavasario **KONCERTĄ-POBŪVĮ**
gegužės 8, šeštadienį, 7 valandą vakaro, Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje
Programą atliks "Varpas", vad. muz. Jono Govėdo.
Veiks baras, bus turtinga loterija, šokiai, gros geras orkestras.
Įėjimas — $4 asmeniui, studentams — $3. Bilietai gaunami pas choristus ir rėmėjų būrelio narius. Telefonu teirautis pas Juozą Norkų 533-9030 Toronto Lietuvių Namuose ir prie įėjimo

Gegužės 15, šeštadienį, 7 v.v., Toronto Lietuvių Namuose įvyksta Pavasario KONCERTAS-balius
PROGRAMOJE:
1. "Miss Vilnius" rinkimai
2. Duetai solistų V. Verikaičio ir R. Strimaičio, akompanuojant muz. J. Govėdui
3. Šokiai, bufetas
Visi maloniai kviečiami dalyvauti
Įėjimas — $4, moksleiviams ir pensininkams — 2
KLB Toronto Apylinkės Valdyba

Motinos Dienos minėjimas ir Toronto Maironio mokyklos iškilmingas mokslo metų užbaigimas bus gegužės 9, sekmadienį, 5 v.p.p., Prisikėlimo parapijos salėje. Bus įvairi ir įdomi programa, kurią atliks mokyklos vyresniųjų skyrių mokiniai. Maloniai kviečiami visi dalyvauti šioje dviguboje šventėje. Pagerbkime motinas ir su mūsų jaunimu užbaikime lietuvių mokyklos mokslo metus. Šventę rengia KLB Toronto apylinkės valdyba ir Maironio mokykla.

Motinos Dienas proga gegužės 9, sekmadienį, Prisikėlimo par. salėje po pamaldų ateitininkų tėvų komitetas pardavinės gėles ir pyragus. Visi kviečiami pavaišinti savo mamytes bei papuošti ir paremti ateitininkų jaunimo organizaciją.

Išleistuvės. Birutei ir Antanui Matulaičiams, besiruošiantiems persikelti Floridon, giminės bei draugai gegužės 1 d. mažojoj Anapilio salėj surengė jaukias išleistuves. Jiedu buvo ilgamečiai Lietuvos Kankinių (anksčiau Šv. Jono Kr.) par. choro nariai. A. Matulaitis buvo jo seniūnu. Taip pat jis aktyviai dalyvavo Anapilio sodybos steigime ir jos vadovybėje. Su dalininkais jis įsteigė "Parkside Meat Market" parduotuvę, kuri daug pasitarnauja lietuviams. Dabar tą parduotuvę perėmė A. Matulaičio dalininkas. Gausūs pobūvio išleistuvių dalyviai linkėjo p.p. Matulaičiams geriausios sėkmės naujoje vietoje.

Varžybinis jaunųjų talentų festivalis, rengtas KLB kultūros komisijos gegužės 1 ir 2 d. d. Toronto L. Namuose, buvo gana sėkmingas. Iš užsiregistravusių 50 varžybų dalyvių atvyko 32. Iš jų buvo atrinkti laimėtojai. Instrumentalistų grupėje (13-16 m.) I vieta teko Arūnui Juodelei (akordeonas) iš Hamiltono, II — Natalijai Slivinskaitei (pianinas) iš Toronto, III — Rūtai Meiklejohn (pianinas) iš Toronto, IV — Linui Staškevičiui (akordeonas iš Montrealio). Antroje instrumentalistų grupėje (8-12 m.) I v. teko Aldonai Gedminaitei (pian.). II — Violetai Slivinskaitei (pian.), III — Violetai Juodelytei (pian.), IV— Bernadetai Abromaitytei (pian.). Šokio grupėje I v. paskirta Daivai Stadytei, II — Valerijai Čeponytei. Grupiniame pasirodyme I v. teko M. Kalvaitienės vaidybinei grupei, II — M. Kalvaitienės — R. Kalvaičio dialogui iš Hamiltono. Dailiojo skaitymo bei deklamavimo grupėje I v. laimėjo Rasa Lukoševičiūtė, II — Natalija Slivinskaitė, III — Edvardas Labuckas, IV — Lėta Vaitonytė. Dainavimo grupėje I v. teko Inos ir Rasos Lukoševičiūčių duetui. Platesnis aprašymas — kitame "TŽ" nr.

Reikalingos šeimininkės Vyčio krepšinio stovyklai rugpjūčio 14-28 d.d. Tėvų pranciškonų stovyklavietėje. Suinteresuotos prašomos kreiptis pas M. Duliūną LE 6-1783. Darbas apmokamas.

PLB pirm. Br. Nainys ir vicepirm. jaunimo reikalams R. Kasparas gegužės 1-2 d.d. lankėsi Toronte ir Hamiltone, kur tarėsi dainų šventės, "Aido" choro išvykos ir jaunimo sąjungos reikalais.

Svečiai. "T. Žiburius" gegužės 2 d. aplankė buvęs vyriausias "Lietuvos Aido" red. rašytojas Vyt. Alantas, Irena Alantienė iš Detroito, lydimi torontiečių Ados ir Alekso Jucių; Galina Gobienė ir Pranas Gobis taip pat iš Detroito, lydimi Ritos ir Juozo Karasiejų. Jie dalyvavo sekmadienio pamaldose, susipažino su Anapilio projektu ir "T Ž" darbu. Ta proga p. Gobiai užsisakė "TŽ".

KLB Toronto apylinkės valdybos posėdis įvyko balandžio 27 d. Prisikėlimo patalpose. Nustatyta eiga "Miss Vilnius" rinkimų bei viso koncerto, įvyksiančio gegužės 15 d. L. Namuose. Susipažinta su paruošiamaisiais Karavano darbais ir Motinos Dienos minėjimo programa.

Privačiai
parduodamas dviejų miegamųjų dvibutis, paruoštas tribučiui. Kaina — $65,000, įmokėti — $20,000. Vienas mortgičius.
TELEFONAS
769-9232
TORONTE.

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Gegužės 16 d. Aušros Vartų parapija švenčia savo gyvavimo 25 metų sukaktį. Ta proga sveikiname ją ir linkime toliau ištvermingai gyvuoti.

— Gegužės 9, sekmadienį, minime Motinos Dieną ne tik pamaldose, bet ir šeimose bei salėse.

— Klebonas kun. dr. F. Jucevičius atostogaus iki gegužės 20 d. Jam nesant, prašoma liturginiais reikalais kreiptis į Aušros Vartų par. kunigus tel. 766-5755, kitais reikalais — į par. komiteto pirm. L. Šimonėlį.

— Vietinės televizijos ir radijo komentatoriai pranešė, kad Velykos buvo švenčiamos ir komunistiniuose kraštuose, nežiūrint valdžios suvaržymų.

— Velykų rinkliava buvo $560.

Katalikių moterų draugijos ruoštas tradicinis Velykų stalas AV svetainėje balandžio 25 d. praėjo su dideliu pasisekimu. Vaišes pradėjo pirm. Danutė Staškevičienė, dėkodama valdybai, narėms ir visoms kitoms, prisidėjusioms darbu, maisto gaminiais ir gana stambiomis piniginėmis aukomis, o svečiams — už gausų dalyvavimą ir draugijos darbo įvertinimą.

Meninę dalį atliko skaučių "Aguonų" skiltis (vadovaujant ir gitara pritariant Rasai Lukoševičiūtei): Živilė Jurkutė, Gaila Naruševičiūtė, Karolina Ottaitė, Daiva Piečaitytė ir Rūta Žurkevičiūtė. Dviem balsais jos gražiai padainavo kelias lietuvių kompozitorių dainas. Dailiuoju skaitymu su pritaikytų dainų pyne labai vykusiai inscenizavo "Raudonkepuraitę". Pagrindinė pasakotoja buvo Daiva Piečaitytė. Ji buvo pasigėrėtina. Jos visos yra lituanistinės mokyklos VI sk. labai geros ir pavyzdingos mokinės. Publika joms smarkiai plojo. Tikrai jos to buvo vertos. Pirm. D. Staškevičienė mažąsias artistes apdovanojo velykinėmis dovanomis.

Vaišių stalą palaimino kun. J. Aranauskas. Dalyviai buvo gausūs, nors į Torontą buvo išvykęs AV choras, šauliai, o iš vakaro Šv. Kazimiero parapijoje buvo suruošta gausi margučių vakarienė.

Vaišės buvo gerai organizuotos. Svečius prie stalų gražiai aptarnavo narės. Viskas vyko sklandžiai, greitai ir tvarkingai. Vaišių metu buvo pravestas lituanistinės mokyklos mokinių margučių konkursas. Premijas laimėjo R. Žurkevičiūtė, K. Čičinskaitė ir S. Mullcre. Velykų stalas atrodė kaip meno paroda: samanoti kelmai, apaugę baravykais, beržų šakos, ežiai, avinėliai tarp žaliuojančių avižų, išsižiojęs paršeliai ir kitokie kepiniai — Eifelio bokštas, išdidžiai besižvalgantis metrinis raguolis.

Būtų labai gerai, jei meniška mūsų moterų kulinarija nesibaigtų tik parapijos svetainė, bet išeitų ir į platesnę kanadiečių visuomenę. Mūsų žmonės susirinko čia ne tik skaniai pavalgyti, bet ir tęsti seną mūsų tradiciją bei įvertinti nuoširdaus moterų darbo. Jų surengti koncertai, literatūros vakarai ir kitokios šventės sutraukia daug žmonių! Lauksime rudens ir jų 25 m. veiklos jubilėjinės šventės. Jau antrą kadenciją sutartinai dirba ta pati valdyba: pirm. D. Staškevičienė, narės — J. Adomonienė, G. Kudžmienė, B. Rupšienė, S. Danaitienė ir E. Kerbelienė.

Sol. G. Čapkauskienė, sėkmingai koncertavusi su AV choru ir oktetu Anapilyje, pakviesta gegužės 9 d. koncertuoti į Kultūros Židinį Brooklyne, kur įvyks meno galerijos atidarymas, literatūros vakaras. AV parapijos jubilėjinėje šventėje giedos šventovėje ir dainuos banketo metu. Gegužės 29 d. ji koncertuos Worcester, Mass., metinėje šaulių kuopos šventėje. **A. A.**

A. a. Marija Arlauskaitė mirė balandžio 28 d. rytą nuo širdies smūgio. Ji buvo gimusi Kanadoje, bet išliko labai sąmoninga lietuvaitė, puikiai kalbėjo bei rašė lietuviškai. Kurį laiką buvo lietuvių mokyklos mokytoja. Ištisus 35 metus dirbo kanadiečių mokyklose ir visą laiką aktyviai dalyvavo lietuviškoje veikloje. Kanados lietuvių gyvenime ji paliko žymius pėdsakus. Dėlto jos liūdi ne tik artimieji, bet ir visi Kanados lietuviai.

Jaunų talentų varžybose Toronte gegužės 1—2 d.d. dalyvavo Ina ir Rasa Lukoševičiūtės, Linas Staškevičius ir sėkmingai pasirodė (žiūr. Toronto kroniką). Su jais dalyvavo ir I. Lukoščvičienė.

Metinis "Lito" narių susirinkimas nutarė 1976 m. paremti lietuviškas organizacijas bei institucijas: šeštad. mokyklai paskyrė $1500, "Baltijos" stovyklavietei $750, Sporto Klubui "Tauras" $200, "N. Lietuvai" $250, po $100 "T. Žiburiams", lietuvių radijo programai, Kanados Lietuvių Fondui, Tautos Fondui ir Vasario 16 gimnazijai. Be to, visa dividendų suma $508.50 buvo paskirta "Baltijos" stovyklavietės žemės išpirkimo fondui, nes lig šiol visi "Baltijos" pastatai tebėra ant nuomojamos žemės, priklausančios prov. valdžiai. Tuo būdu "Lito" susirinkimas iš 1976 m. išlaidų parskyrė organizacijoms $3,708.50. Kita dalis palikta skirstyti valdybos nuožiūra pagal reikalą.

"Litas" nedirbs sekmadieniais nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d.

"Lito" Aušros Vartų skyriui reikalinga nuolatinė tarnautoja (nuo š. m. rugpjūčio mėn.), mokanti prancūzų kalbą žodžiu ir raštu. Smulkesnių informacijų teirautis tel. 766-5827.

"Lito" valdyba paskyrė KLB krašto valdybai $200 ir Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungai $100 paramos. Diskusijose buvo konstatuota, kad šios didžiausios Kanados lietuvių organizacijos KLB viršūnė yra labai menkai remiama jos pačios padalinių — KLB apylinkių ir kitų lietuviškų organizacijų. Krašto valdybos metinė sąmata tesiekia vos kelis tūkstančius dolerių ir neprilygsta net didesnių apylinkių sąmatoms. Posėdyje buvo siūlyta, kad Kanados lietuvių organizacijos ir pavieniai nariai turėtų žymiai labiau remti savo centrinės organizacijos valdybą, kuri su esamomis menkomis savo pajamomis negali tinkamai Kanados lietuviams atstovauti. **Pr. R.**

Greitas ir tikslus patarnavimas!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6,0%	Asmenines	11.0%
Taupomąsias s-tas	8.25%	Nekiln. turto	10.75%
Term. ind. 1 m.	9.5%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 2 m.	9.75%	Investacines nuo	11%
Term. ind. 3 m.	10.0%		
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ik 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Charlottetown vyskupas F. J. Spence, gavęs knygelę, kurioje išspausdinta Nijolės Sadūnaitės kalba teisme, atsiuntė KLK Centrui šį laišką: "Dėkoju už laišką, rašytą kovo 24 d., liečiantį katalikų leidinį Lietuvoje ir p-lę Sadūnaitę. Džiaugiuosi ta informacija ir linkiu geriausios sėkmės jūsų siekiuose." KLK Centras iki šiol yra išplatinęs 500 egz. knygelės apie N. Sadūnaitę "No greater love . . . " Užsakyta dar 500 egz., bet toji siunta dar negauta. Rengiama antroji knygelės laida.

Iškalbos konkurso laimėtojų sąraše ("TŽ" 17 nr.) turėjo būti ne D. Sukauskaitė, bet D. Skukauskaitė.

Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje centro valdyba 1976 m. išleisdino knygelę "Kas yra Lietuvos Saulių Sąjunga?" lietuvių ir anglų kalbomis. Ji skirta plačiajai visuomenei, ypač jaunimui. Knygelėje, turinčioje 40 psl., išspausdintos pagrindinės informacijos apie šaulių organizaciją. Jos iniciatorius ir paruošėjas — centro valdybos narys St. Jokūbaitis. Viršelis — dail. V. Paškausko, nuotraukos — St. Dabkaus, vertimas į anglų k. — D. Jokūbaitytės. Knygelė rašyta mašinėle, spausdinta "Litho-Art" spaustuvėje Toronte.

• **Lietuviškos spaudos rėmėjai yra savos tautos gynėjai**